

Skrifstofa Alþingis
Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni:

Efnahags- og skattanefnd Alþingis hefur sent Deloitte hf. til umsagnar frv. til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, þskj. 618-366. mál. Umsögninni, sem barst 6. mars ber að skila í síðasta lagi 11. mars 2009.

Í athugasemdum við lagafrumvarpið er efnisatriðum þess skipt í 6 kafla:

1. Lagt er til að aðilar heimilisfastir erlendis sæti skattlagningu hér á landi vegna vaxtatekna
2. Lagt er til að undanþágan um skattfrelsi skuldaeftirgjafar verði útvíkuð
3. Lagt er til að lögfest verði sérstök ákvæði um CFC-skattlagningu
4. Lagt er til að ákvæði skattalaga um sjálfkrafa upplýsingar verði útvíkuð
5. Lagt er til að sérstök upplýsingaskylda verði lögð á eiganda erlends útibús eða dótturfélags annars vegar og fjármálafyrirtæki, endurskoðendur og lögmenn hins vegar
6. Lagt er til að gildistöku tilgreindra söluhagnaðarákvæða verði frestað

Það má vera ljóst af framangreindu að um viðamiklar breytingar á skattlagningareglume er að ræð sem vonlaust er að fjalla um með fullnægjandi hætti á þeim örskamma tíma sem ætlaður er til umsagnar. Verður því hér á eftir að stikla á stóru og láta tæknilega umfjöllun um einstakar greinar sæta afgangi.

Umsögnin fer hér á eftir samkvæmt kaflaskipan í athugasemdum með frumvarpi.

Um 1

Þegar þegar unnið er að grundvallarbreytingum á skattalögum eins og hér er gerð tillaga um með skattlagningu vaxta til erlendis heimilisfastra aðila er mikilvægt að vandað sé til verka og öllum grundvallarupplýsingum haldið til haga með réttum hætti. Þegar komið var á samræmdri skattlagningu fjármagnstekna hér á landi, sbr. lög nr. 94/1996 um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, voru hugmyndir um skattlagningu vaxta til erlendis heimilisfastra aðila skoðaðar og hafnað, sbr. skýrslur fjármálaráðuneytisins um þetta efni frá mars 1992 og febrúar 1996.

Audit • Tax • Consulting • Financial Advisory.

Aðili að
Deloitte Touche Tohmatsu

1

Ein aðalröksemd fyrir þessum nýju tillögum er eins og segir í athugasemdum frumvarpsins „að skattlagning vaxta, eins og annarra tekjustrauma úr landi, er nær almenn regla í skattalöggjöf í okkar heimshluta“. Í tilefni af því höfum við gert örstutta athugun á því hvernig þessari skattlagningu er háttað á hinum Norðurlöndunum. Hér á eftir fara orðréttar upplýsingar úr European Tax Survey, útgefnu af IBFD miðað við 9. mars 2009 um öll Norðurlöndin, en kafli 6.3.2 fjallar um vaxtagreiðslur til erlendra aðila:

Ísland

„6.3.2. Interest

Interest paid to non-residents is not subject to withholding tax; no tax is levied even where a tax treaty allows such tax (see [Withholding tax rates chart](#)). Non-residents must file the appropriate form with the local tax director to obtain this exemption. .

Danmörk

„6.3.2. Interest

There is no general withholding tax on interest. However, a 25% withholding tax applies to interest paid to foreign related entities if (1) the activity of the foreign related entity is subject to substantially lower taxation than had the entity been taxable under Danish law and (2) the activity of the foreign related entity is mainly of a financial nature (see [7.4](#)). A foreign entity is deemed to be a related entity if it is controlled by the Danish debtor, controls the Danish debtor, or is group-related with the Danish debtor. "Control" means that more than 50% of the shares or voting rights are owned or controlled, directly or indirectly. This withholding tax is final. Its rate may be reduced under a tax treaty (see [Withholding tax rates chart](#)). .

Noregur

„6.3.2. Interest

There is no withholding tax on interest."

„Svíþjóð

6.3.2. Interest

There is no withholding tax on interest."

Finnland

„6.3.2. Interest

Interest income derived by a non-resident directly, i.e. not through a permanent establishment, from Finnish sources is subject to withholding tax only exceptionally, i.e. if it is accrued on a permanent loan made in lieu of a contribution to a resident company's capital. In that case, withholding tax is levied at the rate of 28%, unless a tax treaty provides for a lower rate (see [Withholding tax rates chart](#)). A lower treaty rate may be applied at source if the appropriate residence certificate has been presented to the withholding agent making the payment.

Interest on the capital of a cooperative and on investment fund profit shares paid to non-residents is treated as dividends under domestic law. .

Samkvæmt þessu er staðan sú að í Noregi og Svíþjóð eru sömu reglur og á Íslandi að þessu leyti og bæði í Danmörku og Finnlandi er staðgreiðsluskatti einungis beitt á vexti úr landi í undantekningartilvikum. Sama er tilfellið með skattlagningu á vöxtum, t. d. út úr Þýskalandi. Þá vantar í athugasemdir frumvarpsins umfjöllun um reglur innan ESB um skattlagningu vaxta milli landa, en samkvæmt þeim er fallið frá þeim alfarið.

Þvert á það sem segir í frumvarpinu er því staðan sú að skattlagning vaxtagreiðslna úr landi heyrir til undantekninga í skattalöggjöf í okkar heimshluta.

Þá er áhrifum skattlagningar vaxta til erlendra aðila lýst þannig að hluti af þessum skatttekjum renni í ríkissjóð Íslands í stað þess að renna í ríkissjóð annarra landa. Hér er um mikla einföldun veruleikans að ræða. Ef meiningin er að gera vaxtatekjur erlendra aðila að tekjuskattstofni hér á landi þá er nauðsynlegt að skoða þá lánasamninga sem erlendir aðilar hafa gert við íslenska lántakendur. Ef það er gert mun koma í ljós að í flestum þeirra eru sérstök ákvæði um staðgreiðslu á vaxtagreiðslur þess efnis að sú staðgreiðsla sem Ísland kann að leggja á vexti samkvæmt íslenskum lögum greiðist endanlega af greiðanda vaxtanna en ekki hinum erlenda viðtakanda greiðslunnar. Það sem lagt er upp með sem skattlagning á erlenda skuldareigendur verður því undir þessum kringumstæðum skattlagning á hinn innlenda skuldara. Vætanlega er varhugavert að reikna með því að íslenskir skuldarar hafi eitthvað sérstakt bolmagn til þess að taka á sig aukna skattlagningu af þessu tagi eins og nú horfir í efnahagsmálum þjóðarinnar. Þessum aðstæðum hefði

Deloitte

verið nauðsynlegt að greina frá í fumvarpinu, enda er um þekkt vandamál að ræða í skattafræðunum, sbr. Model Tax Convention on Income and Capital, condensed version, July 2008, bls. 170, en þar eru athugasemdir við 11. gr. samningsfyrirmyndar OECD¹. Þær aðstæður sem þarna eru raktar virðast líkjast þeim sem ríkja á Íslandi þar sem staðgreiðsla vaxta miðast við verga fjárhæð vaxta án nokkurs frádráttar. Það eru þess vegna verulegar líkur á því að skattbyrði íslenskra skuldara aukist verði tillögur frumvarpsins að lögum.

Miðað við uppgefinn tilgang tillaganna að skattlagningu vaxta úr landi væri e.t.v. einfaldari leið að takmarka eða hafna vaxtafrádrætti hérlendis þegar um er að ræða vaxtagreiðslur til landa þar sem vextir eru ekki skattskyldir.

Um 2

Um er að ræða sjálfsagða útvíkkun á skattfrelsi skuldaeftirgjafar. Miðað við það hversu algengt úrræði það er við aðstæður í dag að gefa eftir eða endurmeta skuldir er full ástæða til þess að leggja meiri vinnu í skilgreiningu á þeim vandamálum sem upp hafa komið og rýmka enn þetta skattfrelsi, bæði þegar um er að ræða aðila í og utan atvinnurekstrar.

Um 3

Hér er um sérstaklega flókna og yfirgripsmikla löggjöf að ræða sem þarfnast verulegrar skoðunar ef veita á einhverja umsögn að gagni. Fróðlegt er þó að benda á það að samkvæmt CFC-reglum í Noregi og Finnlandi væru íslensk hlutafélög með aðeins 15% skatthlutfalli talin til lágs kattafélaga. Í fljótu bragði virðast íslensku CFC-reglurnar óþarflega flóknar og kostnaðarsamar, t.d. það skilyrði að skattstofn erlendu félaganna sé leiddur fram samkvæmt gildandi íslenskum reglum hverju sinni. Þá hljóta svona reglur að verða að byggjast á formlegum kenniatriðum aðallega en ekki á einhverri óskilgreindri „raunveruleikareglu“. Reglurnar þurfa að vera þannig að hægt sé að fá um það bindandi álit frá skattyfivöldum fyrirfram hvort fyrirhuguð stofnum félags erlendis falli undir nýju reglurnar. Í því sambandi væri einnig gagnlegt að lagt væri á skattyfirvöld að gera lista yfir þau ríki sem teldust lágs kattaríki og að slíkur listi væri endurnýjaður árlega, sbr. framkvæmdina í Noregi. Þá verður að gera athugasemd við þann þátt í athugasemdunum sem gerir ráð fyrir því að 50% af 50 séu 50. Þá er ekki alveg ljóst til hvaða gagnaöflunar er ætlast af skattaðila til sönnunar á starfsemi félags, sjóðs eða stofnunnar.

Um 4

Breytingarnar miða að því að skapa grundvöll fyrir bættum framtalsskilum. Hér er um jákvæða þróun að ræða sem bæta mun framtalsskil einstaklinga verulega og ber því að styðja.

Um 5

Deloitte

Fyrri hluti þessara tillagna fjallar um skyldu aðila heimilisfasts á Íslandi til þess að veita upplýsingar um viðskipti dótturfélags eða útibús síns við aðila heimilisfasta á Íslandi og félög, sjóði og stofnanir í lágs kattaríkjum, sbr. a liður 6. greinar frumvarpsins. Í almennum athugasemdum frumvarpsins er í þessu sambandi einungis talað um fjármálastofnanir í tengslum við þessa fyrirhuguðu skyldu, en orðalag 6. gr. og athugasemda með henni er víðtækara og nær til útibúa og dóttur félaga almennt.

Í þessum athugasemdum er ekkert fjallað um þau víðtæku upplýsingaákvæði sem er að finna í þeim alþjóðlegu aðstoðarsamningum í skattamálum sem Ísland hefur gert við önnur ríki, sbr. t.d. aðstoðarsamningur Norðurlanda í skattamálum og Evrópuráðssamningur um sama efni (Convention on mutual administrative assistance in tax matters). Í þessu samningum eru m.a. ákvæði um heimild íslenskra skattýfirvalda til þess að vera viðstödd skattrannsóknir í erlendu samningsríki. Þá eru einnig að finna ákvæði um upplýsingaskipti í flestöllum þeim tvísköttunarsamningum sem Ísland hefur gert við önnur ríki. Þetta er sá rammi sem gildir um upplýsingar sem Ísland getur aflað í öðrum ríkjum.

Tillögur þær sem eru að finna í frumvarpinu fara langt út úr þeim ramma sem að framan er lýst og eru með öllu óraunhæfar. Það er ljóst að aðili verður ekki skyldaður til að láta af hendi upplýsingar sem hann hefur ekki sjálfur. Þannig verður móðurfélag ekki skyldað til að gefa upplýsingar um viðskipti dótturfélags í annarri lögsögu við aðra aðila vegna þess í fyrsta lagi að móðurfélagið hefur ekki þessar upplýsingar og í öðru lagi er dótturfélagið eingöngu bundið af löggjöf þess ríkis sem það er heimilisfast í. Þá er hætta á að það yrði talin mismunun samkvæmt Evrópurétti gagnvart félögum sem eiga erlend dótturfélög ef gerðar yrði strangari kröfur til upplýsinga þeirra um dótturfélög en gerðar eru þegar um er að ræða innlend dótturfélög. Tilvísanir í athugasemdum frumvarpsins til hugtaksins samstæðuréttar þarfnast nánari skýringa. Þessi tilvísun er í besta falli ónákvæm auk þess sem hugleiðingar athugasemdanna um að líta fram hjá löglega stofnuðum og reknum félögum eru bæði sérkennilegar og óljósar.

Í b. lið tillögunnar er að finna það nýmæli að fjármálafyrirtæki, endurskoðendur, lögmenn og aðrir aðilar sem veita alþjóðlega skattaráðgjöf og þjónustu vegna erlendra samskipta eru skylduð til þess að halda skrá yfir þá viðskiptavini sína sem þiggja slíka ráðgjöf og þjónustu. Þeir aðilar sem þarna eru nefndir halda skár yfir alla viðskiptavini sína. Þeir eru háðir þagnarskyldu, sbr. endurskoðendur samkvæmt 30. grein laga nr. 78/2008. Um trúnaðarskyldu lögmanna má ennfremur vísa til 1. mgr. 68. gr. og b. liðar 2. mgr. 119. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála, sbr. 2. mgr. 53. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, auk mannréttindaákvæða stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu. Þessum ákvæðum verðu ekki sópað burtu með einföldu ákvæði 2. mgr. b. liðar tillögunnar. Samkvæmt 4. mgr. 94. greinar tekjuskattslaga er gert ráð fyrir því að faglegur ágreiningur geti orðið um skyldu til þess að veita upplýsingar samkvæmt greininni og skera þá dómstólar úr. Auðvelt hefur verið að fá dómstóla til þess að skera úr um ágreining af þessu tagi og er ekki

Deloitte.

ástæða til þess að breyta þeim reglum sem hingað til hafa gilt og taka jafnt tillit til hagsmuna þeirra aðila sem afla eiga upplýsinganna og þeirra sem eiga að veita þær.

Um 6

Engar athugasemdir eru um þennan lið

Kópavogi, 10. mars 2009

fh. Deloitte

Garðar Valdimarson, hrl.,
lökk.end

ⁱ Sbr. athugasemd við 2. mgr. undir 7.1;...“That problem arises because the tax in the State of source is typically levied on the gross amount of the interest regardless of expenses incurred in order to earn such interest. In order to avoid that problem, creditors will, in practice, tend to shift to the debtor the burden of the tax levied by the state of source on the interest and therefore increase the rate of interest charged to the debtor, whose financial burden is then increased by an amount corresponding to the tax payable to the State of source.”

12 mars 2009

Til Efnahags- og skattanefndar Alþingis
Frá Ernu Bryndísi Halldórsdóttur

MINNISBLAÐ UM TEKJUÖFLUN Í RÍKISSJÓÐ ERLENDIS FRÁ

Frá árinu 1998 hafa verið starfrækt hér á landi um það bil 20 - 30 dótturfélög þar sem kanadísk alþjóðafélög eru eiginlegur eigandi. Dótturfélögin voru stofnuð á Íslandi vegna hagstæðra tvísköttunarsamninga milli Íslands annars vegar og Bandaríkjanna, Sviss og Kanada hins vegar. Dótturfélögin eru öll með útibú í Sviss en þaðan er rekin fjármála- og fjármögnunarstarfsemi hinnar alþjóðlegu samstæðu. Félögin hafa öll fengið bindandi álit frá Fjármálaráðuneytinu eða Ríkisskattstjóra um hlutdeild Íslands í hagnaði af starfseminni í Sviss. Auk þess sem þau hafa aflað sér bindandi álits hjá svissneskum skattyfirvöldum. Samkvæmt tvísköttunarsamningi milli Íslands og Sviss ætti allur hagnaður vegna fjármála- og fjármögnunarstarfsemi samstæðunnar aðeins að skattleggjast í Sviss, en vegna hlutdeildar starfsemi á Íslandi hefur yfirleitt verið samið um (í bindandi álitum) að 5% af hagnaði í fjármála- og fjármögnunarstarfsemi samstæðunnar verði skattlagður á Íslandi. Þessi starfsemi hefur gefið af sér talsverðar tekjur í ríkissjóð Íslands á undanförunum tíu árum í formi tekjuskatts, virðisaukaskatts, skatta starfsmanna og sérfræðinga, skatti af hótélum og flugrekstri o.s.frv. Lauslega áætlað má gera ráð fyrir að tekjur hins opinbera hafi verið 0,5 - 1 milljarður á ári vegna þessarar starfsemi.

Endursamið hefur verið við Bandaríkin og tók nýr tvísköttunarsamningur gildi 1 janúar 2009, en er með sólarlagsákvæði í 1 ár, sem gerir það að verkum að mjög óhagstætt verður fyrir félögin að halda áfram starfsemi á Íslandi. Því er viðbúið að þessi félög flytji sína starfsemi úr landi eigi síðar en í lok þessa árs (Nokkur þeirra eru þegar byrjuð að undirbúa slit félaga hér). Ef þessi félög fara úr landi munu þau ekki koma aftur og eins mun það koma í veg fyrir að önnur alþjóðleg félög komi hingað í framtíðinni með hluta af starfsemi sinni. Í augum annarra alþjóðlegra félaga verður einungis litið til þess að það var hagstætt umhverfi fyrir alþjóðleg félög en er það ekki lengur ekki hvort Ísland komi til með að bjóða upp á eitthvað nýtt í framtíðinni.

Í samstarfi við viðskiptafélaga mína í Kanada, Ernst & Young ásamt TD Securities og einnig við yfirmann skattasviðs Deloitte á Íslandi, Völu Valtýsdóttur og Ágúst Karl Guðmundsson verkefnisstjóra hjá skattadeild KPMG höfum við unnið að þremur möguleikum til þess að bjóða þessum félögum svo að þau muni halda áfram starfsemi hér. Fyrirséð er að hinir nýju möguleikar myndu einnig auka talsvert skatttekjur til Íslands, þar sem útibú í Sviss væru óþörf og skatttekjur myndu því allar falla til Íslands. Einnig væri möguleiki á að auka tekjur ríkissjóðs enn frekar með því að fá önnur alþjóðleg félög til landsins, en til þess mætti t.d. nýta alþjóðlegt tengslanet endurskoðunarstofa.

Hinir þrír nýju möguleikar eru:

1. MRPS – Mandatorily Redeemable Preference Shares. Forgangshlutabréf með skylduákvæði á innlausn og arð.

Þessi tillaga gengur út að það að litið yrði á fyrirframákveðna “arð”greiðslu í samningi um forgangshlutabréf sem vaxtagjöld á Íslandi í skattalegu tilliti. Þetta er meðal annars heimilt í Lúxemborg. Ekki er talið að lagabreytingu þurfi vegna þessa, heldur einungis hraða og velviljaða afgreiðslu fjármálaráðuneytis og ríkisskattstjóraembættis á bindandi álitum.

2. Vaxtalaus lán, sem samkvæmt eðlilegum viðskiptum ætti að reikna vexti á og færa til gjalda í skattuppgjöri.

Væntanlega þarf lagabreytingu vegna þessa og er tillaga að henni svohljóðandi:

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, með síðari breytingum.

1. gr. Við 8. gr. laganna bætist við ný málsgrein er verður 3. mgr. og er svohljóðandi: *Ef samningsbundnir vextir af lánum milli skyldra eða tengdra aðila eru frábrugðnir því sem almennt gerist við sambærileg lán milli óskyldra og ótengdra aðila, skal færa til tekna reiknaða markaðsvexti.*

2. gr. Á eftir 1.mgr 49. gr. laganna kemur ný málsgrein er verður 2. mgr. og er svohljóðandi: *Ef samningsbundnir vextir af lánum milli skyldra eða tengdra aðila eru frábrugðnir því sem almennt gerist við sambærileg lán milli óskyldra og ótengdra aðila, skal færa til gjalda reiknaða markaðsvexti.*

Flest lönd gera ráð fyrir þessu með milliverðlagsreglum (transfer pricing reglum).

3. Frádráttur frá tekjum sem hlutfall af eigin fé (reiknaðir vextir) og þar með jöfnuð staða milli lánsfjár og eigin fjár.

Frádrátturinn gæti verið t.d. viss % af eigin fé og myndi gilda fyrir öll félög á Íslandi. Eins og efnahagsástandið er í dag og skuldsetning félaga hefur verið á liðnum árum gæti þetta orðið til þess að bæta fjárhag félaga. Með þessari aðferð er jöfnuð skattaleg staða fyrirtækja hvort sem þau fjármagna sig með lánum eða eigin fé. Þessari aðferð hefur verið beitt í Belgíu um nokkurt skeið og virðist reynast vel bæði fyrir innlend félög (innspýting reiðufjár í hlutafélög) sem og til þess að laða að erlend félög.

Allar ofangreindar tillögur hafa verið notaðar í einhverju öðru Evrópulandi og því samþykktar af Evrópusambandinu sem og Efnahags- og framfarastofnuninni (OECD).

Þar sem staða ríkissjóðs verður væntanlega bágborin á næstu árum tel ég það vera ábyrgðarhlut að reyna að afla honum tekna og fer fram á að yfirvöld sjái til þess að unnt sé að afla þessarar tekna t.d. með innleiðingu ofangreindra aðferða.

Ég legg áherslu á að ákvörðun þarf að koma á næstu dögum, en starfsmenn fjármálaráðuneytis og ríkisskattstjóra hafa verið að skoða þetta s.l. hálf t.ár.

Félags löggiltra endurskoðenda

Alþingi
Erindi nr. P 136/1242
komudagur 13.3.2009

Reykjavík 11. mars 2009
Tilv. FLE 11-2009

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

b/t Eiríks Áka Eggertssonar, nefndarritara

Málefni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr 90/2003 um tekjuskatt, og lögum nr 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, 366 mál.

Með vefpósti dags. 6. mars s.l. óskaði Efnahags- og skattanefnd Alþingis eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE.

Álitsnefndin tók málið síðan til umfjöllunar og taldi hún að ekki væri tilefni til sérstakrar umsagnar um það af hálfu Félags löggiltra endurskoðenda.

Stjórn FLE er fyrir sitt leyti sammála niðurstöðu álitsnefndar.

Virðingarfyllst,
f.h. Félags löggiltra endurskoðenda

Sigurður B. Arnþórsson
Framkvæmdastjóri FLE

Alþingi
Mál nr. P 136/123/
Þriðjudagur 11. 3. 2009

Reykjavík 10. mars 2009

Efnahags- og skattanefnd

Varðar: Umsögn frv. til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003 um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987 um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, 366. mál.

Félag Viðurkenndra bókara gerir ekki athugasemd við ofangreindar breytingar á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda sem bárust til umsagnar með tölvupósti 6. mars. s.l.

Virðingarfyllst,
f.h. Félags Viðurkenndra bókara

Guðveig Jóna Hilmarsdóttir
Formaður

6.4.'09

Fjármálaáæðuneyfhit

31. December 2007

Alþingi
Erindi nr. Þ 136/1527

komudagur 6.4.2009

Shareholder's equity and liabilities

	Note	31.12.2007	31.12.2006
Shareholder's equity			
Capital stock		6.796	6.796
Premium account		68.340.076	42.540.076
Accumulated other comprehensive income		3.717.816	426.951
Retained earnings		97.460.708	86.217.728
Shareholder's equity	7	<u>169.525.396</u>	<u>129.191.551</u>
Liabilities			
Long-term liabilities			
Loans due to related party	6	707.147.773	382.799.516
		<u>707.147.773</u>	<u>382.799.516</u>
Current liabilities			
Advance due to related party		324.781	142.418
Tax payable.....	8	0	141.874
		<u>324.781</u>	<u>284.292</u>
Liabilities		<u>707.472.554</u>	<u>383.083.808</u>
Total shareholder's equity and liabilities		<u>876.997.950</u>	<u>512.275.360</u>

Notes to the Financial Statements

14. Loans from parent company

	Remaining balances	
	31.12.2007	31.12.2006
Loan from parent company, due on October 1, 2010. Fixed interest rate is 8% per annum.	8,054,179	10,372,125
Loan from parent company is due on demand. Interest and principal will be paid on demand. The aggregated annual maturities have been classified under Later in the note below. Fixed interest rate is 8% per annum.	208,241,096	0
Loan from parent company is due on demand. Interest and principal will be paid on demand. Fixed interest rate is 17% per annum. The loan is in Icelandic kronas.	85,004,990	0
	<u>301,300,265</u>	<u>10,372,125</u>
Current maturities	0	0
	<u>301,300,265</u>	<u>10,372,125</u>
Aggregated annual maturities are as follows:		
In 2008/2007.....	0	0
In 2009/2008.....	0	0
In 2010/2009.....	8,054,179	0
In 2011/2010.....	0	10,372,125
In 2012/2011.....	0	0
In 2013/2012.....	0	0
Later.....	293,246,086	0
	<u>301,300,265</u>	<u>10,372,125</u>

15. Deferred tax

	Deferred tax liabilities
At January 1, 2007.....	26,425,608
Calculated tax for the year.....	21,656,882
Income tax payable for the year.....	(762,000)
Deferred tax due to foreign currency options.....	722,385
At December 31, 2007.....	<u>48,042,875</u>

The following are the major deferred tax liabilities and assets recognised:

	31.12.2007	31.12.2006
Fixed assets.....	264,145,191	175,490,530
Loss carry forward.....	0	(29,194,766)
Other.....	2,759,671	513,172
	<u>266,904,862</u>	<u>146,808,936</u>
Income tax 18%.....	<u>48,042,875</u>	<u>26,425,608</u>

Notes to the Financial Statements

3. Summary of Significant Accounting Policies (continuance)

Accounts receivable

Accounts receivable are valued at nominal value. Accounts receivable in other currencies than USD, have been entered at the exchange rate prevailing on the balance sheet date.

Cash and cash equivalents

Cash equivalents are comprised of cash and short-term investments having maturities of less than 90 days at the time of purchase. The carrying amount of cash equivalents approximates fair value.

Long-term liabilities

Long-term liabilities are valued at nominal value less payments made and the remaining nominal balance is adjusted by exchange rate, if applicable. Interest expense is accrued on a periodical basis, based on the principal outstanding and at the interest rate applicable.

Accounts payable

Accounts payable are valued at nominal value and accounts payable in other currencies than USD have been booked at the exchange rate prevailing on the balance sheet date.

4. Taxation

Taxes for this year's net income at the end of 2007, have been calculated and entered in the financial statements. This tax calculation amounts to 21,7 million US dollars. Taxes are specified as follows:

	2007	2006
Income tax	21,656,881	13,384,347
	21,656,881	13,384,347

5. Net interest expenses

	2007	2006
Income from investments:		
Interest on bank deposits.....	1,578,069	358,627
	1,578,069	358,627
Finance costs:		
Interest on bank loans.....	(11,726,611)	(19,774,229)
Related party interest expenses.....	(13,003,375)	(768,310)
Other interest expenses.....	(3,053,698)	(1,388,711)
Capitalized interest.....	3,652,482	8,744,139
	(24,131,202)	(13,187,111)
Exchange rate differences.....	(1,320,262)	(107,808)
	(23,873,395)	(12,936,292)

17.3 '09

Fjármálaráðuneytið

Alþingi
Erindi nr. P 136/1260
komudagur 17.3.2009

Samningsland	Skatthlutfall fyrirtækja	Vextir fyrirtækja	Vextir einstaklinga	Vextir skv. samningi
Austurríki*	25%	0%	15%	0%
Bandaríkin	15%/25%/34%/35%/38%/39%	0%/30%	0%/30%	0%
Belgía	33%	15%	15%	0% og 10% f)
Bretland	28%	0%/20%	20%/22%	0%
Búlgaría*	10%	10%	10%	3% f)
Danmörk	25%	30%	0%	0%
Eistland	20%	0%	0%	0% og 10% f)
Finnland	26%	0%/28%	28%	0%
Frakkland	33,13%	0%/16%	0%/16%	0%
Grikkland	25%	0%/10%/25%	0%/10%/20%	0%
Holland	20%/23%/25,5%	0%/15%	0%/15%	0%
Írland	12,5%	0%/20%	0%/20%	0%
Ítalía	27,5%	0%/12,5%/27%	0%/12,5%/27%	0%
Kanada	11%/19%	0%/25%	25%	0% og 10% f)
Krótía*	20%	0%/15%	35%	0% og 10% f)
Lettland	15%	0%/5%/10%	0%/25%	0% og 10% f)
Litháen	15%	0%/10%	0%/15%	0% og 10% f)
Lúxemborg	23,1%	0%/15%	0%/15%	0%
Malta	35%	0%	0%	0%
Noregur	28%	0%	0%	0%
Portúgal	25%	0%/10%/20%	8%/16%/20%	0% og 10% f)
Pólland	19%	10%/20%	20%	0% og 10% f)
Rúmenía	16%	0%/10%/16%	0%/5%/16%	0% og 3% f)
Rússland	24%	0% 9%/15%/20%	30%	0%
Slóvakía	19%	0%/19%	19%	0%
Slóvenía*	21%	0%/15%	0%/20%	0% og 5% f)
Spánn	25%/30%	0%/18%	0%/18%	0% og 5% f)
Sviss	8,5%	0%/3%/35%	3%/35%	0%
Svíþjóð	28%	0%	0%	0%
Ungverjaland	16%	0%	20%	0%
Úkraína	25%	0%/15%	0%/15%	0% og 10% f)
Tékkland	20%	0%/12,5%	12,5%	0%
Þýskaland	15,83%	0%/25%/35%	25%/35%	0%

*Samningar sem ekki hafa tekið gildi

Minnisblað

um

366. mál

álitamál, sem fram komu á fundi efnahags- og skattanefndar 17. 03. 2009 vegna frumvarps til laga um breytingar á lögum nr. 90/2003 og lögum nr. 45/1987 og í umsögnum um það mál.

Tilvísanir til svipaðra reglna í öðrum löndum. Í almennri greinargerð með frumvarpinu er um nokkur efnisatriði þess vísað til þess að slíkar reglur sé að finna í ýmsum öðrum löndum, m.a. þegar fjallað er um skatt á vexti úr landi. Hefur það orðið tilefni fyrir umsagnaraðila til að halda því fram að þetta sé aðalröksemd fyrir þessari tillögu og að ekki sé rétt með farið. Tilvísun í fyrirkomulag í öðrum löndum er að sjálfsgöðu ekki aðalröksemd fyrir tillögunni sem er rökstudd ítarlega í greinargerðinni áður en bent er á að skattlagning vaxta sé “nær almenn regla í skattalöggjöf í okkar heimshluta”. Vissulega má deila um nákvæmni í slíku orðalagi en það breytir ekki þeirri staðreynd að slík skattlagning er til staðar í miklum meirihluta landa. Á lista yfir 34 lönd sem Ísland hefur gert tvísköttunarsamning við og nefndinni var afhentur kemur fram að í 28 þeirra eru vextir á skatt til erlendra aðila í einhverju formi og í 13 þeirra er einhver afdráttarskattur í tvísköttunarsamningunum á vexti til Íslands þótt við getum ekki lagt skatt á vexti þangað.

Áhrif skatta á vaxtastig. Engin rök standa til þess að ætla að skattlagning vaxta leiði til hærri vaxta fyrir íslenska aðila. Í flestum tilvikum mun lánveitandinn ekki bera neinn íslenskan skatt. Í framangreindum lista yfir 34 lönd með tvísköttunarsamning sést að í 21 tilviki, (þ.á.m. flestum stóru löndum V-Evrópu og í BNA) er ekki tekinn afdráttarskattur og í hinum 13 kemur afdreginn skattur til frádráttar á skatti í heimalandinu. Í mörgum löndum er auk þess sú regla (eins og hér á landi) að þessi frádráttur er veittur þótt enginn samningur sé til staðar. Þá virðist hjá sumum umsagnaraðilum sá misskilningur vera uppi að það sem kallað er bruttóskattlagning hér á landi kunni að leiða til tvísköttunar vegna þess að skatturinn fái ekki allur fráreginn vegna þess að skatturinn í heimaríkinu sé lægri. Slíkt er afar ólíklegt þar sem skattur á vaxtatekjur er nær undantekningalaust hærri en afdráttarskatturinn. Athyglisvert er að Seðlabankinn gerir engar athugasemdir við þetta ákvæði frumvarpsins.

Almenn staðgreiðsla eða staðgreiðsla vaxtatekna. Frá framkvæmdasjónarmiðum og m.t.t. þess að almenn staðgreiðsla gildir um aðra afdráttarskatta (arð, þóknanir, o.s.fr.) er talið heppilegra að láta afdráttarskatt af vöxtum falla undir almenna staðgreiðslu.

CFC ákvæðin (3. gr.)

Norska fyrirmyndin. Val á fyrirmynd byggist á góðum rökum. Norsku reglurnar voru upphaflega settar 1992 og hafa verið endurskoðaðar síðan með hliðsjón af reynslu og m.t.t.. ábendinga frá OECD. Norsku reglurnar eru meðal þeirra einföldustu sem þekkjast. Þær falla vel að íslenskum skattalögum, sem eru í flestum aðalatriðum áþekk norsku lögnum.

Listi yfir lágskattsvæði. Mörg ríki birta á grundvelli laganna lista yfir þau ríki og svæði sem lögin geta tekið til. Slíkt er unnt að gera í reglugerð sem frumvarpið gerir ráð fyrir. Það mætti undirstrika með því að bæta við í lok síðustu mgr. 3. gr. orðunum “, m.a. birt lista yfir þau lönd og svæði sem skattlagning skv. þessari grein getur tekið til”.

Eignarhald og stjórnunarleg yfirlit. Sótt í fyrirmynd norsku laganna. Tilgangurinn er að fyrirbyggja sniðgöngumöguleika sem verða til staðar ef einfalt, jafnvel lágt eignarhlutfall er látið ráða. Gert er ráð fyrir að þessi hugtök verði nánar skilgreind í reglugerð en þau eru vel þekkt í skattfrankvæmd hér á landi. *Möguleikar á tvísköttun ef milliliður er í þriðja ríki.* Er ekki til staðar þar sem forsenda skattlagningar er ekki til staðar ef eðlileg skattlagning á sér stað einhvern staðar í eignarhaldskeðjunni.

Ákvörðun íslenska skattsins. Farin er sú leið að láta sömu reglur gilda um ákvörðun skatt á tekjur CFC félaga og gilda í hliðstæðum innlendum tilvikum, þ.e. þegar tekjur félags eru skattlagðar hjá eiganda svo sem þegar sameignarfélag eða samlag er ekki sjálfstæður skattaðili. Hliðstæðar reglur er víða að finna.

Öflun upplýsinga frá erlendu dótturfélagi íslensks aðila kann að stangast á við lög heimaríkis dótturfélagsins. Í flestum tilvikum er móðurfélagið ráðandi um starfsemi dótturfélagsins og getur ákveðið hvernig upplýsingamiðlun er háttáð þeirra á milli. Stangist sú upplýsingaöflun á við lög í heimalandi dótturfélagsins verður hún ekki knúin fram með lögum annars lands. Bent skal á að án þessa ákvæðis verður ekki hægt að afla upplýsinga um viðskipti íslenskra aðila við útibú íslenskra fjármálafyrirtækja, sem verið hafa áberandi á undanförunum árum og m.a. komið í dagsljósið í ýmsum skattsvikamálum sem verið hafa til rannsóknar.

Listi yfir viðskiptavini fjármálastofnana og ráðgjafa vegna erlendra samskipta. Athuga þarf að hér er ekki um fjárhagslegar upplýsingar að ræða og reyndar eingöngu um tilvist hugsanlegra félaga eða eigna. Rétt er að hafa í huga að eftir sem áður eru upplýsingar þessar mikið takamrkaðri en gildir í hliðstæðum tilvikum hér á landi og innan EES svæðisins. Stofni aðili félag hér á landi eða innan EES svæðisins þarf að skrá það í fyrirtækjaskrá viðkomandi ríkis, upplýsa um stjórn þess o.s.fr., leggja fram ársreikninga o.fl. Ákvæði þessi eru sett til að tryggja hagsmuni almenning og gagnsæi á markaði, sem ekki mun þó ná til félaga sem skráð eru á aflandssvæðum þrátt fyrir ákvæði frumvarpsins.

Tekjuauki. Fram kom sá misskilningur að ekki væri gert ráð fyrir neinum verulegum tekjuauka með samþykkt frumvarpsins og því ekki átæða til að samþykkja það. Stafar það væntanlega af því að sagt er að frumvarpið leiði ekki til **sérstaks eða sérgreinds** tekjuauka. Með því er að sjálfsögðu átt við að ekki er um að ræða nýjan skattstofn eða sérgreindan skatt. Hins vegar er tekið fram að sú styrking sem verður af ákvæðum frumvarpsins muni leiða til aukinna tekna af tekjuskatti einstaklinga og fyrirtækja, sem stafar af því að draga mun úr skattsvikum og skattundanskoti. Um hvaða fjárhæðir kann að vera að tefla er erfitt að segja. Minna má á að í skattsvikaskýrslunni frá 2004 er áætlað að skattsvik með erlendu ívafi kunni að kosta 3 – 4,5 milljarða króna í töpuðum skatttekjum. Síðan þá hefur aflandsstarfsemi íslenskra aðila margfaldast. Ennfremur liggur fyrir að á síðustu árum hafa íslensk fjármálafyrirtæki greitt eigendum sínum tugi milljarða í arð. Stór hluti af þessum eigendum er beint eða óbeint félög skráð í skattaparadísum. Líklegt er að lítill skattur hafi skilað sér af þessu fé. Má því ljóst vera að eftir verulegum fjárhæðum er að slægjast en tilgangur frumvarpsins er þó eigi síst að auka jafnræði og koma í veg fyrir að óprúttir aðila velti skattbyrði yfir á skilvísa borgara.

Gildistaka. Eindregið er lagst gegn frestun á afgreiðslu frumvarpsins. Gildistaka 1. gr. er við næstkomandi áramót sem gefur tíma til undirbúnings. Skattlagning skv, CFC reglunum kemur fyrst til vegna tekjuársins 2010. Reglur um upplýsingamiðlun taka þegar gildi. Mikilvægt er að þær komist sem fyrst í framkvæmd m.a. til að skapa möguleika fyrir skattyfirvöld til að fá upplýsingar um og kanna mál sem tengjast bankahruninu og hugsanlegum skattundanskotum í tengslum við það.

Fjármálaráðgjafi
20.3.09

Alþingi
Erindi nr. P 136/1419
komudagur 20.3.2009

**Tillögur að breytingum
á frumvarpi til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, með síðari
breytingum, sbr. þingskjal 618- 366. mál.**

1. brtt.

2. gr. frumvarpsins orðast svo:

Eftirfarandi breytingar verða á 28. gr. laganna:

a. Á eftir orðinu „eignaauki“ í 3. tölul. kemur: eða aukning ráðstöfunar tekna.

b. Við 3. tölul. bætist nýr málslíður svohljóðandi: Hið sama á við um eftirgefnar skuldir sem mælt er fyrir um í nauðasamningi um greiðsluaðlögun skv. X. kafla a í lögum um gjaldprotaskipti o.fl. nr. 21/1991, með áorðnum breytingum eða á annan fullnægjandi hátt sannað að eignir eru ekki til fyrir að uppfylltum skilyrðum samkvæmt reglugerð, sem fjármálaráðherra setur um hlutlægt mat á forsendum eftirgjafar, skilyrði þess að eftirgjöf teljist ekki til tekna, upplýsingagjöf skv. 92. gr. o.fl.

Athugasemdir við breytingartillöguna

Gildandi ákvæði 3. tölul. 28. gr. á upphaf sitt að rekja til ársins 1935 og hafa verið sett í samræmi við aldarhátt þess tíma. Orðalagi ákvæðisins var síðan breytt með lögum nr. 40/1978. Ákvæði þetta hefur reynst nokkuð torskilið við núverandi aðstæður, þar sem skuldir heimilanna hafa farið verulega fram úr eignum og því vart unnt að tala um eignaauka, þótt lánadrottinn hafi gefið eitthvað eftir af kröfum sínum. Því er lagt til að ákvæðið verði gert skýrara, þannig að ljóst sé við hvaða aðstæður beri ekki að telja niðurfellingu skulda til skattskyldra tekna, þ.e. að skattskylda eftirgjafar sé ekki látin velta á því að eftirgjöfin hafi í för með sér eignaauka sé ákvæðið skýrt samkvæmt orðanna hljóðan.

Skattfrelsi tekna við niðurfellingu skulda hefur verið bundið við formbundna gerninga s.s. gjaldprot og síðar vægari úrræði eins og nauðasamninga. Á þeim grundvelli hefur verið aukið við að hið sama taki til greiðsluaðlögunar. Þetta eru formbundnir opinberir gerningar með atbeina og undir eftirliti dómstóla, þannig að ljóst er að lánadrottinn verði ekki sviftir eignum sínum með einhliða geðþóttagerningum, þar sem niðurfelling skulda byggir á efnislegum forsendum. Komið hefur fram að þessi leið þyki full formbundin og svifasein við þær aðstæður, sem nú ríkja í þjóðfélaginu. Ljóst er aftur á móti að hlutlægar reglur samsvarandi þeirri formbundnu meðferð, sem gerð er krafa um varðandi skattfrelsi eftirgefnna skulda, verði ekki settar með mismunandi efnisreglum og framkvæmdar með ólíkum hætti af hverjum skuldareiganda fyrir sig. Lagt er því til að fjármálaráðuneytinu verði að lögum veitt heimild til að setja reglur til samræmingar á matsferli skuldaeftirgjafar, þannig að uppfyllt séu skilyrði undanþágu eftirgjafar skulda frá skattskyldu tekna. Jafnframt verði áréttað að skattyfirvöldum verði heimilt að kalla eftir þessum upplýsingum samtímis innköllun launaupplýsinga o.fl.

Minnisblað

Til: Geysir Green Energy hf.
Frá: BBA//Legal ehf.
Dagsetning: 4. apríl 2009
Efni: Athugasemdir við frumvarp til laga um breytingu á tekjuskattslögum og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda

1. Inngangur

Geysir Green Energy hf. („GGE“) hefur óskað eftir því að við tökum saman minnisblað um áhrif á starfsemi GGE og dótturfélaga þess ef frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, verður að lögum.

Í minnisblaði þessu verður sjónum einvörðungu beint að þeim þætti frumvarpsins sem miðar að skattlagningu vaxta erlendra aðila hér á landi.

2. Um GGE og dótturfélög

GGE var stofnað á árinu 2007. GGE fer nú með eignarhald í eftirfarandi íslenskum dótturfélögum í eftirfarandi eignarhlutföllum:

- a) Jarðboranir (100%)
- b) Enex ehf. (95%)
- c) Enex Kína ehf. (75%)
- d) Exorka ehf. (100%)
- e) HS Orka hf. (32%)
- f) HS Veitur hf. (32%)
- g) EnVent Holding ehf. (80%)

3. Frumvarp til breytinga á lögum um tekjuskatt

Samkvæmt fyrirbyggjandi frumvarpi sem lagt hefur verið fyrir Alþingi til breytinga á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda er mælt fyrir um að erlendir aðilar sem fá vaxtatekjur frá Íslandi verði skattlagðir hér á landi.

Þær röksemdir sem teft er fram til stuðnings ákvæðinu eru að með því móti sé verið að styrkja skattframkvæmd og vinna gegn skattundanskoti, eðlilegt sé að tryggja hlutdeild ríkissjóðs í vaxtatekjum sem verða til hér á landi og að skattlagning vaxta sé nær almenn regla í skattalöggjöf í okkar heimshluta.

4. Neikvæð áhrif af skattlagningu vaxtatekna erlendra aðila

4.1 Almenn

Brýnt er að gera athugasemdir við þær fyrirhuguðu breytingar á tekjuskattslögum og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda sem boðaðar eru með fyrirbyggjandi frumvarpi. Samkvæmt frumvarpinu verða erlendir aðilar sem hafa vaxtatekjur hér á landi af bankainnstæðum, verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum, skuldabréfum eða öðrum kröfum og fjármálagerningum skattskyldir af þeim tekjum hér á landi.

Hér að neðan verður gerð grein fyrir með hvaða hætti skattlagning vaxtatekna erlendra aðila hér á landi kemur til með að skaða starfsemi og hagsmuni GGE og dótturfélaga þess ef frumvarpið verður að lögum.

4.2 Lántökur félaganna erlendis

GGE og dótturfélög þess hafa verulega þörf fyrir aðgang að erlendu lánsfjármagni til að standa straum af fjárfestingum og rekstri félaganna. Aðgangur að lánsfé getur hvort heldur sem er verið með lántökum á alþjóðlegum fjármálamörkuðum eða með aðkomu erlendra fjárfesta með beinum lánveitingum þeirra til félaganna. Til fjármögnunar á verkefnum og starfsemi GGE og dótturfélaga þess hafa félögin skuldbundið sig á grundvelli tiltekinna lánasamninga sem byggjast á lánum frá alþjóðlegum fjármálamörkuðum. Samkvæmt skilmálum slíkra samninga sem og samkvæmt skilmálum almennra skuldabréfa fyrirfinnast almennt svokölluð „gross-up“ ákvæði sem kveða á um að ef afdráttarskattur á vexti er innheimtur beri lántakanda að standa straum af þeim kostnaði sem af slíkri skattlagningu hlýst. Með þessum hætti er tryggt að lánveitandi verði eins settur og ef enginn afdráttarskattur hefði verið innheimtur. Er óhætt að fullyrða að svo til allir alþjóðlegir fjármögnunarsamningar sem íslensk fyrirtæki og stofnanir eru aðilar að innihalda slík „gross up“ ákvæði.

Í greinargerð frumvarpsins segir að með skattlagningu vaxtatekna erlendra aðila hér á landi sé verið að skattleggja móttakanda vaxtagreiðslna. Þrátt fyrir að það sé tilgangur ákvæðisins er ljóst að það verða íslenskir lántakendur sem á endanum munu bera afdráttarskattinn af vaxtagreiðslunum í ljósi framangreindra „gross-up“ ákvæða sem beinilínis tryggja stöðu lánveitenda gagnvart hugsanlegri skattlagningu vaxtatekna í heimaríki lántaka. GGE og dótturfélög þess sjá því fram á að ef til þess kemur að vaxtatekjur erlendra aðila verði skattlagðar hér á landi að framangreind „gross-up“ ákvæði þeirra lánasamninga sem félögin eru skuldbundin af verði virk sem hafa mun í för með sér að félögin þurfi að bera allan kostnað sem leggjast mun á lánveitendur með skattlagningunni. Ekki þarf að fara mörgum orðum um alvarlegar afleiðingar þess fyrir fjárhagslega afkomu félaganna en um umtalsverðar fjárhæðir gæti orðið að ræða.

Sömu sjónarmið gilda að því er varðar lánveitingar erlendra hlutdeildarféлага til GGE og dótturfélaga þess. Mögulegar vaxtatekjur hinna erlendu hlutdeildarféлага á grundvelli lánasamninga við GGE og dótturfélög þess („intra-group lánasamningar“) munu því sæta skattlagningu hér á landi. Ljóst má vera að slík skattlagning mun ekki hafa jákvæð áhrif á heildstæða fjárhagslega hagsmuni GGE og erlendra hlutdeildarféлага þess.

Með vísan til framangreinds er það því engum vafa undirorpið að fyrirhuguð lagabreyting mun hafa verulega neikvæð áhrif á lánamöguleika GGE og dótturfélaga þess erlendis sem og á vaxtakjör erlendra lána þar sem lánveitendur munu sjá til þess að kostnaður samfara hærrí vöxtum verði borinn af GGE og dótturfélögum þess sem lántökum.

4.3 Fjárfestingar erlendra aðila í íslenskum félögum

Skattumhverfi Íslands er meðal þeirra atriða sem vega þungt þegar erlendir aðilar taka ákvörðun um

kaup eða fjárfestingu hér á landi. Ætla mætti að markmið stjórnvalda á hverjum tíma væri að laða að erlenda fjárfesta til fjárfestinga hér á landi fremur enn að fæla slíka fjárfesta frá með þyngjandi löggjöf.

GGE og dótturfélög þess reiða sig á áhuga erlendra fjárfesta á starfsemi félaganna. Nú þegar fara erlendir hluthafar með tiltekið eignarhald í GGE og dótturfélagi þess, Enex ehf. Aðkoma erlendra fjárfesta að fjármögnun félaganna þarf ekki að einskorðast við lánveitingar heldur getur jafnframt verið fólgin í beinum fjárfestingum með þeim hætti að erlendir fjárfestar eignast beinan eignarhlut í félögunum. Vart þarf að taka fram að í núverandi árferði getur þörfin fyrir aðkomu erlendra fjárfesta að eignarhaldi í félögum skyndilega orðið mjög brýn og aðkallandi. Ef staðan yrði sú að fleiri erlendir fjárfestar myndu eignast beinan eignarhlut í GGE eða dótturfélögum þess til að mynda í gegnum félag sem staðsett væri erlendis myndi skattlagning vaxtatekna hafa verulega neikvæð áhrif þar sem að allar vaxtatekjur á grundvelli hugsanlegra lánveitinga hinna erlendu fjárfesta til félaganna myndu sæta afdráttarskatti hér á landi. Mikil þörf er fyrir aðkomu erlendra fjárfesta að íslenskum orkufyrirtækjum í framtíðinni. Sú skattlagning sem fyrirhuguð er með fyrirbyggjandi frumvarpi er líkleg til að fæla erlenda fjárfesta frá slíkri aðkomu.

4.4 **Lánveitingar frá lánveitendum í ríkjum sem Ísland hefur gert tvísköttunarsamning við**

Taka ber undir þau sjónarmið sem koma fram í bréfi Viðskiptaráðs Íslands til Nefndasviðs Alþingis dags. 11. mars 2009 um að þrátt fyrir tilvist tvísköttunarsamninga sé hætt við því að lánveitendur muni sæta skattlagningu á vaxtatekjur sínar þar sem að Ísland innheimtir afdráttarskatt af brúttó vaxtagreiðslum á meðan heimaríki miðar endurgreiðsluna eða frádráttinn oftast nær við nettó vaxtatekjur.

Það er því afar líklegt að skattlagning vaxtatekna erlendra aðila hér á landi muni koma sér illa fyrir lánveitendur GGE og dótturfélaga þrátt fyrir að slíkir lánveitendur kunni að vera heimilisfastir í ríkjum sem Ísland hefur gert tvísköttunarsamning við.

4.5 **Lánveitingar frá lánveitendum í ríkjum sem ekki hefur verið gerður tvísköttunarsamningur við**

Í greinargerð frumvarpsins kemur fram að í þeim tilvikum þar sem tvísköttunarsamningar kveða á um að skattlagningarréttur á vöxtum sé á Íslandi eiga móttakendur vaxtanna rétt á endurgreiðslu eða frádrætti í sínu heimaríki. Það sama eigi við um mörg önnur ríki sem hafa, eins og Ísland, í sinni innlendu skattalöggjöf heimildir til að endurgreiða skatta sem lagðir eru á tekjur sem innlendir aðilar fá frá öðrum löndum. Þá segir í frumvarpinu að með þessu móti ætti skattbyrði móttakanda vaxtanna ekki að þyngjast og ætti þannig ekki að hafa áhrif á það vaxtastig sem innlendir aðilar bera.

Ekki er hægt að fallast á að þetta séu haldbærar röksemdir fyrir skattlagningu vaxtatekna á erlenda aðila. Til þess ber að líta að Ísland hefur eingöngu gert tvísköttunarsamninga við 36 ríki. Hafa ber í huga að Ísland hefur ekki gert tvísköttunarsamninga við fjölmörg ríki í heiminum sem gætu orðið lánveitendur GGE og dótturfélaga sem og annarra íslenskra fyrirtækja sem þarfnast erlends lánsfjármagns. Tökum sem dæmi ef GGE eða dótturfélög þess gera lánasamning við lánveitanda sem ekki er staðsettur í ríki þar sem Ísland hefur gert tvísköttunarsamning við verður staðan sú að hinum erlenda lánveitanda ber skylda til greiðslu afdráttarskatts á Íslandi vegna lánveitingarinnar. Niðurstaðan yrði því sú sama og að framan var rakin og myndi leiða til takmarkaðri aðgangs að lánsfé auk þess sem lánsfé yrði dýrara.

Þess ber að geta að fjölmörg íslensk félög og stofnanir eru með svokölluð sambankalán þar sem lánveitendur geta skipt tugum. Ekki er ólíklegt að einhverjar fjármálastofnir í þeim hópi séu í ríkjum sem ekki eru með tvísköttunarsamning við Ísland.

5. Önnur atriði

Í greinargerð með frumvarpinu er tilgreint að skattlagning vaxta sé nær almenn regla í okkar heimshluta. Ekki er unnt að fallast á þessa staðhæfingu frumvarpsins. Í því sambandi ber að nefna að þau lönd sem Íslendingar bera sig helst saman við, s.s. Norðurlöndin leggja ekki afdráttarskatt á vaxtagreiðslur til erlendra aðila. Þá er innan Evrópusambandsins í gildi svokölluð vaxta- og þóknanatilskipun nr. 2003/49/EC sem miðar að því að afnema afdráttarskatt á vaxtagreiðslur milli félaga innan sambandsins.

6. Niðurstaða

Eins og að framan hefur verið rakið er fyrirhugaðri skattlagningu á vaxtatekjur erlendra aðila hér á landi andmælt. Eini tilgangur og markmið frumvarpsins er sá að leggja skatt á vaxtatekjur með það að markmiði að auka tekjur ríkissjóðs fremur en að líta til lengri tíma með heildstæða hagsmuni að leiðarljósi. Samkeppnishæfni íslenska skattkerfisins er einn af hornsteinum hagvaxtar og framfara á Íslandi. Þrátt fyrir þá erfiðu tíma sem Ísland gengur í gegnum um þessar mundir verður að huga að hvert stefna beri með skattkerfi landsins. Brynt er því að stíga varlega til jarðar í þessum efnunum og vega gaumgæfilega kosti og galla með setningu laganna og hafa sérstaklega að leiðarljósi hagsmuni íslenskra fyrirtækja sem löggjöfin má ekki bitna á. Skattalöggjöf má ekki snúast upp í andhverfu sína með því að valda óafturkræfum skaða á starfsemi íslenskra fyrirtækja. Í því erfiða efnahagslega árferði sem ríkir um þessar mundir hér á landi þurfa íslensk fyrirtæki sist á því að halda að verða fyrir frekari skakkaföllum en þau hafa nú þegar orðið að sæta í ljósi þess að erlent lánsfjármagn er af skornum skammti og fjármagnskostnaður reynist nú þegar íslenskum fyrirtækjum þungur baggi að bera. Það er því vart á það bætandi að skaða íslensk fyrirtæki enn frekar en nú er orðið með því beinlínis að stuðla að því að þrengja lánamöguleika íslenskra fyrirtækja sem og að hækka enn frekar vaxtakjör erlendra lána.

Að því er varðar starfsemi GGE og dótturfélaga þess að þá byggir starfsemi félaganna á nýsköpun og þekkingu á nýtingu orkuauðlinda Íslendinga sem getur átt þátt í því að fleyta okkur inn í nýtt hagvaxtarskeið. Það er von forráðamanna félagsins að ekki verði þrengt svo að rekstri félaganna með skattlagningu á borð við þá sem fyrirhuguð er að félögin sjái sér þann kost vænstan að flytja starfsemi móðurfélagsins frá Íslandi til lands þar sem betur er hlúð að innlendri atvinnustarfsemi með hagfeldri skattalöggjöf.

KPMG hf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

Alþingi
Erindi nr. P 136/1228
komudagur 11.3.2009

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík 11. mars 2009.

Umsögn um 366. mál, frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda.

Með bréfi háttvirtrar efnahags- og skattanefndar Alþingis, sendu með tölvupósti þann 6. mars 2009, var KPMG hf. sent til umsagnar frumvarp á þingskjali 618, borið upp af fjármálaráðherra. Fer umsögn KPMG hf. hér á eftir.

Um 1. gr. frumvarpsins.

Í a-lið 1. gr. er lagt til að menn og lögaðilar, sem ekki eru heimilisfastir á Íslandi, skuli greiða hér tekjuskatt af vaxtatekjum sem þeir hafa hér á landi af bankainnistæðum, verðbréfa- og fjárfestingasjóðum, skuldabréfum eða öðrum kröfum og fjármálagerningum. Vísað er til 3. tölul. C-liðar 1. mgr. 7. gr. tekjuskattslaga að því er virðist til frekari afmörkunar hugtaksins vaxtatekjur. Í því ákvæði er tiltekið að til skattskyldra tekna teljist vextir, verðbætur, afföll og gengishagnaður, sbr. nánari skilgreiningum í 8. gr. Yfirskrift 8. gr. er *Skattskyldir vextir, afföll og gengishagnaður*. Í fyrri málsgrein 8. gr. er í 5. töluliðum tiltekið hvað falli undir vexti, afföll og gengishagnað skv. 3. tölul. C-liðs 7. gr. Í fyrstu þremur töluliðunum eru vextir greindir í þrjá flokka. Þriggreiningin miðast við hvernig háttáð var skattlagningu eignarskatts á mismunandi vaxtaberandi eignir, í þann tíð að eignarskattur var við lýði. Í þeirri skilgreiningu vaxta eru felldar undir vaxtahugtakið áfallnar verðbætur. Í fjórða töluliðnum í 8. gr. er að finna skilgreiningu á afföllum og í hinum fimmta er skilgreining á gengishagnaði. Ákvæði 3. tölul. C-liðar 7. gr. og 1. mgr. 8. gr. hafa þannig að geyma þrjár misviðtækar skilgreiningar vaxtahugtaksins. Tilgreiningin í frumvarpinu; vaxtatekjur af bankainnistæðum, verðbréfa- og fjárfestingasjóðum, skuldabréfum eða öðrum kröfum og fjármálagerningum, fellur að hinni þrengstu þeirra þriggja skilgreininga og er sem slík skýr. Af almennum athugasemdum við frumvarpið verður jafnframt ráðið að vilji flutningsmanns standi til þess að ákvæðið taki til vaxta í þeim þrönga skilningi. Má m.a. ráða það af þeim orðum athugasemdanna að verðlags- og gengisbreytingar á höfuðstól krafna í eigu erlendra aðila sæti ekki skattskyldu eða staðgreiðsluskyldu. Tilvísun frumvarpsgreinarinnar til 3. tölul. C-liðar 1. mgr. 7. gr. tekjuskattslaga bendir hins vegar til að átt sé við aðra hvora hinna víðari skilgreininga vaxtahugtaksins. Það fær þó ekki samrýmst orðum athugasemdanna að því er verðbætur og gengishagnað varðar. Í því ljósi má ætla að með tilvísuninni sé afföllum ætlað að falla undir umrædda skattskyldu. Ef sú er meiningin er fram komin fjórða skilgreiningin á vaxtahugtakinu.

Með vísan til framanritaðs lætur KPMG hf. í ljós það álit sitt að veruleg óvissa sé um til hvers konar vaxtatekna ákvæðinu sé ætlað að taka. Þá er það álit KPMG hf. að full ástæða sé til að taka skilgreiningu vaxtahugtaksins í 8. gr. tekjuskattslaga til gagngerar endurskoðunar. Til viðbótar

áður nefndu má geta þess að undir vaxtahugtakið eru þar felldir vissir happdrættisvinningar. Er það fæstum mönnum undir miðjum aldri skiljanlegt, en á rætur að rekja til sérstakrar tegundar ríkisskuldabréfa sem á sínum tíma voru gefin út í tengslum við lagningu hringvegs um Ísland.

Í athugasemdum frumvarpsins kemur fram það álit flutningsmanns að áhrif af skattlagningu vaxtatekna erlendra aðila verði fyrst og fremst þau að hluti skatta af vaxtatekjum renni í ríkissjóð Íslands í stað ríkissjóð annarra landa. KPMG hf. leyfir sér að halda því fram að umrædd skattlagning hefði einnig önnur og neikvæðari áhrif, þ.e. að draga úr möguleikum íslenskra lántaka á erlendu lánsfé og að auka vaxtabyrði þeirra, vegna aukinnar skattlagningar vaxtatekna í hendi lánveitanda. Hætt er við að sú skattlagning vaxtatekna án nokkurs frádráttar (brúttó skattlagning), sem lögð er til í frumvarpinu, nemi í ýmsum tilvikum hærri fjárhæð en eftirgjöf heimaríkis lánveitanda á skatti af vaxtatekjum að virtum frádráttarbærum kostnaði (nettó skatti). Þá verður ekki framhjá því litið að ýmsir erlendir lánveitendur kunna að vera undanþegnir skattskyldu í heimaríki sínu, svo sem lífeyrissjóðir og fjárfestingasjóðir.

Um 2. gr. frumvarpsins.

Tillaga í 2. gr. gefur ekki tilefni til athugasemda.

Um 3. gr. frumvarpsins.

Í greininni er lagt til að hagnaður lögaðila heimilisfastra í lágskattaríki verði skattlagður hjá íslenskum eigendum þeirra og stjórnendum, líkt og hagað er skattlagningu hagnaðar hérlendra félaga sem ekki bera sjálfstæða skattaðild. Forsenda tillögunnar er að hinir erlendu lögaðilar sæti engri eða mjög lágri skattlagningu í heimaríki sínu. Í tillögunni er hins vegar ekki gert ráð fyrir að tekið sé tillit til skattlagningar sem hinn erlendi lögaðili kann að sæta í þriðja ríki, eða jafnvel á Íslandi, í formi afdráttarskatts í upprunaríki tekna. Lögaðili kann að falla undir þá skattlagningu sem lögð er til í 3. gr. frumvarpsins, sökum þess að hann sætir lítilli eða engri skattlagningu í heimaríki sínu, þrátt fyrir að sæta ríkulegum afdrætti skatts í þriðja ríki af tekjum sem eiga uppruna sinn í því ríki, svo sem af vaxtatekjum, arðstekjum eða söluhagnaði. Verður ekki séð að slík tvískattlagning tekna samrýmist þeim markmiðum sem að er stefnt með ákvæði 3. gr. frumvarpsins og skilmerkilega er lýst í athugasemdum þess. Á sama hátt virðist út frá orðanna hljóðan ákvæðisins geta komið til fullrar tvískattlagningar tekna af umræddum toga sem uppruna sinn eiga á Íslandi. Skatti yrði í staðgreiðslu haldið eftir af arðgreiðslum, söluhagnaði og vöxtum (verði 1. gr. frumvarpsins að lögum) við greiðslu frá Íslandi til erlends lögaðila. Þær tekjur, ásamt hugsanlegum öðrum tekjum erlenda lögaðilans, yrðu jafnframt skattlagðar hjá íslenskum eiganda eða stjórnanda lögaðilans. Í athugasemdum frumvarpsins, við 3. gr. þess, kemur að vísu fram að hafi hluti hagnaðar hins erlenda lögaðila verið skattlagður hér á landi hjá millilið skuli taka tillit til þess. Hætt er við að þau orð muni ekki vega þungt við skattframkvæmd. Fyrir það fyrsta sjást forsendum þessara orða ekki staður í ákvæðinu sjálfu. Í öðru lagi er óljóst hvað átt er við með skattlagningu hjá millilið. Í þriðja lagi kemur ekki fram með hvaða hætti tillit skuli tekið til skattlagningar hér á landi hjá millilið.

Með vísan til framangreinds telur KPMG hf. ríka nauðsyn bera til þess að í ákvæðinu sé kveðið á um að við þá skattlagningu sem mælt er fyrir um í ákvæðinu skuli taka tillit, og þá með hvaða hætti, til afdráttarskatts sem lögaðili er undir ákvæðið fellur sætir í þriðja ríki eða á Íslandi. Í þeim efnum kemur til álita að lækka ákvarðaðan skatt eiganda/stjórnanda sem nemur fjárhæð afdráttarskatts. Einnig kemur til álita að lækka skattstofn eiganda/stjórnanda sem nemur þeim tekjum sem afdrætti skatts sæta.

Í ákvæðum frumvarpsgreinarinnar er lagt til að hagnaður lögaðila heimilsfastra í lágs kattaríki verði skattlagður hér á landi hjá íslenskum eigendum þeirra og stjórnendum. Í 3. mgr. greinarinnar er tiltekið að slík skattlagning eigi við þegar minnst helmingur eignarhalds í erlenda lögaðilanum er beint eða óbeint í eigu íslenskrar skattaðila eða stjórnunarleg yferráð hafi verið til staðar innan tekjuársins. Þessi afmörkun skattskyldu er að mati KPMG hf. ekki svo skýr sem æskilegt væri. Í fyrsta lagi er enga skilgreiningu að finna á því hvað átt er við með óbeinni eignaraðild. Í öðru lagi verður af ákvæðinu sjálfu ekki ráðið hvort skilyrði um helming eignarhalds er ætlað að taka til hvers eiganda fyrir sig eða hvort verið er að vísa til samanlagðs eignarhalds íslenskra eigenda. Ef fyrr nefndi skilningurinn er lagður í orðin kæmi ekki til skattlagningar hjá eigendum væru þeir þrír og eignarhlutur hvers og eins minni en helmingur. Ef síðar nefndi skilningurinn er lagður í orðin getur ráðist af búsetu meðeignenda hvort til skattlagningar kemur. Í tilviki þriggja eigenda, sem hver ætti þriðjungs eignarhlut, kæmi til skattlagningar hér á landi ef tveir þeirra eða allir þrír væru heimilisfastir hér á landi. Hver og einn íslenskra eigenda yrði skattlagður miðað við eignarhlut hans. Hins vegar kæmi ekki til nokkurrar skattlagningar ef aðeins einn þriggja eigenda væri heimilisfastur hér á landi. Á hvorn veginn sem ákvæðið verður skilið telur KPMG hf. að það standist ekki grunnsjónarmið um efnislegan og hlutlægan mælikvarða skattlagningar og um jafnræði skattgreiðenda, að skattskylda ráðist af stærð eignarhlutar og/eða af heimilsfesti meðeignenda. Í þriðja lagi er óljóst hvað átt er við með stjórnunarlegum yferráðum. Telst seta í stjórn lögaðila fela í sér stjórnunarleg yferráð? Skiptir í því sambandi máli hve margir stjórnarmenn eru? Skiptir máli í hvaða formi erlendi lögaðilinn er? Hluthafafundur fer með æðsta vald í félögum með takmarkaða ábyrgð eigenda. Þarf viðkomandi að fara með meirihluta atkvæða á hluthafafundi til að teljast hafa stjórnunarleg yferráð? Í fjórða lagi er gert ráð fyrir að stjórnandi félags, sjóðs, stofnunar eða eignasafns í lágs kattaríki verði skattskyldur af hagnaði lögaðilans hafi hann af stjórnuninni beinan eða óbeinan ávinning. Enga skilgreiningu er að finna á því hvað átt er við með beinum eða óbeinum ávinningi. Er átt við fjárhagslegan ávinning eingöngu eða getur annars konar ávinningur fallið hér undir? Tekur ávinningur til launa fyrir stjórnarsetu? Í ákvæðinu er tiltekið að skattlagning hjá eigendum skuli ráðast af eignarhlut hvers og eins þeirra. Ekki er hins vegar tiltekið með hvaða hætti skipta skuli skattlagningu milli stjórnenda. Þá er af ákvæðinu ekki ljóst hvort til skattlagningar stjórnenda er ætlað að koma samhliða skattlagningu eigenda, og ef svo er með hvaða hætti eigi þá að skipta skattlagningunni milli stjórnenda annars vegar og eigenda hins vegar. Af orðalagi ákvæðisins má jafnvel ætla að til tvískattlagningar sömu tekna geti komið, annars vegar hjá eigendum og hins vegar hjá stjórnendum. Að mati KPMG hf. eru ákvæði frumvarpsins um skattskyldu stjórnenda haldin svo veigamiklum annmörkum að vara verði við lögfestingu þeirra.

Í frumvarpsgreinininni kemur fram að við skattlagningu hagnaðar erlends lögaðila hjá eiganda skuli tap rekstrarins frá fyrri árum því aðeins vera frádráttarbært að eigandinn geti lagt fram fullnægjandi gögn fyrir útreikningi tapsins. Er það skilyrði í samræmi við ákvæði 8. tölul. 31. gr. tekjuskattslaga. Í ákvæðinu kemur hins vegar ekki fram hvort yfirfæranlegt tap af rekstri erlenda lögaðilans geti komið til frádráttar tekjum eigandans, sem hann kann að hafa af eigin rekstri, eða hvort umræddu tapi sé aðeins ætlað að koma til frádráttar þeim hagnaði erlenda lögaðilans sem myndar skattstofn hjá eigandanum.

Tiltekið er að ef lögaðili í lágs kattaríki úthlutar hagnaði til skattaðila (eiganda/stjórnanda), sem sætir skattlagningu hagnaðarins, þá skuli úthlutunin ekki teljast til skattskyldra tekna hjá skattaðilanum. Ákvæði þetta er til þess fallið að koma í veg fyrir tvísköttun hagnaðarins þegar um

beina eignaraðild er að ræða. Í frumvarpinu er hins vegar ekki að finna ákvæði til að girða fyrir tvísköttun hagnaðarins í tilviki óbeinnar eignaraðildar. Aðstæður geta verið þannig að félag, sem stendur í keðju eignarhalds milli skattaðila og lögaðila í lágskattaríki, sætir í heimaríki sínu skattlagningu úthlutaðs hagnaðar lögaðilans í lágskattaríkinu. Sá hinn sami hagnaður skal jafnframt skattleggjast á Íslandi hjá hinum óbeina eiganda, samkvæmt tillögum frumvarpsins. Aðstæður gætu einnig verið þær að millifélagið í umræddri keðju eignarhalds úthluti áfram til íslenska eigandans áður fengnum hagnaði lögaðilans í lágskattaríkinu. Við þessar aðstæður sætti óbeini eigandinn skattlagningu bæði af fengnum arði frá millifélaginu og af hagnaði lögaðilans í lágskattaríkinu. Í reynd yrði því um tvískattlagningu sömu teknanna að ræða í hendi hins óbeina eiganda. KPMG hf. telur að setja verði fyllri reglur til að komast hjá tvísköttun þeirra tekna sem 3. gr. frumvarpsins tekur til.

Um 4. gr. frumvarpsins.

Lagt er til að ákvæði það sem er að finna í a-lið 1. gr. frumvarpsins myndi nýjan tölulið í 3. gr. laganna er verði 8. töluliður greinarinnar. Núverandi 8. töluliður greinarinnar verður því 9. töluliður hennar. Í samræmi við þá tillögu er í a-lið 4. gr. frumvarpsins lögð til sú breyting á 70. gr. laganna að í 1. málsl. 1. mgr. 3. tölul. hennar verði í stað tilvísunar til 8. tölul. 3. gr. vísað til 9. tölul. 3. gr. Sú tillaga felur því ekki í sér efnislega breytingu. Með tillögu í b-lið 4. gr. frumvarpsins er lagt til að tekjuskattur af vaxtatekjum manna, heimilisfastra utan Íslands, verði ákvarðaður með þeim hætti sem mælt er fyrir um í 3. mgr. 66. gr. laganna. Sá galli er hér á að í frumvarpinu er ekki að finna tillögu að því með hvaða hætti tekjuskattur lögaðila, heimilisfastra utan Íslands, skuli ákvarðaður af vaxtatekjum þeirra, þ.e. með hvaða hlutfalli skattleggja skuli þær vaxtatekjur lögaðila sem lagt er til að verði skattskyldar í þeirra hendi samkvæmt hinum nýja 8. tölul. 3. gr. Úr því verður að mati KPMG hf. að bæta eigi að ná fram að ganga tillagan um skattskyldu vaxtatekna erlendra lögaðila. Miðað við fyrirliggjandi tillögu um skattlagningu vaxtatekna erlendra manna, er rökrétt að vaxtatekjur erlendra lögaðila sæti 10% skattlagningu eins og arðstekjur slíkra aðila og hagnaður þeirra af sölu hlutabréfa. Mæla mætti fyrir um slíka skattlagningu með því að við 5. málslíð 1. mgr. 2. tölul. 70. gr. verði aukið orðunum og 8. tölul. næst á eftir 7. tölul.

Um 5. gr. frumvarpsins.

Tillaga í 5. gr. gefur ekki tilefni til athugasemda.

Um 6. gr. frumvarpsins.

Í a-lið 6. gr. er lagt til að felld verði upplýsingaskylda á íslenska skattaðila um viðskipti erlendra dótturfélaga þeirra og útibúa við íslenska skattaðila og lögaðila í lágskattaríkjum. Í ákvæðinu er lagt til að upplýsingaskylda komi til ef viðkomandi aðili á beint eða óbeint minnst helming eignarhluta í dótturfélagi eða útibúi, eða fari með stjórnunarleg yfirlit í dótturfélagi eða útibúi. Óljóst er hvað átt er við með óbeinu eignarhaldi og enn óljósara er hvað átt er við með stjórnunarlegum yfirlitum. Að því er útibú varðar verður ekki séð hvaða tilgangi þjónar að kveða á um eignarhald og stjórnun, enda er útibú ekki sjálfstæð lögpersóna heldur hluti af þeirri lögpersónu sem upplýsingaskylda verður felld á verði ákvæðið að lögum. Að því er dótturfélög varðar er í 5. og 6. tölul. 2. gr. laga nr. 3/2006, um ársreikninga, að finna mun skýrari og nákvæmari lýsingu á eignar og stjórnunartenglum móður- og dótturfélags en lögð er til í frumvarpi því sem hér er til umfjöllunar. Nær væri því að vísa til þeirrar lýsingar.

Samkvæmt orðalagi a-liðs 6. gr. er umræddri upplýsingaskyldu ætlað að ná til allra aðila. Af athugasemdum frumvarpsins verður hins vegar ráðið að upplýsingaskyldunni sé aðeins ætlað að ná til fjármálafyrirtækja. Ef með ákvæðinu er aðeins stefnt að upplýsingaöflun frá fjármálafyrirtækjum er að mati KPMG hf. ástæðulaust að leggja þessar skyldur á aðra.

Um 7. gr. frumvarpsins.

Tillaga í 7. gr. gefur ekki tilefni til athugasemda.

Um 8., 9. og 10. gr. frumvarpsins.

Með ákvæðum þessum er lagt til að innheimtar verði í staðgreiðslu vaxtatekjur þær sem í 1. gr. er lagt til að verði skattskyldar og að réttilega ákvörðuð og innborguð staðgreiðsla verði fullnaðargreiðsla án þess fram þurfi að fara frekari álagning. Vegna mjög knapprar umfjöllunar um þessi ákvæði í athugasemdum frumvarpsins sér KPMG hf. ástæðu til að benda á, að verði ákvæði þessi að lögum, verður skylda til að innheimta skatt og skila í ríkissjóð felld á alla þá sem greiða vexti til manna eða lögaðila heimilsfastra utan Íslands. Skyldur greiðenda verður því mun víðtækari en skyldur vegna vaxtagreiðslna innanlands, sem ná aðeins til fjármálafyrirtækja og annarra er hafa atvinnu af fjárvörslu og innheimtu. Þá er ljóst að skylda greiðanda til innheimtu og skila á skatti í staðgreiðslu mun ná yfir vaxtagreiðslur til þeirra erlendu aðila sem eiga að verða undanþegnir skattskyldu samkvæmt tillögu í a-lið 1. gr. frumvarpsins og má því jafnframt ljóst vera að staðgreiðsla skattsins getur ekki verið endanleg skattákvörðun í þeirra tilviki. Staðgreiðsluskyldan mun hins vegar binda skattféð þar til endanleg álagning hefur farið fram.

Jafnframt sér KPMG hf. ástæðu til að benda á að vaxtatekjur í atvinnurekstri teljast almennt til skattskyldra tekna á því tímamarki þegar krafa hefur stofnast til þeirra, þ.e. þegar vextir eru áunnir. Í tilviki vaxtatekna manna utan rekstrar miðast tímamark skattskyldu hins vegar við greidda eða greiðslukræfa vexti. Með því að kveða á um að afdráttur skatts af vöxtum skuli fara fram við greiðslu þeirra og að sá afdráttur skuli fela í sér endanlega skattákvörðun er vikið frá grunnreglunni um tímamark skattskyldu vaxtatekna atvinnufyrirtækja. Ef það frávik er vilji löggjafans væri ástæða til að kveða sérstaklega á um það í 2. mgr. 8. gr. tekjuskattslaga, er hefur að geyma ákvæði um tímamörk skattskyldu vaxtatekna. Að öðrum kosti verða ákvæði ósamrýmanleg.

Um 11. gr. frumvarpsins.

Í fyrstu málsgrein er lagt til að 1. gr. öðlist þegar gildi og komi til framkvæmda vegna vaxta sem gjaldfalla eða verða greiðslukræfir á árinu 2010 eða síðar. Hafi hluti vaxtanna áunnist fyrir gildistöku laganna er lagt til að þeir verði hvorki skattskyldir né staðgreiðsluskyldir. Að mati KPMG hf. endurspeglar þessi ákvæði það innra ósamræmi varðandi tímamark skattskyldu sem lýst er hér að framan.

Virðingarfyllst,

KPMG hf.

KPMG hf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

Alþingi
Erindi nr. P 136/1232
komudagur 11.3.2009

Efnahags- og skattanefnd
Nefndarsvið Alþingis
150 Reykjavík

11. mars 2009.

Efni: Athugasemdir við lagabreytingar á lögum um tekjuskatt og staðgreiðslu opinberra gjalda, lagt fyrir Alþingi á 136. löggjafarþingi 2008-2009. Þskj. 618. 366. mál.

Lagt hefur verið fyrir Alþingi frumvarp til breytingar á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum. Svo virðist sem verið sé að innleiða löggjöf sem felur í sér umtalsverðar breytingar á íslensku skattumhverfi án þess að velta gaumgæfilega fyrir sér mögulegum áhrifum breytinganna á rekstarumhverfi íslenskra fyrirtækja sem og aðdráttarafll Íslands sem fjárfestingarkost fyrir erlenda aðila. Telja verður að þær lagabreytingar sem fyrirhugaðar eru verði að skoða betur og meiri tíma verði að verja í skoðun á hugsanlegum áhrifum breytinganna. KPMG telur sig því knúð til að benda á ýmsa annmarka sem sjáanlegir eru á núverandi frumvarpi.

1.0. Afdráttarskattur af vaxtagreiðslum til erlendra aðila.

Í frumvarpinu er lagt til að innleitt verði nýtt ákvæði þess efnis að aðilar sem hafa takmarkaða skattskyldu á Íslandi skuli sæta skattlagningu vegna þeirra vaxta sem þeir fá greidda hér á landi. Gegn innleiðingu slíks ákvæðis eru margvísleg rök.

Í fyrsta lagi er rétt að benda á að það verða í raun íslensk fyrirtæki og einstaklingar sem bera afdráttarskattinn af vaxtagreiðslunum. Það liggur fyrir að aðili sem lánað fé leggur upp með að fá ákveðið endurgjald fyrir það fé sem hann lánað. Ef kostnaður eykst við að veita lánið t.d. í formi afdráttarskatts af vaxtagreiðslunum veitir lánveitandinn kostnaðinum yfir á lántakanda. Lánveitandinn hækkar vaxtaálagið til að fá það sama í tekjur og ef ekki væri afdráttarskattur. Við það hækkar kostnaðurinn hjá lántakanda. M.ö.o. hefur afdráttarskatturinn það í för með sér að vaxtaálag þeirra lána sem íslenskir aðilar eiga möguleika á frá erlendum aðilum hækkar og þar af leiðandi sá kostnaður sem lendir á íslenskum aðilum. Vaxtatekjur eru að þessu leyti eðlisólíkar öðrum tekjustraumum þar sem hægt er að velta auknum kostnaði þess sem leggur til fjármagnið á þann sem fær fjármagnið lánað. Ekki er því rétt sem fram kemur í frumvarpinu að segja að það sé verið að skattleggja þann sem móttækur vaxtagreiðslurnar því að í raun er það sá sem greiðir þær sem á endanum ber kostnaðinn. Umfjöllun um þá framkvæmd að lánveitendur færi kostnað vegna afdráttarskatta af vöxtum yfir á lántakendur má t.d. finna í 7.1 -7.7 mgr. athugasemda OECD við 11. gr. í Greinargerð OECD við tvísköttunarsamningsfyrirmynd sína.

Í öðru lagi er það rangt sem fram kemur í frumvarpinu að það sé nánast almenn regla í okkar heimshluta að ríki skattleggi vaxtagreiðslur til aðila með takmarkaða skattskyldu. Sem dæmi má

nefna að ekkert Norðurlandanna innheimtir almennt skatt af vaxtagreiðslum til aðila sem eru með takmarkaða skattskyldu.

Í þriðja lagi er það ekki rétt sem kemur fram í frumvarpinu að í þeim tilfellum þar sem tvísköttunarsamningar geri ráð fyrir því að upprunaríki megi innheimta afdráttarskatt á vexti að slíkur afdráttarskattur hafi ekki áhrif á skattbyrði móttakanda vaxtanna vegna þess að þeir eigi rétt á endurgreiðslu eða frádrætti í sínu heimaríki. Veruleg áhætta á tvísköttun vaxtateknanna er fyrir hendi. Helgast það af því að Ísland innheimtir afdráttarskattinn af brúttó vaxtagreiðslu. Heimaríkið miðar aftur á móti endurgreiðsluna eða frádráttinn yfirleitt við nettó vaxtatekjur. Þetta er e.t.v. best útskýrt með dæmi:

Erlendur banki sem er með takmarkaða skattskyldu á Íslandi lánar íslenskum aðila fé með 5% álagi (e. spread). Nettó tekjur bankans eru 50, þ.e. bankinn þarf sjálfur að greiða 950 kr. í vexti til síns lánardrottins af fjármuninum sem hann áframlánaði til íslenska aðilan en bankinn fær 1.000 kr. í vaxtatekjur frá íslenska aðilanum. Gefum okkur að fyrirtækjaskattur í ríkinu þar sem hinn erlendi banki er heimilisfastur séu jafnháir og á Íslandi, þ.e. 15%, þá eru skattgreiðslur í hinu erlenda ríki 7,5 kr. ($15\% * 50$ kr.) af vaxtatekjunum.

Gefum okkur að í gildi sé tvísköttunarsamningur milli Íslands og hins erlenda ríkis sem takmarkar tvísköttun með svokallaðri frádráttaraðferð. Takmörkun tvísköttunar í hinu erlenda ríki takmarkast því við 7,5 kr. þ.e. hið erlenda ríki veitir að hámarki 7,5 kr. í frádrátt frá þeim skatti sem greiddur er á Íslandi. Ekki kemur því til skattlagningar í hinu erlenda ríki af vaxtatekjunum ef skattgreiðslan af tekjunum er hærri á Íslandi.

Á Íslandi er innheimtur 10% afdráttarskattur af vaxtagreiðslum til erlenda bankans, innheimt er af brúttó fjárhæðinni. Greiddur afdráttarskattur á Íslandi er því 100 kr. (10% af 1000 kr.)

Niðurstaðan er því sú að nettótekjur bankans af því að lána til íslensks félags eru 50 kr. Heildarskattgreiðsla af tekjunum er aftur á móti tvöföld sú fjárhæð eða 100 kr. Bankinn tapar því 50 kr. á því að lána til íslenska aðilans á þessum kjörum.

Telja má að það séu hverfandi líkur á því að erlendur banki lánaði íslenskum aðila á slíkum kjörum.

Hvað varðar endurgreiðslurétt eða frádráttarheimild þess sem móttækur vaxtatekjurnar í heimaríki sínu þá fylgja því fleiri ókostir en bent er á hér að ofan. Einn ókosturinn er í tengslum við fjárstreymi félags. Afdráttarskatt þarf að greiða af vaxtagreiðslum, endurgreiðslan eða frádrátturinn í heimaríki á sér yfirleitt stað síðar. Peningar móttæknir í dag eru meira virði en peningar á seinna tímamarki (e. time value of money). Til að mæta þeim kostnaði er vaxtaálag yfirleitt aukið.

Í fjórða lagi þá er mikið af þeim aðilum sem stunda lánastarfsemi yfir landamæri óskattskyldir í sínu heimaríki. Hér er t.d. um að ræða erlenda lífeyrissjóði og ýmsa fjárfestingarsjóði. Ef umræddir aðilar eru óskattskyldir í sínu heimaríki er ekki um neinar skattgreiðslur að ræða í heimaríkinu. Það er því ekki um neinn skatt að ræða í heimaríkinu sem hægt er að nota

afdráttarskattinn sem haldið var eftir á Íslandi til að draga frá. Sá afdráttarskattur sem innheimtur er á Íslandi væri því í raun ófrádráttarþær og óendurgreiðslukræfur kostnaður fyrir slíka aðila. Slíkir aðilar leitast við að veita lán og fjármagna fyrirtæki í ríkjum þar sem enginn afdráttarskattur er innheimtur á vaxtagreiðslur til erlendra aðila. Með setningu ákvæðisins væri því verið að fækka enn frekar þeim aðilum sem tilbúnir væru að veita íslenskum aðilum lán.

Í fimmta lagi er setning ákvæðis um afdráttarskatta á vaxtagreiðslur ekki í samræmi við markmið Evrópusambandsins um að takmarka afdráttaskatta á vaxtagreiðslur milli félaga innan sambandsins. Hér vísast sérstaklega til tilskipunar Evrópusambandsins um vexti og afnotagjaldsgreiðslur (2003/49/EC).

Í sjötta lagi er rétt að benda á að í greinargerð með frumvarpinu kemur fram að áætlaðar tekjur ríkissjóðs vegna innleiðingar á ákvæðinu eru ekki miklar. Aftur á móti verður mun erfiðara fyrir íslenska aðila að nálgast erlent lánsfjármagn. Erlent lánsfjármagn hefur verið talin ein af forsendum þess að íslensk fyrirtæki og viðskiptalíf geti þrífist í þeim efnahagsþrengingum sem nú standa yfir. Ef markmiðið með setningu ákvæðisins var að stemma stigu við skattaundanskotum er rétt að benda á að íslensk skattýfirvöld hafa þegar heimildir til þess að líta framhjá viðskiptum sem fela í sér skattasniðgöngu.

2.0. Skattlagning á Íslandi vegna íslensks eignarhalds á félögum á lágs-kattasvæðum.

Í frumvarpinu er lagt til að innleidd verði ný grein, 57. gr. a., en með henni felst innleiðing á svokallaðri CFC-löggjöf í íslenska skattalöggjöf. Ýmis afbrigði af CFC-löggjöf er að finna í flestum nágrannaríkjum okkar. Sú leið hefur verið farin að sniða íslenska ákvæðið eftir norska ákvæðinu. Það að taka ákvæðið algerlega upp eftir norsku löggjöf verður að teljast slæmt skref enda hefur norska CFC-löggjöfin verið af mörgum talin ein sú verst samda í hinum vestræna heimi. Hér að neðan verður bent á þá galla sem norska CFC-löggjöfin hefur verið talin hafa í för með sér en þar sem íslensk löggjöf er einungis afritun af þeirri norsku má ganga út frá því að þau vandamál sem hafa komið upp í Noregi muni einnig koma upp hér á landi.

Norska CFC-löggjöfin hefur verið talin alltof víðtæk og ekki veita norskum félögum nægjanlega vernd fyrir tvísköttun. Reglurnar gera fyrirtækjum erfiðara fyrir að stunda viðskipti yfir landamæri vegna þess hversu óskýrar þær eru og hefur skattaðilum reynst erfitt að sjá fyrir hvort fjárfestingar þeirra falli undir CFC-reglurnar eða ekki.

Sú staðreynd að CFC-reglurnar eigi við um íslenska aðila ef sameiginleg eignaraðild allra íslenska aðila í félagi í lágs-kattaríki fer yfir 50% eða ef íslenskir aðilar fara með stjórnunarleg yfirlit einhvern tíman innan tekjuársins er ýmsum göllum háð. Til dæmis felur ákvæðið í sér mikla óvissu fyrir íslenska aðila um hvort að þeir muni falla undir CFC-reglurnar eða ekki. Einnig mun ákvæðið hafa í för með sér aukinn kostnað við að fara eftir reglum fyrir smáa fjárfesta í félögum sem staðsett eru í ríkjum sem teljast lágs-kattasvæði.

Taka má dæmi af aðilunum A, B og C sem allir eru íslensk fyrirtæki. A kaupir 40% hlut í félaginu L á árinu 2009. L er telst vera félag í lágs-kattaríki. B kaupir 1% hlut í L í janúar 2009 og selur hlutinn aftur í mars 2009. Eignarhaldið hefur ekki farið yfir 50% og ekki er um stjórnunarleg yfirlit að ræða. Því á CFC-löggjöfin ekki við undir þessum kringumstæðum. Í desember 2009 kaupir C 11% hlut í L. Við það fer eignarhlutur íslenskra aðila yfir 50%. Fyrir

félagið B er erfitt að sjá eða gera ráð fyrir að Íslendingar fari með yfir 50% eignarhald og þ.a.l. að CFC-reglurnar gildi. En miðað við ofangreint dæmi og hvernig löggjöfin er uppbyggð þá ættu CFC-reglurnar við um B og B þyrfti að greiða skatt skv. íslenskum skattareglum af þeim tekjum sem félagið L hefur aflað. Efast verður um að vilji standi til ofangreindrar niðurstöðu. Skynsamlegt væri að hafa ákveðið lágmark þannig að CFC-reglurnar taki ekki til allra íslenskra aðila þegar CFC-reglurnar eiga við heldur einungis þeirra sem fara með eignarhald eða stjórnarleg yfirráð yfir ákveðnu lágmarkshlutfalli, t.d. 10% eins og miðað er við í finnsku CFC-löggjöfinni.

Skilgreining á lágskattalandi hefur verið talið megin vandamálið í norsku reglunum. Ákvæðið er mjög ófyrirsjáanlegt því það er mjög sveigjanlegt og háð mati skattyfirvalda sérstaklega með vísan til þess að horft er til raunskattlagningar skv. norskum reglum (íslenskum reglum). Í sumum tilfellum taka reglurnar til tilfella sem samkvæmt markmiði laganna ættu ekki eiga að falla undir. Hér er t.d. átt við :

- Þegar félög hafa verið stofnuð í þróunarríkjum sem veita ákveðnar skattaívilnanir til að laða til sín erlenda fjárfesta. Umræddar ívilnanir eru oft eina leiðin fyrir þróunarríkin til að laða að erlenda fjárfestingu. CFC-löggjöfin tekur ekkert tillit til umrædda skattaívilnana sem þróunarríki veita og hefur það í för með sér að þær tekjur sem þróunarríkið skattleggur ekki til að laða að erlent fjármagn yrði skattlagt á Íslandi vegna CFC-reglnanna. Slíkt skattlagning hefði það í för með sér að íslensk félög hefðu engan hvata af því að fjárfesta í umræddum þróunarríkjum.
- Sama á við um ívilnanir sem ríki á Evrópska efnahagssvæðinu veita til að laða að erlenda fjárfestingu og ganga ekki gegn reglum um ríkisstyrkjareglur. Vegna fyrirhugaðrar CFC-löggjafar á Íslandi gætu slík fyrirtæki verið talin CFC-félög og því skattlögð á Íslandi.

Með CFC-löggjöfinni er verið að skerða samkeppnishæfni íslenskra aðila í framangreindum tilvikum. Með CFC-löggjöfinni er verið að setja íslenskar skattreglur og skatthlutföll sem ákveðið viðmið fyrir fjárfestingar íslenskra félaga í þessum erlendu félögum. Ef félög sem íslenskir aðilar hafa fjárfest í teljast falla undir CFC-félög eru tekjur sem aflað eru af hinu erlenda félagi skattlagðar í samræmi við íslenskar skattareglur á meðan önnur félög sem stunda atvinnurekstur í svokölluðu lágskattaríki eru einungis skattlögð skv. þeim reglum sem í gildi eru í lágskattaríkinu. Með því er verið að skerða samkeppnishæfni íslenskra aðila við aðra aðila sem stunda viðskipti í umræddum löndum.

Beiting CFC-reglnanna mun hafa í för með sér tvísköttun í mörgum tilfellum vegna þess að ekki er tekið nægjanlega tillit til skattgreiðslna sem greiddar eru í hinum erlendu ríkjum. Skattyfirvöld veita aðeins frádrátt frá íslenskum skatti fyrir skatta greidda í ríkinu þar sem CFC-félagið er með heimilisfesti. Getur slíkt falið í sér margfalda skattlagningu á tekjurnar og umtalsvert hærri skattlagningu en ef einungis væri um tekjur að ræða sem greiddur væri skattur af á Íslandi. Meðfylgjandi er dæmi sem sýnir hvernig tvísköttun og heildarskattlagning vegna tekna sem aflað er í lágskattaríki getur verið háttáð skv. norsku reglunum. Hið sama væri ætti við skv. íslensku reglunum.

Í dæminu er gengið út frá því að félagið N í ríkinu A (Noregi) eigi dótturfélag í ríkinu B sem svo á dótturfélag í ríkinu C sem síðan á félag í ríkinu D. Félagið í ríkinu D telst vera CFC-félag skv. reglum ríkisins A. Þess ber að geta að ríkið B telur að félagið í ríki D sé CFC-félag og beitir sínum CFC-reglum. Arðgreiðslur fara fram frá einu félagi til annars. Þ.e. D greiðir arð til C, C

greiðir svo arð áfram til B sem síðan greiðir arð til A. Mismunandi heimildir eru til afdráttarskattlagningar af arðgreiðslum í ríkjunum:

Meðfylgjandi dæmi er frá KPMG í Noregi en hefur verið íslenskað. Dæmið hefur verið notað í kynningum til að sýna hversu gallaðar norsku CFC-reglur eru:

Tvísköttunar dæmi:

KPMG

Samantlagður skattur er 65.9

	100	50	100	100
Uthlitaður skattur	100	50	100	100
Uthlitaður skattur	10	50	15	25
Tæknigætt skattur			10	10
Samantlagður skattur			71.9	52.1
Uthlitaður skattur		50	15	100
Uthlitaður skattur	10	50	8.9	14.1
Uthlitaður skattur	10	5.1	5.5	
Samantlagður skattur				65.9

KPMG

Í ofangreindu dæmi er heildarskattlagning á 100 í tekjur sem aflað er af félagi í ríkinu D sem telst vera lágskattaríki 65,9. Telst það vart vera markmið CFC-reglnanna að skattleggja tekjur sem aflað er í lágskattaríki margfalt á við það sem gerist á Íslandi og taka ekkert tillit til skattgreiðslna sem farið hafa fram í öðrum ríkjum. Er því lagt til að þetta atriði verði skoðað nánar og tillögur gerðar til að koma í veg fyrir slíka margsköttun teknanna.

Hvað varðar beitingu fyrirhugaðra CFC-reglna á EES svæðinu verður að telja að löggjöfin standist ekki þær kröfur sem dómstóll Evrópusambandsins hefur mótað sem skilyrði fyrir því að aðildarríkjum sé heimilt sé að beita CFC-reglum. Þær kröfur sem mótað hafa, m.a. í kjölfar Cadbury-Schweppes (C-196/04) dómi dómstólsins eru eftirfarandi NÚMER DÓMS!!!:

- CFC-löggjöfin verður að vera þannig úr garði gerð að henni sé eingöngu ætlað að taka á sýndargerningum.
- Hún verður að hafa takmarkað gildissvið og hafa að geyma undanþágur þar sem CFC-löggjöfinni verður ekki beitt.
- Löggjöfin verður að veita skattaðilanum tækifæri á því að sýna fram á að viðskiptin sem eiga sér stað í félaginu sem telst vera CFC-félag fari fram í góðri trú en byggist ekki á skattsníðgöngusjónarmiðum.

KPMG leggur til að eftirfarandi breytingar og telur að þær væru til þess fallnar að auka gegnsæi reglnanna og skýrleika við framkvæmd þeirra:

- Að innleiddir verði svokallaður svartur listi með ríkjum og félagiformum sem teljist falla undir CFC-reglurnar. Önnur ríki og félagiform falli aldrei undir CFC-reglurnar.
- Þess má geta að skv. finnsku og sænsku reglum þá tekur CFC-löggjöf þeirra venjulega ekki til félaga sem stofnuð eru í ríkjum sem Finnland og Svíþjóð eru með tvísköttunarsamninga við.
- Að í þeim tilfellum að CFC-reglum sé beitt á hagnað félags á lágskattaríki að þá verði einungis sá hagnaður sem rakinn verður til eigna tekna skattlagður hjá félaginu á Íslandi.
- Takmarkað verði til hvaða Íslenskra aðila reglurnar taka hvað varðar eignarhald og stjórnun félaga. Rétt væri að miða við að tekjur félagsins á lágskattaríki væru einungis skattlagðar hjá Íslenskum aðila ef hann fer með a.m.k. 10% af eignarhaldi félagsins eða stjórnun í þeim tilfellum þegar 50% markið hefur náðst á tekjuárinu.
- Koma verður í veg fyrir tvísköttun tekna.
- Samræma verður fyrirhugaðar CFC-reglur þeim reglum sem mótað hafa á Evrópska efnahagssvæðinu.

Þess ber að geta að þegar er í gildi ákvæði í Íslenskum skattalögum sem fælir Íslensk félög frá því að stofna félög á lágskattasvæði. 9. tölul. 31. gr. fjallar um frádrátt sem Íslenskum félögum er heimilt að færa á móti móttæknum arði. Ákvæðið felur í sér tvö viðbótarskilyrði þegar um móttækinn arð er að ræða frá erlendu félagi:

1. Að Íslenska félagið sýni fram á að hagnaður hins erlenda félags hafi verið skattlagður með sambærilegum hætti og gert er hér á landi.
2. Frádráttur er einnig bundinn því skilyrði að það skatthlutfall sem lagt er á hagnað hins erlenda félags sé eigi lægra en almennt skatthlutfall í einhverju aðildarríkja Efnahags- og framfarastofnunarinnar í París (OECD) eða aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins eða aðildarríkja stofnsamnings Fríverslunarsamnings Evrópu eða í Færeyjum

Ljóst er af framsangreindu að þegar arðgreiðsla á sér stað frá lánskattasvæði þá á reglan ekki við og Íslensk félög fá engan frádrátt vegna arðgreiðslna frá slíkum félögum og þurfa því að greiða 15% skatt. Rétt er að taka fram að umrædd frádráttarregla 9. tölul. 31. gr. er miðsili óvissu háð og væri nær að skýra hvernig bæri að heita henni áður en ráðist er í frekari lagasetningu á óljósum lagatákvaðum.

Virðingarfyllst,
KPMG hf.

Simon Þór Gunnarsson

Ágúst Karl Guðmundsson

Efnahags- og skattanefnd
Eiríkur Áki Eggertsson, nefndarritari.
Nefndarsvið
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 136/1251
komudagur 17.3.2009

Reykjavík, 16. mars 2009.

Umsögn laganefndar LMFÍ um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum. Þskj. 618 – 366. mál.

Laganefnd Lögmannafélags Íslands fékk til umsagnar ofangreint frumvarp til laga um breyting á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda með síðari breytingum.

Í frumvarpinu eru lagðar til breytingar á skattalöggjöf í því augnamiði að styrkja skattframkvæmd og vinna gegn skattundanskoti sbr. umfjöllun um markmið frumvarpsins í athugasemdum við frumvarpið. Laganefnd telur markmið frumvarpsins mikilsverð og mikilvæg en um leið bendir nefndina á að skattalöggjöfin er bæði mjög sérhæfð og flókin. Viðamiklar breytingar og þær sem lagðar eru til með frumvarpinu krefjast því ítarlegrar og vandaðrar meðferðar en um kúvendingu er að ræða ríkjandi framkvæmd hér á landi að einhverju leyti. Þá er álitamál hvort markmið laganna sé best náð með þeim hætti sem frumvarpið leggur til. Hugsanlega gætu sértækari aðgerðir en lagt er til með frumvarpinu náð markmiðinu sem að er stefnt og væri þannig hægt að koma í veg fyrir að íþyngja öðrum en þeim sem markmiðum frumvarpsins er ætlað að ná til. Ef marka má þann skamma tíma sem veittur var til umsagnar telur laganefnd töluverða hættu á mistökum ef meðferð frumvarpsins sætir einhvers konar flýtimeðferð. Má nefna í því sambandi að innleiðing ákvæða CFC-ákvæða í nálægum ríkjum átti sér langan aðdraganda, sbr. til að mynda í Bretlandi. Þær reglur sem frumvarpið leggur til að verði innleiddar eru að norski fyrirmynd. Í eftirfarandi umsögn er vikið að helstu efnisatriðum frumvarpsins:

Í fyrsta lagi er lagt til að aðilar sem hafa ekki heimilisfesti hér á landi og bera því takmarkaða skattskyldu sæti hér skattlagningu vegna vaxta sem þeir fá greidda hér á landi. Laganefnd bendir á að gera þyrfti betri úttekt á því hvort þessi breyting hefði í raun og veru för með sér auknar tekjur fyrir ríkissjóð á kostnað aðila sem ekki hafa heimilisfesti hér á landi. Til að mynda er vel þekkt að lánasamningar hafi ákvæði um að staðgreiðsla á vaxtagreiðslur leggist á greiðanda vaxtanna en ekki viðtakanda greiðslunnar. Yrði ákvæðið að lögum myndi álagið í slíkum tilvikum ekki leggjast á eigendur erlendra skuldareigendur heldur hinn innlenda skuldara. Kæmi þetta því harkalega niður á íslenskum fyrirtækjum sem þegar eru með skuldir við erlenda lánadrottna, þar sem alla jafnan er mælt fyrir um það í lánsamningum að verði skattur á lagður, þá skuli skuldarinn bæta lánadrottni þá skattlagningu, þannig að hún verði lánadrottni að skaðlausu. Yrði með þessum hætti mismunur á réttarstöðu erlendra lánveitenda íslenskra skattaðila eftir því hvort til staðar er tvísköttunarsamningur við heimilisfestarríki lánveitandans eða ekki.

Í öðru lagi er lagt til að eftirgjöf skulda samkvæmt nauðasamningi um greiðsluaðlögun skuli ekki teljast til skattskyldra tekna. Laganefnd telur breytinguna eðlilega og í samræmi við þá bót á stöðu skuldara sem frumvarpi til laga um breytingu á gjaldþrotaskiptalögum á að leiða til.

Í þriðja lagi er lagt til að lögfest verði ákvæði um skattlagningu aðila sem eiga beina eða óbeina eignaraðild að félögum, sjóðum eða stofnunum sem eru heimilisföst í lágs kattaríkjum, eða ákvæði um svo kallaða CFC-regluna. Þótt vísað er til þess í athugasemdum með frumvarpi til laganna virðist þær reglur sem frumvarpið leggur til að verði að lögum ganga talsvert lengra en hefðbundnar CFC-reglur. Í gildandi löggjöf er til staðar nýlegur vísir að slíkri reglu í 2. mgr. 2. gr. laga nr. 90/2003 og er því umdeilanlegt hvort þörf sé lagabreytingu til þess að ná þeim markmiðum sem frumvarpinu er ætlað að ná. Verði frumvarpið að lögum verða félög, sem hafa alltaf gert fulla grein fyrir eignarhaldi og þeim tekjum sem þeir hafa af rekstri slíkra félaga, skattlögð af tekjum annarrar lögpersónu samkvæmt aðalreglu. Hlýtur það að teljast brjóta í bága við eðlilega skattheimtu. Þá telur laganefnd að skilgreining á hugtakinu „lágs kattaríki“ sérkennileg að því leyti að hún tekur til álagðs tekjuskatts en ekki til tekjuskattsprósentu. Með skilgreiningu frumvarpsins féllu til að mynda ríki innan OECD undir skilgreininguna vegna reglna um hagstæða skattalega meðhöndlun tiltekinna tegunda tekna, líkt og hafa verið í íslenskri löggjöf.

Laganefnd telur að innleiðing á jafnflókinni löggjöf og um ræðir kalli á mjög vandaðan undirbúning og hugsanlega samráð við fulltrúa atvinnulífsins o.fl. Hvorki verður ráðið af ákvæðinu sjálfu né athugasemdum við frumvarpið að ráðist hafi verið í slíkan undirbúning fyrir gerð frumvarpsins. Þá veltir laganefnd því fyrir sér hvort reglurnar séu nægilega skýrar og afdráttarlausar en mikilvægt er að ákvæði skattalöggjafarinnar séu þannig úr garði gerð að svigrúm til túlkunar sé mjög takmarkað. Ekki verður fullyrt að mati laganefndar að reglurnar séu einfaldar og skýrar þannig að framkvæmd þeirra og inntak sé ljóst.

Í fjórða lagi er lagt til að ákvæði skattalaga um sjálfkrafa upplýsingar verði útvíkkuð. Ekki er ástæða til sérstakrar umfjöllunar um þetta ákvæði frumvarpsins.

Í fimmta lagi er lagt til að sérstök upplýsingaskylda verði lögð á eiganda erlends útibús eða dótturfélags annars vegar og fjármálfyrirtæki, endurskoðendur og lögmenn hins vegar. Ákvæðið er tvíþætt og miðar annars vegar að skyldu aðila heimilisfasta á Íslandi til þess að veita upplýsingar um viðskipti dótturfélags eða útibú við aðila heimilisfasta á Íslandi og félög, sjóði og stofnanir í lágs kattaríkjum, sbr. a-lið 6. gr. frumvarpsins. Af ákvæðinu virðist vera lögð skylda á aðila til þess að leggja fram upplýsingar sem hann hefur ekki sjálfur í sínum fórum, sbr. það að skylda móðurfélag til þess að afhenda upplýsingar um viðskipti dótturfélags í annarri lögsögu við aðra aðila. Virðist vera ákveðinn ómöguleiki til staðar um að unnt sé að skylda menn til afhendingar á gögnum, sem þeir búa ekki yfir. Laganefnd telur einnig að skoða þurfi sérstaklega hvort það samræmist reglum evrópuréttar að gera mismunandi strangar kröfur um upplýsingagjöf félaga eftir því hvort þeir eiga dótturfélög erlendis eða innlendis.

Í annan stað er lögð sérstök skylda á fjármálfyrirtæki, endurskoðendur, lögmenn og aðra aðila sem veita alþjóðlega skattaráðgjöf og þjónustu til að halda skrá yfir viðskiptavini sína og afhenda slíka skrá geri skattayfirvöld kröfu þar að lútandi. Kveðið er á um það að ákvæði annarra laga um trúnaðar- og þagnarskyldu skuli víkja fyrir ákvæði greinarinnar. Um er að ræða nýmæli sem kveður á um ákveðna upplýsingagjöf sérfræðinga sem lúta þagnarskyldu í störfum sínum samkvæmt skýrum lagafyrirmælum og siðareglum, vísast í þessu samhengi m.a. til 1. mgr. 68. gr. og 119. gr. laga um meðferð sakamála nr. 88/2008 og 53. gr. laga um meðferð einkamála nr. 91/1991. Á það skal minnt að trúnaðarskylda stétta, eins og lögmanna, er lögfest til staðfestingar stjórnarskrárvörðum réttindum einstaklinga. Má þar m.a. benda á friðhelgi einkalífs skv. 71. gr. stjórnarskrár og 8. gr. MSE og réttindi sakborninga til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi m.a. skv. 6. mgr. MSE. Undantekningar eða afnám lögmæltrar trúnaðarskyldu ber því að rökstyðja með stjórnskipulegum rökum. Ekki

verður séð að fyrir þessari undantekningu hafi verið færð fullnægjandi rök. Í athugasemdum með frumvarpinu kemur fram að sambærilegt ákvæði sé að finna í öðrum löndum og hafi það verið meðal annars í bandarískum rétti síðan árið 2000. Til þess að laganefnd geti tekið afstöðu til þess hvort heimfæra megi lagaframkvæmd annarra ríkja upp á íslenskan rétt að þessu leyti þurfi tilvísanir í greinargerð að vera mun nákvæmari.

Af þessu leiðir áréttar laganefnd mikilvægi þess að stíga varlega til jarðar þannig að alls ekki sé gengið lengra en nauðsyn krefur og teljist grundvöllur fyrir undanteknum frá lögmæltum trúnaðarskyldum þurfi það að vera skýrt afmarkað þannig að enginn vafi leiki á um hvaða upplýsingar falli þar undir. Telur laganefnd að bæta þurfi ákvæðið verulega að þessu leyti.

Með vísan til ofanritaðs telur laganefnd að frumvarpið þurfi ítarlegri skoðun og leggst af þeim sökum gegn því að frumvarpið verði samþykkt eins og það er lagt fyrir.

Virðingarfyllst,

f.h. Laganefndar Lögmannafélags Íslands

Eva B. Helgadóttir, hrl., formaður

Minnisblað

Móttakandi: Efnahags- og skattanefnd
Dagsetning: 12. mars 2009
Efni: Frumvarp til breytinga á tekjuskattslögum

Minnisblað þetta er tekið saman fyrir efnahags- og skattanefnd í tilefni af fundi þann 12. mars 2009 þar sem fjallað er um frumvarp til breytinga á tekjuskattslögum (pskj. 618 – 366. mál).

Það er reynsla undirritaðs að Ísland hefur möguleika á því að laða að erlenda starfsemi með því að skapa hér hagstætt skattaumhverfi. Nú þegar greiða erlend félög háar fjárhæðir til ríkissjóðs í formi tekjuskatta og annarra skatta eingöngu vegna þess að þeim hefur verið boðið upp á hagstætt skattaumhverfi hér á landi. Ekki ætti að bera Ísland saman við stóru OECD ríkin sem hafa allt aðra hagsmuni en lítil ríki eins og okkar. Mun frekar ætti að líta til ríkja eins og Írlands, Lúxemborg og Belgíu sem leggja áherslu á hagstætt skattaumhverfi. Ekkert þessara ríkja hefur lögfest svonefndar cfc-reglur og ástæðan fyrir því er sú að þau hafa ekki hag af því.

Afdráttarskattur á vaxtagreiðslur úr landi er skref í þá átt að fæla frá þau félög sem staðsett eru hér á landi núna auk þess sem það hefur þau áhrif að færri hafa áhuga á að stofnsetja félög hér á landi í framtíðinni. Þá liggur fyrir að innlendir aðilar munu bera kostnaðinn af þessari skattahækkun en ekki erlendir aðilar. Almenn er ákvæði í lánasamningum sem kveða á um að skuldari eða greiðandi vaxta beri ábyrgð á staðgreiðslusköttum í sínu heimaríki. Þ.e.a.s. lánveitandinn tryggir auðsjáanlega að hann fái heildarvexti greidda án frádráttar. Ef slíkt ákvæði væri ekki til staðar í lánasamningi myndi lánveitandinn einfaldlega hækka vextina til þess að mæta slíkum kostnaði. Athugasemdir í frumvarpinu um að ekki sé verið að leggja skatt á þá sem inna vaxtagreiðslurnar af hendi eru því ekki í takt við raunveruleikann.

Í athugasemdum við lagafrumvarpið kemur jafnframt fram að hinir erlendu móttakendur vaxtanna fái almennt frádrátt í sínu heimaríki. Réttur til slíks frádráttar byggir á því að viðkomandi skili skattskyldum hagnaði það árið. Ef móttakandi vaxta skilar tapi það árið situr hann uppi með þessa skattgreiðslu hér á landi án þess að geta nýtt tapið í sínu heimalandi á móti. Þessi skattahækkun skilar sér því í auknum kostnaði fyrir innlenda aðila og færri dótturfélögum erlendra aðila hér á landi.

Erlend eignarhaldsfélög í eigu Íslenskra aðila voru stofnuð á þeim tíma þegar söluhagnaður hlutabréfa var skattskyldur hér á landi. Með lagabreytingu vorið 2008 var söluhagnaður hlutabréfa að fullu frádráttarbær hjá hlutafélögum og einkahlutafélögum, sbr. 9. tölul. a. 31. gr. laga um tekjuskatt. Rökin fyrir erlendum eignarhaldsfélögum eru því að stórum hluta til horfin. Í stað þess að lögfesta reglur sem varla geta talist gagnast ríkissjóði Íslands væri mun frekar ráð að lögfesta heimild til þess að færa eignir erlendra eignarhaldsfélaga til Íslenskra einkahlutafélaga eða hlutafélaga með samruna eða yfirfærslu, sbr. 51. og 56. gr. tekjuskattslaga. Með þeim hætti má laða fjármuni Íslendinga hingað til lands með friðsömum hætti enda hafa fæstir þessara aðila

gerst sekir um skattsvik. Hluthafar þessara félaga (einstaklingar) greiða síðan 10% skatt vegna arðgreiðslna úr íslenskum félögum og 37,2% af reiknuðum launum.

Eins og fram kemur í athugasemdum með frumvarpinu þá munu cfc-reglurnar ekki skila miklum skatttekjum enda um fortíðarhagnað hinna erlendu eignarhaldsfélaga að ræða. Reglurnar munu heldur ekki hvetja til þess að fjármunir erlendis verði fluttir hingað til lands. Rókin fyrir yfirfærsluheimild umfram cfc-reglur eru því augljós.

Virðingarfyllst,

Páll Jóhannesson, hdl.
pall@taxandlegal.is

Alþingi
Erindi nr. P 136/1379
komudagur 20.3.2009

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
150 Reykjavík

Persónuvernd

Rauðarárstíg 10 105 Reykjavík
sími: 510 9600 bréfasími: 510 9606
netfang: postur@personuvernd.is
veffang: personuvernd.is

Reykjavík, 17. mars 2009

Tilvísun: 2009030284PS/--

Efni: Umsögn um frumvarp til breytingar á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda

Persónuvernd vísar til tölvubréfs efnahags- og skattanefndar Alþingis frá 6. mars 2009 þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til breytinga á lögum nr. 90/2003 um tekjuskatt og lögum nr. 45/1987 um staðgreiðslu opinberra gjalda (þskj. 618, 366. mál, 136. löggjafarþing). Á meðal þess sem lagt er til í frumvarpinu er að 3. mgr. 92. gr. laga nr. 90/2003, sbr. lög nr. 164/2008, verði breytt, sbr. 5. mgr. frumvarpsins, þannig að hún hljóði svo:

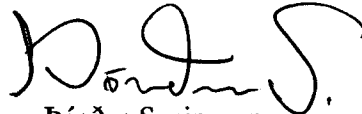
„Bankar, sparisjóðir, önnur fjármálafyrirtæki og aðrir þeir aðilar skv. 1. mgr. 3. gr. laga nr. 94/1996, sem taka við fjármunum til ávöxtunar, skulu ótilkvaddir veita skattyfirvöldum ókeypis og í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður upplýsingar um greidda eða greiðslukræfa vexti á árinu skv. 8. gr. laga þessara og afdregna staðgreiðslu og innstæður á bankareikningum og hvers konar verðbréfa- og fjárfestingasjóðum. Sama gildir um hvers konar útlán til viðskiptamanna og vaxtagreiðslur af þeim.“

Persónuvernd telur sérstakar aðstæður í efnahagslífi þjóðarinnar kunna að gera það að verkum að þörf sé á jafnvíðtækri upplýsingaskyldu fjármálastofnana og mælt er fyrir um í framangreindu ákvæði. Stofnunin minnir hins vegar á að þó svo að á borgurunum hvíli ákveðnar skyldur, t.d. til greiðslu skatta, hefur það ekki nauðsynlega í för með sér að sjálfvirkur aðgangur stjórnvalda að upplýsingum um þá fái samrýmst 71. gr. stjórnarskrárinnar, sbr. 8. mannréttindasáttmála Evrópu. Í ljósi þess leggur Persónuvernd til að framangreint frumvarpsákvæði gildi aðeins til þriggja ára, enda kunna aðstæður að hafa breyst að þeim tíma liðnum þannig að jafnvíðtækur aðgangur að upplýsingum um borgarana og ákvæðið mæli fyrir um sé ekki lengur nauðsynlegur.

Þetta má gera með því að bæta við lög nr. 90/2003 nýju ákvæði til bráðabirgða sem yrði þá nr. IX, svohljóðandi: „Ákvæði 3. mgr. 92. gr. fellur úr gildi 1. apríl 2012.“

Að öðru leyti gerir Persónuvernd ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllt
f.h. forstjóra Persónuverndar

Þórður Sveinsson

RÍKISENDURSKOÐUN

Skúlagötu 57, 105 Reykjavík IS-Iceland.

Alþingi
Erindi nr. P 136/1148
komudagur 10.3.2009

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,

Dagsetning
10. mars 2009

Tilvísun
A-8
LÖ/bb

150 Reykjavík.

Vísað er til erindis efnahags- og skattanefndar Alþingis, dags. 6. þ.m., þar sem óskað er umsagnar um frv. til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, 366. mál.

Með frumvarpinu eru í stórum dráttum lagðar til eftirtaldar breytingar á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu:

1. Innheimtur verði tekjuskattur af vöxtum, sem greiddir eru úr landi.
2. Tekin af tvímæli að eftirgefnar skuldir skv. nauðasamningi um greiðslu- aðlögun teljist ekki til skattskyldra tekna.
3. Hert er á kröfum um skil banka og annarra fjármálafyrirtækja á upplýsingum til skattyfirvalda um afleiðuviðskipti, eignastýringu, milligöngustarfsemi o. fl.
4. Íslenskum móðurfélögum verði gert að skila skattyfirvöldum upplýsingum um tekjur viðskiptavina erlendra dótturfélaga ef þeir eru skattskyldir hérlandis.
5. Lögfest verði ákvæði um að skattleggja skuli aðila, sem eiga beina eða óbeina eignaraðild að félögum, sjóðum eða stofnunum í lágskattaríkjum.
6. Gildistöku ákvæðis um meðferð söluhagnaðar af fasteignum, sem ekki er heimilt að fyrna, verði frestað til álagningar 2010 í stað 2009.

Til svars erindinu tekur Ríkisendurskoðun fram að hún hefur engar athugasemdir fram að færa við ofangreint frumvarp.

Erinn Aron

Lárus Gu.

Alþingi, efnahags- og skattanefnd
vt. Eiríkur Áki Eggertsson
nefndarritari
Austurstræti 8
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 11. mars 2009 02-2009030130
T-ums 11/09

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda - 366. mál, þskj. 618.

Ríkisskattstjóri hefur þann 6. mars 2009 mótttekið tölvupóst þar sem embættinu er gefinn kostur á að veita umsögn um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda - 366. mál, þskj. 618.

Þrátt fyrir að frumvarpið telji aðeins tíu ákvæði með gildistökuákvæðinu þá er að finna í því efnismikil nýmæli sem rétt er að taka afstöðu til.

1. Í frumvarpinu er lagt til að við 3. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, bætist nýr töluliður sem kveði á um skattskyldu erlendis heimilisfastra aðila af vöxtum sem þeir fá greidda hér á landi. Er hér í fyrsta sinn gert ráð fyrir því að erlendir aðilar, einstaklingar og lögaðilar, greiði á Íslandi tekjuskatt af vöxtum sem þeir fá greidda héðan. Gert er ráð fyrir að skattskyldan nái til vaxta af bankainnstæðum, verðbréfa- og fjárfestingasjóða, skuldabréfum og öðrum kröfum og fjármálagerningum sbr. skilgreininguna á vöxtum eins og hún er í 3. tölul. C-liðar 1. mgr. 7. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Frumvarpið gerir ráð fyrir að frá þessari meginreglu um skattskyldu verði þeir aðilar undanþegnir sem fá greidda vexti frá Seðlabanka Íslands sem og erlend ríki, alþjóðastofnanir og aðrir opinberir aðilar sem ekki eru skattskyldir í sínu heimaríki. Frumvarpið gerir enn fremur ráð fyrir að þessar tekjur verði staðgreiðsluskyldar, þ.e. að allir greiðendur vaxta hér á landi til aðila sem bera takmarkaða skattskyldu hér á landi séu skyldir til að halda eftir staðgreiðslu af vöxtunum í samræmi við ákvæði laga nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda. Um skatthlutfallið er svo kveðið á um í 70. og 71. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt.

Ríkisskattstjóri fagnar þessu nýmæli og telur lögfestingu þess löngu tímabæra. Skattbyrði þeirra sem notið geta verndar tvísköttunarsamninga á ekki að aukast enda gera umræddir samningar ráð fyrir að lausn undan tvísköttun fáiast, annað hvort hér á landi eða í heimilisfestarríki skattaðila allt eftir ákvæðum viðkomandi samnings. Þá telur ríkisskattstjóri að með lögfestingu þessarar breytingar verði unnt að fullnægja upplýsingaskyldu samkvæmt ákvæðum tvísköttunarsamninga, en hingað til hafa upplýsingar um vaxtatekjur erlendra aðila ekki verið sendar skattyfirvöldum í heimaríki þeirra þar sem þær hafa ekki verið tækar skattyfirvöldum hér á landi. Ljóst er að verði umrædd tillaga að lögum hefur það í för með auknar tekjur fyrir ríkissjóð en óljóst er hversu miklum tekjum þetta komi til með að skila. En skattlagning vaxtatekna úr landi mun draga úr hvata hérlendra aðila við að beina

vaxtatekjum sínum til lágskattasvæða. Jafnframt bendir ríkisskattstjóri á að lögfestingin muni hafa í för með sér aukinn fjölda undanþágubeiðna hjá skattyfirvöldum m.a. þar sem flestir þeir tvísköttunarsamningar sem Ísland á aðild að kveða á um lægra skatthlutfall en lög um tekjuskatt gera ráð fyrir. Ríkisskattstjóri telur það vera til bóta að frumvarpið geri ráð fyrir að ákvæði 4. mgr. 9. gr. laga nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, eigi við um staðgreiðslu af umræddum tekju, þ.e. að réttilega ákvörðuð og innborguð staðgreiðsla sé fullnaðargreiðsla án þess að fram þurfi að fara sérstök ákvörðun eða álagning. Að sjálfsögðu eiga aðilar ávallt rétt á að bera réttmæti staðgreiðslunnar undir skattstjóra til endurákvörðunar.

2. Þá er í frumvarpinu lagt til að gerð verði breyting á 3. tölul. 28. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, þannig að til skattskyldra tekna teljist ekki eignaauki sem stafar af eftirgjöf skulda sem mælt er fyrir um í nauðasamningi um greiðsluaðlögun skv. X. kafla a í lögum um gjaldþrotaskipti. Í athugasemdum með frumvarpinu kemur fram að umrædd breyting sé gerð vegna tillagna sem fram koma í frumvarpi ríkisstjórnarinnar um breytingu á lögum um gjaldþrotaskipti o.fl.

Tekjuhugtak laga nr. 90/2003 er afar víðtækt en í 28. gr. laganna er þó að finna undantekningar frá þeirri meginreglu að greiða skuli skatt af öllum tekjum og ber að skýra ákvæðið samkvæmt orðanna hljóðan. Ljóst er að orðalag ákvæðisins eins og það hljóðar nú tekur eingöngu til hefðbundinna nauðasamninga sem mælt er fyrir um í lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. Að mati ríkisskattstjóra er nauðsynlegt að gera umrædda breytingu á 3. tölul. 28. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, verði frumvarp ríkisstjórnarinnar um svonefnda greiðsluaðlögun að lögum.

3. Með frumvarpinu er lagt til að lögfestar verði svonefndar CFC reglur eða reglur um skattlagningu vegna eignarhalds í félögum á lágskattasvæðum. Gert er ráð fyrir að við lög nr. 90/2003, um tekjuskatt, verði bætt við nýrri grein, 57. gr. a, þar sem fram kemur að íslenskir skattaðilar sem beint eða óbeint eiga hlut eða hafa með höndum yfirráð í hvers kyns lögaðila sem telst heimilisfastur á lágskattaríki skuli greiða tekjuskatt hér á landi af hagnaði lögaðilans í réttu hlutfalli við eignarhluta. Frumvarpið hefur að geyma skilgreiningu á hugtakinu lágskattaríki, sem og skilgreiningu á því hvenær íslenskt eignarhald telst vera fyrir hendi. Þá er að finna undantekningar frá meginreglunni um skattlagningu skv. ákvæðinu sem annars vegar lúta að EES-lögaðilum sem hafa með höndum raunverulega atvinnustarfsemi og lögaðilum í lágskattaríkjum sem hafa að meginstofni til aðrar tekjur en eignatekjur. Í báðum tilvikum er gert ráð fyrir að fyrir hendi sé tvísköttunarsamningur við hið erlenda ríki og að á grundvelli hans geti íslensk skattyfirvöld aflað allra nauðsynlegra upplýsinga.

Ríkisskattstjóri telur nýmæli þetta löngu tímabært og bendir á að svipuð eða sams konar löggjöf sem byggir á fyrirmynd OECD gegn alþjóðlegum skattundanskotum megi finna á öllum Norðurlöndunum. Ljóst er að ákvæðið verður mikilvægt vopn í baráttu gegn skattundanskotum og þeim feluleik sem viðgengist hefur í kringum eignarhald á íslenskum lögaðilum.

4. Að lokum er í frumvarpinu lagt til að heimildir skattyfirvalda til að krefjast upplýsinga verði auknar og á það bæði við um upplýsingar frá greiðendum eða vörsluaðilum um allar afmarkaðar tekjur eða eignir sem og upplýsingar um viðskipti við einstaka aðila samkvæmt beiðni. Lagt er til að bönkum og öðrum fjármálastofnunum verði gert skylt að afhenda skattyfirvöldum upplýsingar um vexti af hvers kyns verðbréfa- og fjárfestingasjóðum, sem og upplýsingar um innstæður í slíkum sjóðum í árslok, ennfremur upplýsingar um hvers kyns

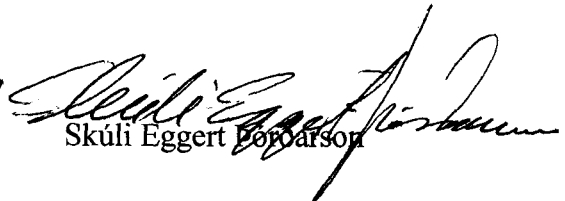
útlán til viðskiptamanna og vaxtagreiðslur af þeim. Þá er lagt til að upplýsingaskyldan nái til allra viðskipta með hlutabréf, skuldabréf og aðra fjármálagerninga hvort sem þeir eru gerðir í nafni viðkomandi fjármálafyrirtækis eða fyrir milligöngu þeirra. Í frumvarpinu er og lagt til að gerðar verði breytingar á 94. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, í þá veru að upplýsingaskylda íslensks móðurfélags nái til viðskipta sem fram hafa farið í dótturfélagi eða útibúi erlendis ef viðskiptin varða íslenskra skattaðila og lögaðila í lágskattaríki. Þá er ennfremur gert ráð fyrir að allir þeir sem veita skattaráðgjöf eða þjónustu sem lýtur að umráðum eða eignaraðild að rekstri félaga, sjóða eða stofnana sem skráð eru erlendis skuli halda skrá yfir þá aðila sem slíka ráðgjöf þiggja. Frumvarpið gerir ráð fyrir skráin sé aðgengileg skattfyrirvöldum þegar þess er óskað. Að síðustu er svo gert ráð fyrir að tekin verði af öll tvímæli með því að undirstrika að ákvæði annarra laga um þagnar- eða trúnaðarskyldu víki fyrir ákvæðum 94. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt s.s. komið hefur fram í dómaframkvæmd.

Að mati ríkisskattstjóra eru umræddar tillögur fyrir tímabærar og fagnar mjög að þær skuli nú birtast í frumvarpi til laga. Skattfyrirvöld hafa í lögbundnum eftirlitsverkum sínum margsinnis rekið sig á ýmsar hindranir varðandi aðgengi að upplýsingum sem hafa komið í veg fyrir að unnt væri að varpa skýru ljósi á málavexti. Ríkisskattstjóri telur að með lögfestingu þeirra breytinga sem lagðar eru til í frumvarpinu verði nauðsynleg upplýsingaöflun tryggð og skattlagning því byggð á traustari forsendum. Ennfremur er ljóst að með auknu upplýsingastreymi eykst möguleiki á áritun upplýsinga á skattframtöl og ætti það að gera alla framtalsgerð einfaldari.

Að öllu framangreindu virtu telur ríkisskattstjóri framkomið frumvarp fela í sér mikla réttarbót og stuðla að jafnræði meðal skattgreiðenda.

Virðingarfyllst

Ingvar J. Rögnvaldsson

Skúli Eggert Þorðarson

Alþingi
Erindi nr. Þ 136/1285
komudagur 18.3.2009

From: Skúli Eggert Þórðarson [mailto:skuli@rsk.is]

Sent: 18. mars 2009 10:17

To: Eiríkur Áki Eggertsson

Cc: Árni Þór Sigurðsson

Subject: Tillaga um athugasemdir við 3. tölul. 28. gr. tskl. nr. 90/2003 (niðurfelling skulda). Stutt greinargerð ásamt tillaga að breyttum lagatexta

366. mál

Um niðurfellingu skulda

Ríkisskattstjóri ítrekar að skattfrelsi tekna við niðurfellingu skulda hefur verið bundinn við formbundna gerninga s.s. gjaldþrot og síðar vægari úrræði eins og nauðasamninga. Á þeim grundvelli hefur verið aukið við að hið sama taki til greiðsluaðlögunar. Þetta eru formbundnir opinberir gerningar með atbeina og undir eftirliti dómstóla, þannig að ljóst er að lánadrottnar verða ekki sviftir eignum sínum með einhliða geðþóttagerningum. Komið hefur fram að þessi leið þyki full formbundin og svifasein við þær aðstæður, sem nú ríkja í þjóðfélaginu. Ljóst er aftur á móti að hlutlægar reglur samsvarandi þeirri formbundnu meðferð, sem gerð er krafa um varðandi skattfrelsi eftirgefina skulda, verða ekki settar með mismunandi efnisreglum og framkvæmdar með ólíkum hætti af hverjum hagsmunaaðila fyrir sig. Lagt er því til að fjármálaráðuneytinu verði að lögum veitt heimild til að setja reglur til samræmingar á matsferli skuldaeftirgjafar, þannig að uppfyllt séu skilyrði undanþágu eftirgjafar skulda frá skattskyldu tekna. Jafnframt verði áréttað að skattyfirvöldum verði heimilt að kalla eftir þessum upplýsingum samtímis innköllun launaupplýsinga o.fl.

Ríkisskattstjóri leyfir sér því að leggja til að orðalagi ákvæðisins verði breytt með eftirfarandi hætti:

Í 1. málsl. 3. tölul. 28. gr. komi á eftir orðunum: „eignaauki“ eða tekjur

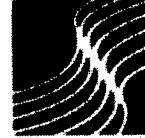
Við 3. tölul. bætist nýr málslíður svohljóðandi:

Hið sama á við um eftirgefna skuldir sem mælt er fyrir í nauðasamningi um greiðsluaðlögun skv. X. kafla a í lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991, með áorðnum breytingum *eða á annan fullnægjandi hátt samkvæmt reglugerð sem fjármálaráðherra setur um mat á efnislegum forsendum eftirgjafar, skilyrði þess að eftirgjöf teljist ekki til tekna, upplýsingagjöf skv. 92. gr. o. fl.*

Með kveðju/ best regards

Skúli Eggert Þórðarson

Ríkisskattstjóri
Director General

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
Austurstræti 8 - 10

150 REYKJAVÍK

12.3. 2009

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á lögum um tekjuskatt og staðgreiðslu opinberra gjalda, þingmál 366.

Með frumvarpi þessu eru lagðar til breytingar:

1. Innheimtur verði tekjuskattur af vöxtum sem greiddir eru úr landi.
2. Eftirgjöf skulda samkvæmt nauðasamningum og greiðsluaðlögun skuli ekki teljast til skattskyldra tekna.
3. Lögfest verði ákvæði um skattlagningu aðila sem eiga beina eða óbeina eignaraðild að félögum, sjóðum eða stofnunum í lágskattaríkjum (CFC-reglur).
4. Skil fjármálafyrirtækja á upplýsingum verði aukin.
5. Íslensk móðurfélög verði ábyrg fyrir að veita upplýsingar til íslenskra skattyfirvalda um tekjur viðskiptavina erlendra dótturfélaga séu þeir skattskyldir hér á landi.

Samtök atvinnulífsins telja ýmis atriði frumvarpsins vera til bóta og geta stuðlað að bættri skattfrankvæmd og betra samræmi við það sem gerist í nálægum ríkjum. Tillögurnar eru hins vegar umfangsmiklar og flóknar og geta í mörgum tilvikum haft afgerandi áhrif á samkeppnishæfni fjármálafyrirtækja og hvernig tekst til við endurreisn fjármálamarkaðarins. Á þá hlið málsins er ekki varpað ljósi í greinargerð frumvarpsins. Samtökin vilja benda á að frumvarpið er lagt fram á Alþingi án þess að farið hafi fram sá undirbúningur og samráð sem mælt er fyrir um í leiðbeiningum um undirbúning og gerð stjórnarfrumvarpa sem forsætisráðuneytið hefur gefið út og umsagnaraðilum gefinn afar skammur umsagnarfrestur. Lögfesting þessa frumvarps þolir augljóslega bið þar sem veigamestu ákvæði frumvarpsins eiga að taka gildi frá næstu áramótum og því er lagt til að meira samráð verði haft við sérfræðinga í atvinnulífmu og kostir og gallar þeirra breytinga sem mælt er fyrir um í frumvarpinu verði metnar og aðrar hugsanlegar leiðir að þeim markmiðum sem stefnt er að verði skoðaðar.

Samtök atvinnulífsins telja að eftirfarandi greinar frumvarpsins þarfnist nánari umfjöllunar.

1. gr. Skattlagning vaxtatekna sem greiddar eru úr landi

Ekki er óeðlilegt að vextir séu skattlagðir með sama hætti og aðrar tekjur erlendra aðila með takmarkaða skattskyldu hér á landi. Á hinn bóginn er rétt að litið sé til þess að þessi breyting geti hækkað vaxtakostnað innlendra lántakenda. Sú framkvæmd sem lögð er til virðist einnig flókin og kostnaður óþarflega mikill.

2. gr. Niðurfelling skulda teljist ekki skattskyldar tekjur

SA styðja að tekinn sé allur vafi af því að eftirgjöf skulda samkvæmt nauðasamningi um greiðsluaðlögun skuli ekki teljast til skattskyldra tekna. Ýmis álitafni eru þó þessu tengd, m.a. varðandi aðrar niðurfærslur skulda en vegna gjaldþrota, nauðasamninga og greiðsluaðlögunar, og er lagt til að þau verði tekin til frekari skoðunar.

3. gr. Skattlagning vegna erlends eignarhalds á lágskattasvæðum

Í greininni er lagt til að teknar verði upp CFC-reglur (Controlled Foreign Companies) hér á landi. Þessar tillögur virðast flóknar og álitamál hvort unnt sé að ná þeim markmiðum sem að er stefnt með einfaldari hætti. Lagt er til að slíkar leiðir verði skoðaðar í samráði við sérfræðinga í atvinnulífinu.

5. gr. Upplýsingagjöf fjármálafyrirtækja til skattyfirvalda

Í greininni segir að fjármálafyrirtæki skuli ótilkvödd veita skattyfirvöldum ókeypiss upplýsingar um vexti, afdregna staðgreiðslu og innstæður á bankareikningum og hvers konar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum. Sama gildi um útlán til viðskiptamanna og vaxtagreiðslur af þeim. Viðbótin felst upplýsingum um verðbréfa- og fjárfestingasjóði og útlán og vaxtagreiðslur af þeim. Bankastarfsemi byggir fyrst og fremst á trúnaðarsambandi viðskiptavinar og fjármálafyrirtækis og er mikilvægt er að skattyfirvöldum verði ekki veittar meiri upplýsingar sjálfvirkt en þau hafa þörf fyrir vegna eftirlitshagsmuna. Með þessari breytingu er gengið lengra í upplýsingagjöf en séð verður að eftirlitshagsmunir krefjist.

6. gr. Upplýsingar frá móðurfélagi um viðskipti dótturfélags við skattskylda aðila á Íslandi og skrá yfir viðskiptavini aðila sem stunda alþjóðlega skattaráðgjöf

Í greininni eru verulegar kvaðir lagðar á fjármálafyrirtæki og aðra aðila og er þess farið á leit að ekki verði gengið lengra en viðgengst í nálægum ríkjum. Það þarfnast nánari skoðunar.

Samtök atvinnulífsins leggja til að löggjafinn beini því til stjórnvalda að gerð verði úttekt á löggjöf nálæggra ríkja í framangreindum málum og kostir og gallar ýmissa ákvæða vegnir og metnir. Í þeirri vinnu þarf að vega saman markmið um að endurheimta traust, rannsóknarhagsmuni skattyfirvalda og uppbyggingu samkeppnishæfs fjármálakerfis.

Virðingarfyllt,

Hannes G. Sigurðsson,
aðstoðarframkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 136/1342
komudagur 19. 3. 2009

From: Jóna Björk Guðnadóttir [mailto:jona@sff.is]

Sent: 19. mars 2009 11:31

To: Björgvin G. Sigurðsson; indridi.g.thorlaksson@fjr.stjr.is

Cc: Eiríkur Áki Eggertsson; marianna.jonasdottir@fjr.stjr.is; Ingibjorg.H.Helgadottir@fjr.stjr.is; Guðjón Rúnarsson

Subject:

Sent til efnahags- og skattanefndar Alþingis og fjármálaráðuneytis – 366. mál.

Í framhaldi af fundi efnahags- og skattanefndar þann 17. mars síðastliðinn vilja SFF vilja koma á framfæri upplýsingum um að Svíar hafa fellt niður frá 1. janúar 2009 skyldu fjármálafyrirtækja til að afhenda skattfyrvöldum upplýsingar um lán viðskiptavina sinna. Að mati sænskra yfirvalda hafa skattfyrvöld ekki raunverulega eftirlitshagsmuni af því að fá þessar upplýsingar eftir að eignaskattur var felldur niður í Svíþjóð. Fjármálafyrirtækin gefa hins vegar upp hvaða vexti viðskiptavinir greiða af lánunum.

Hér fyrir neðan er svar sænsku bankasamtakanna við fyrirspurn SFF um þetta efni. Í viðhengi eru þau skjöl sem vísað er til.

„Due to the fact that the Swedish wealth tax was abolished in 2008, banks now only have to report the interest payed on the loan from the mentioned date.

Attached you will find 2 pdf-files. One contains the written opinion of the Swedish "Lagrådet". Lagrådet scrutinises all important bills from the Ministry of Finance from a constitutional point of view. It was Lagradet, which is a well respected institution, that seriously questioned the governments' initial idea of keeping the obligation for financial institutes to report bank clients' assets and debts even though the Wealth Tax would be abolished.

After the grave criticism was published, the government saw no other way out than to abolish the obligation to leave information on assets/debts. This happened one year after the wealth tax was gone (file 2 government bill 2008/09:44).“

Bestu kveðjur / Best Regards,

Jóna Björk Guðnadóttir

Héraðsdómslögmaður / Attorney at Law

Sími / Tel: (+354) 591 0400

Farsími / Mobile: (+354) 691 4630

Netfang / e-mail: jona@sff.is

www.sff.is

SFF SAMTÖK FJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
Icelandic Financial Services Association

Alþingi
Erindi nr. P 136/1230
komudagur 11.3.2009

SFF
SAMTÖKFJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
Icelandic Financial Services Association

Reykjavík 11. mars 2009

Efnahags- og skattanefnd Alþingis
Nefndasvið
150 Reykjavík

Varðar: Umsögn um frv. til l. um breyting á lögum um tekjuskatt og staðgreiðslu opinberra gjalda (Þskj. 618 – 366. mál)

Samtök fjármálafyrirtækja (SFF) hafa fengið framangreint mál til umsagnar. SFF telja margt af því sem lagt er til í frumvarpinu geta verið til bóta en leggja jafnframt áherslu á að íslenskur fjármálamarkaður gengur í gegnum erfiða tíma um þessar mundir og þá er brynna en nokkru sinni að horfa til þess að breytingar á regluverki eða umgjörð séu ekki líklegar til að hamla á neinn hátt eðlegri virkni fjármálamarkaðarins hér á landi þegar fjármálamarkaðir heimsins komast í eðlilegra horf. Því leggja SFF til að áður en ákveðið verði að lögfesta nýjar CFC reglur, skattlagningu vaxta hjá aðilum með takmarkaða skattskyldu og aukna upplýsingaskyldu fjármálafyrirtækja til skattyfirvalda verði kostir og gallar slíkra ákvæða metnir heildstætt.

SFF styðja það heilshugar að skattalöggjöfin verði endurbætt. Til að vel takist til er nauðsynlegt að fylgjast vel með straumum og stefnum í nágrannaríkjunum og velja það sem best gerist í þeim ríkjum. Sameiginlegt markmið stjórnvalda, almennings og fjármálageirans er að endurvekja traust á Íslandi. Ljóst er að frumvarpið hefur verið unnið í flýti og það varðar mikilsverð og flókin fagleg málefni. Þann lærdóm má draga af fjármálakreppunni að reglur um flókin málefni sem tengjast alþjóðlegum viðskiptum hafa ekki verið nægilega vel unnar og hafa því ekki haldið þegar á reyndi. Því er lagt til að frumvarpið sem hér er lagt fram verði unnið betur í samvinnu við sérfræðinga atvinnulífsins og fagaðila. Nýja Ísland þarf að vanda sig. Það er ljóst að þeir erlendu skattaðilar sem hafa reynt að telja fram á Íslandi hafa lent í erfiðleikum með það vegna þess að skattyfirvöld ráða ekki yfir kerfum og ferlum til að ráða við það.

Meginmarkmið CFC reglnanna samkvæmt greinargerð er að ná utan um skattlagningu erlendra málamyndafélaga í eigu og undir stjórn Íslendinga. Bent er á að nú þegar er lagaheimild (lög 77/2005) sem veitir skattyfirvöldum heimild til að skattleggja erlenda

lögaðila sem eru með raunverulega framkvæmdastjórn hér á landi. Vandamálið virðist því fyrst og fremst liggja í skattframkvæmd en ekki skorti á lagaheimildum. SFF hvetja til að skipaður verði starfshópur um skattlagningu vaxta og CFC reglur (erlend félög). Starfshópurinn getur unnið hratt og vel og gert tillögur til úrbóta á þeim málum sem frumvarpinu er ætlað að leysa samkvæmt greinargerð. Frestun málsins ætti ekki að koma að sök vegna þess að gildistaka þessara ákvæða frumvarpsins miðar almennt við tekjur ársins 2010.

Athugasemdir við einstakar greinar

Í athugasemdum við einstök ákvæði frumvarpsins er bæði að finna athugasemdir við breytingartillögurnar og einnig athugasemdir við umfjöllun í greinargerð varðandi hverja tillögu. Eins og að framan greinir telja samtökin að vanda þurfi betur til frumvarpsins og er ekki um tæmandi talningu athugasemda að ræða.

1. gr. – skattlagning vaxta hjá aðilum með takmarkaða skattskyldu

Ath. Hér er líka fjallað um 8. – 10. gr. frumvarpsins, þ.e. breytingu á lögum nr. 45/1987.

- Það er ekki óeðlilegt að vextir séu skattlagðir á sambærilegan máta og aðrar tekjur erlendra aðila með takmarkaða skattskyldu hér á landi.
- Það er rétt sem fram kemur í athugasemdum með frumvarpinu að skattlagning á vexti til aðila með takmarkaða skattskyldu er algeng í okkar heimshluta, sbr. yfirlit á fylgiskjali 1. Hins vegar er það langt því frá ófrávíkjanleg regla og má í því sambandi benda á okkar næstu nágrannaríki. Í Noregi og Svíþjóð tíðkast ekki slíkur afdráttur og í Danmörku aðeins að takmörkuðu leyti.
  - Í almennum athugasemdum frumvarpsins er því haldið fram að þessi breyting muni ekki hafa áhrif á vaxtastig innlendra aðila. Þessi fullyrðing er ekki rétt, sbr. neðangreint. Fjármögnun með útgáfu skuldabréfa á alþjóðlegum fjármálamarkaði er mjög algeng. Þar eru stöðluð ákvæði um svokallað "gross-up" sem þýðir að ef eigandi skuldabréfsins þarf að sæta afdráttarskatti skuldbindur útgefandinn sig til að greiða hærri vexti svo kröfueigandinn verði jafnsettur og ef engum skatti hefði verið haldið eftir. Fyrir liggur að íslensku bankarnir fjármögnuðu sig í talsverðum mæli með útgáfu skuldabréfa í löndum sem Ísland hefur ekki lokið gerð tvísköttunarsamnings við. Breytingin myndi því hafa í för með sér aukinn kostnað fyrir íslenskan fjármálamarkað.
  - Samskonar "gross-up" ákvæði eru almenn regla í lánasamningum og því verulegar líkur á að innlend fyrirtæki, stofnanir og sveitafélög sem hyggjast fjármagna sig með lántöku á alþjóðlegum lánamarkaði gætu lent í auknum kostnaði ef lánafyrirgreiðslan er í landi sem Ísland hefur ekki gildan tvísköttunarsamning við eða ef viðkomandi samningur kveður á um rétt upprunaríkis til skattlagningar.
- Ástæða er til að gera athugasemd við það fyrirkomulag sem boðað er í athugasemd við 1. gr. þ.e. að þeir sem telja sig undanþegna á grundvelli tvísköttunarsamninga þurfi að fá staðfestingu skattyfirvalda, hvoru tveggja í heimalandi sínu sem og á Íslandi. Hér er um allt of flókið ferli að ræða. Skilvirkara væri að skilaskyldi aðilinn hefði heimild til að lækka eða sleppa afdrætti ef hann hefði í höndunum staðfestingu frá rétthafa vaxtanna um

að hann hafi heimilisfesti í tilteknu tvísköttunarríki og staðgreiðsluframkvæmd tæki mið af því. Notast yrði við form sem skattyfirvöld tækju ákvörðun um. Fyrirkomulag af þessu tagi þekkist víða um heim (t.d. í Bandaríkjunum) og hefur almennt gefið góða raun.

- Það er flókið að láta staðgreiðsluframkvæmdina byggja á lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda. Einfaldara væri að láta hana falla undir lög nr. 94/1996, um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur. Með því yrði öll framkvæmd staðgreiðsluskila á vaxtatekjur samræmd, þ.e. skilaskyldir aðilar skiluðu allir í janúar að tekjuári liðnu í stað þess að ákveðinn hópur myndi skila staðgreiðslu af vaxtatekjum mánaðarlega en annar hópur einu sinni á ári. Þetta fyrirkomulag yrði mun einfaldara og ódýrara í framkvæmd, hvoru tveggja fyrir skilaskylda aðila og skattyfirvöld.
- Rökin fyrir því að staðgreiðsluframkvæmd byggji á lögum nr. 94/1996 eru þau að þá verður skattprósentan í öllum tilvikum 10%. Frumvarpið gerir ekki ráð fyrir því heldur að hún sé 10% hjá einstaklingum en 15% eða 23,5% hjá lögaðilum. Í frumvarpinu kemur fram að ekki sé gert ráð fyrir að þessi skattlagning skili umtalsverðum tekjum. Því mikilvægt að kerfið verði ekki of flókið og kostnaður of mikill vegna þessa. Með því að vinna með eina skattprósentu væri hægt að gera þetta á eins einfaldan hátt og kostur er en markmiðum greinarinnar yrði engu að síður náð.
- Í þessu sambandi þykir rétt að benda á að samkvæmt 7. gr. laga nr. 61/2008 var gerð sú breyting á 1. mgr. 2. tölul. 70. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, að skatthlutfall aðila með takmarkaða skattskyldu af tekjum samkvæmt 7. tölul. 3. gr. laganna (arður og söluhagnaður) var gert 10%. Æskilegt er að vextir verði skattlagðir með sömu skattprósentu og arður og söluhagnaður.
- Í þessu sambandi þykir einnig rétt að benda á að heppilegra væri að skatthlutfallið væri 10% af brúttó vaxtatekjum fremur en að miða við tekjuskattsstofn. Viðmiðun við tekjuskattsstofn þýðir að huga verður að mögulegum frádráttarliðum, sbr. 2. mgr. 30. gr. og 31. gr. tekjuskattslaganna¹ Niðurstaða SFF af framansögðu er sú að réttast væri að skattleggja eingöngu vexti sem greiddir eru til lágskattarríkja. SFF telja að með því sé markmiði laganna að koma í veg fyrir skattasniðgöngu fullkomlega náð. Heppilegast væri að fjármálaráðuneytið fái heimild til að ákveða með reglugerð hvaða ríki teljast til lágskattarríkja sbr. skilgreiningu í 3. gr. frumvarpsins.

2. gr. – Niðurfelling skulda – skattfrelsi

- Jákvætt er að taka af allan vafa varðandi það að eftirgjöf skulda samkvæmt nauðasamningi um greiðsluáðlögun skuli ekki teljast til skattskyldra tekna.
- SFF gera athugasemd við það orðalag í athugasemdum við 2. gr. frumvarpsins að 3. tölul. 28. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, beri að skýra í samræmi við orðanna hljóðan. Þetta er ekki í samræmi við skattframkvæmd undanfarinna áratuga þar sem niðurfelling afskriftanefnda fjármálafyrirtækja hafa ekki verið taldar til skattskyldra tekna.
- Telja má fullvíst að framangreind skattframkvæmd byggji á því að þrátt fyrir þá breytingu sem gerð var á orðalagi núgildandi 3. tölul. 28. gr. (þágildandi c-lið 10. gr. laga nr. 68/1971) með lögum nr. 40/1978 þá hafi ekki staðið til að gera neina efnisbreytingu frá því sem gildi fram að því sbr. orðalag í 6. tölul. 20. gr. reglugerðar 245/1963, um tekjuskatt og eignarskatt og 3. tölul. C-liðar 10. gr. laga nr. 68/1971, um tekjuskatt og

¹ Sjá í þessu sambandi niðurstöðu Héraðsdóms Reykjavíkur 15. janúar 2009 í máli nr. E-936/2007. Það mál snerist reyndar um staðgreiðsluskilyldu þóknunartekna en hjá erlendum lögaðila með takmarkaða skattskyldu. Skattlagningu bar að haga skv. 1. mgr. 71. gr., sbr. 2. tölul. 61. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Niðurstaða dómsins var að taka hefði átt tillit til mögulegra frádráttarliða við ákvörðun á skilaskyldri staðgreiðslu.

eignarskatt. Samkvæmt eldra orðalagi þá taldist ekki til tekna niðurfelld skuld sem sannast á "annan fullnægjandi hátt" en við gjaldþrot eða nauðasamninga að eignir voru ekki til fyrir.

- Þegar afskriftanefnd fjármálafyrirtækis fellir niður skuld viðskiptavinar þá gerist það ekki fyrr en farið hefur fram ítarlegt mat á raunverulegri getu viðkomandi aðila til að greiða af skuld sinni. Þannig er ekki um niðurfellingu að ræða þegar raunveruleg greiðslugeta er til staðar. Staðan er því mjög hliðstæð því sem gerist í nauðasamningum.
- SFF telja heppilegast að orðalagi 3. tölul. 28. gr. verði breytt til samræmis við það sem var fyrir gildistöku laga nr. 40/1978, auk þess sem gerð yrði viðbót varðandi nauðasamninga um greiðsluáðlögun. Þá kemur sérstaklega til álita að bæta við greinina ákvæði um það sem tíðkast hefur í skattfrankvæmd undanfarinna áratuga, þ.e. að eftirgjöf afskriftanefnda fjármálafyrirtækja á hreinum skuldum viðskiptavina skuli ekki teljast til tekna.
- SFF telja einnig mikilvægt að breyta síðari hlutanum í 3. mgr. 28. gr. um að ákvæðið eigi ekki við þegar skuldin hefur myndast í sambandi við atvinnurekstur skattaðila. Hins vegar er eðlilegt að tekjufærslan verði ekki felld niður að því marki sem til staðar er yfirfæranlegt tap.
- SFF leggja því til að 3. mgr. 28. gr. hljóði svo: "*Eignaauki sem stafar af eftirgjöf skulda sem sannast hefur um við gjaldþrot, nauðasamninga, nauðasamninga um greiðsluáðlögun, eða á annan fullnægjandi hátt, þ.m.t. eftirgjöf afskriftanefnda fjármálafyrirtækja á hreinum skuldum viðskiptavina, að eignir voru ekki til fyrir. Þó gildir þetta ekki að því marki sem skuldirnar hafa myndast í sambandi við atvinnurekstur skattaðila og til staðar eru yfirfæranleg rekstrartöp*"

3. gr. – Skattlagning vegna erlends eignarhalds á lágskattasvæði

Almennt

- Eins og framkemur í frumvarpinu er CFC löggjöf í flestum nágrannaríkjum okkar.
- Fjármálaráðuneytið hefur frá árinu 2003 haft til skoðunar hvort ástæða sé til að innleiða CFC löggjöf hér á landi, sjá vefrit ráðuneytisins 27. mars 2003 og 3. ágúst 2006.
- Í vefriti fjármálaráðuneytisins 3. ágúst 2006 er bent á ýmsa erfiðleika tengda CFC löggjöf og mikilvægi meðalhófs í setningu slíkra reglna þannig að þær nái til raunverulegra sýndargerninga í skattalegum tilgangi en bitni ekki á erlendum fyrirtækjum í eigu íslenskra félaga sem rekin eru á eðlilegum viðskiptalegum grunni. Þá er bent á að í lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, eru ákvæði sem ætlað er að sporna gegn skattalegum sýndargerningum, s.s. 9. tölul. 31. gr. og 57. gr.
- Mjög mikilvægt er einnig að hafa í huga þá breytingu sem gerð var á 2. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, með gildistöku laga nr. 77/2005, í þeim tilgangi að gera erlenda aðila skattskylda hér á landi ef skattaleg heimilisfesti þeirra er raunverulega hér á landi s.s. vegna þess að raunveruleg framkvæmdastjórn þeirra er hér á landi. Það er umhugsunarefni hvort raunverulega sé þörf á að innleiða flókna CFC löggjöf hér á landi án þess að skattyfirvöld hafi fyrst látið reyna á þau úrræði sem þau hafa samkvæmt gildandi lögum.
- Mikilvægt er að hafa samráð við atvinnulífið áður en reglurnar eru verða innleiddar. Það hefur ekki verið gert.
- Sem dæmi um hve mikilvægt er að vanda til verka þá má benda á að í Bretlandi er í gangi endurskoðun á CFC löggjöf þar í landi. Áætlað er að vinna við það ferli taki u.þ.b. tvö ár og er lögð áhersla á gagnsæi í því ferli og samvinnu skattyfirvalda og atvinnulífsins. Sjá nánar á http://www.hm-treasury.gov.uk/controlled_foreign_companies.htm.

Nánar

- Ákvæðið er á ýmsan máta óljóst. Í því sambandi má nefna:
  - Hvað er átt við með hugtakinu "stofnun"?
  - Hvað fellur undir að aðili stjórnar eignasafni sem hann hefur beinan eða óbeinan ávinning af?
  - Gert er ráð fyrir að aðila verði gert að greiða skatt í samræmi við bein eða óbeina eignar- eða stjórnunaraðild. Hvað gildir ef t.d. arðsréttur í hinu erlenda félagi er ekki í samræmi við eignaraðild (dæmi: "preferred shares"). Á viðkomandi eftir sem áður að greiða skatt í samræmi við eignaraðild sína, líkt og ráða má af orðalagi ákvæðisins?
- Í athugasemdum við 1. mgr. 3. gr. kemur fram að tekjurnar skuli skattleggja með sambærilegum hætti og um væri að ræða starfsemi hér á landi, þ.e. atvinnurekstrartekjur skv. B-lið 7. gr. tekjuskattslaga. Sú spurning vaknar hvort raunverulega eigi að túlka ákvæðið á svo afdráttarlausan máta. Hvað um t.d. einstakling sem á hlut í eignasafni erlendis. Ef þetta væri sambærilegar innlendar tekjur yrðu þær væntanlega skattlagðar í 10% skattþrepi fjármagnstekna. Engin rök eru fyrir því að aðrar reglur eigi að gilda þó viðkomandi eigi þetta í gegnum erlent eignasafn. Sama virðist eiga við ef t.d. fjárfest er í erlendum sjóði.
- Það getur orðið mjög erfitt að átta sig á hvort skilyrðið um 50% íslensk yfirráð eru uppfyllt. Þannig er ekki víst að íslensku aðilarnir viti hver af öðrum, t.d. ef fjárfest er í erlendum sjóði.
- Að mati SFF er gengið mjög langt í frumvarpinu þar sem gert er ráð fyrir að reglurnar eigi við ef skilyrði um eignar- eða stjórnunarleg yfirráð hafi verið til staðar innan tekjuársins. Fullyrða má að hér sé gengið mun lengra en t.d. í norsku CFC reglunum sem eru fyrirmyndin að ákvæðinu eftir því sem fram kemur í almennum athugasemdum með frumvarpinu.
- Í athugasemdum við 5. mgr. greinarinnar kemur fram að hafi hluti hagnaðar hins erlenda aðila verið skattlagður hér á landi hjá milliliði skuli taka tillit til þess. Erfitt er að sjá rök fyrir því af hverju þetta á að einskorðast við það að milliliðurinn hefur verið skattlagður hér á landi. Þannig verður að telja verulegar líkur á að þessi framkvæmd yrði talin brot á skuldbindingum Íslands samkvæmt EES samningnum ef milliliðurinn er í öðru EES landi og myndi sæta skattlagningu þar.
- Þar sem ákvæðið byggir á að innlendir skattaðili þurfi að sæta skattlagningu á óinnleystum hagnaði erlends skattaðila telja SFF nausynlegt að sett verði inn heimild til að jafna tap á ákveðnu tímabili. Þannig yrði heimiluð endurupptaka álagningar ef yfirferanlegt tap myndast hjá hinum erlenda skattaðila næstu árum.
- Jafnframt er vakin athygli á að eignarhaldsfélög sem skattskylda fellur á hafa hugsanlega ekki greiðslugetu fyrr en við raunverulega innlausn hagnaðar (t.d. með arðgreiðslu). Margra ára greiðsla skatts án raunverulegrar innlausnar hagnaðar gæti því sett félagið í þrot.

4. gr. – skatthlutföll

- Ekki verður betur séð en að réttara sé að segja í a. lið að í stað orðanna "8. tölul.2 í 1. másl. 1. mgr. 3. tölul. komi: "8. og 9. tölul." Ef tilvísun í 8. tölul. er sleppt verður ekki séð að til staðar sé ákvæði sem tekur til einstaklingsrekstrar. Það hefur vart verið ætlunin.

5. gr. – upplýsingagjöf til skattfirvalda

- Þann 20. desember síðastliðinn var samþykkt á Alþingi breyting á 3. mgr. 92. gr. tekjuskattslaga um verulega útvíkkun á skyldu fjármálfyrirtækja til að veita skattfyrvöldum upplýsingar um greidda eða greiðslukræfa vexti, afdregna staðgreiðslu og innstæður á bankareikningum í lok hvers árs. Við umfjöllum frumvarpsins á Alþingi lýstu SFF áhyggjum af því að upplýsingaskylda fjármálfyrirtækja til skattfirvalda yrði víkkuð út umfram það sem skattfyrvöld hefðu eðlilega eftirlitshagsmuni af. Féll löggjafinn frá því að mæla fyrir um að fjármálfyrirtæki afhentu upplýsingar um lántökur viðskiptavina og innstæður í sjóðum.
- Í því frumvarpi sem hér er til umfjöllunar er aftur lögð til útvíkkun á upplýsingaskyldunni þannig að veittar verði upplýsingar um innstæður í sjóðum og lántökur allra viðskiptavina, án tillits til þess hvort lántaki er skattskyldur á Íslandi eða ekki. Vegna þess að bankastarfsemi byggir fyrst og fremst á trúnaðarsambandi viðskiptavinar og fjármálfyrirtækis ítreka SFF það sjónarmið að mikilvægt er að skattfyrvöldum verði ekki veittar meiri upplýsingar sjálfvirkt en þau hafa þörf fyrir vegna eftirlitshagsmuna. Rétt er að geta þess að eftir gildistöku áður nefndrar breytingar á 3. mgr. 92. gr. tekjuskattslaga óskaði Ríkisskattstjóri eftir því að fá upplýsingar um yfirdrátt á reikningum og taldi eðlilegt að neikvæð staða á reikningi yrði túlkuð sem bankainnstæða. Fjármálfyrirtæki höfnuðu því þar sem þau töldu sig ekki hafa heimild í lögum til að afhenda upplýsingar um yfirdrátt. SFF hafa í samskiptum við Ríkisskattstjóra lýst því yfir að samtökin styðji breytingu á 3. mgr. 92. gr. þannig að hún nái til innstæðu á reikningi og yfirdráttar. Samtökin leggja hins vegar gegn frekari útvíkkun á upplýsingaskyldu til skattfirvalda samkvæmt framangreindu.
- Alvarleg athugasemd er gerð við eftirfarandi ummæli í greinargerð um þagnarskyldu fjármálfyrirtækja sem virðist sett fram af vanþekkingu: „*Þeim misskilningi hefur oft verið haldið á lofti að sérstök bankaleynd gildi um fjármálastofnanir. Í reynd er það svo um er að ræða trúnaðarákvæði um fjárhagsmál sem er lítt frábrugðið því sem almennt gildir um trúnað í viðskiptum milli aðila. Trúnaðarskylda skattfirvalda um þær upplýsingar sem þau afla og fá um skattaðila er hins vegar mun ríkari.*“ Til leiðréttingar benda SFF á að um þagnarskyldu fjármálfyrirtækja gildir 58. gr. laga um fjármálfyrirtæki nr. 161/2002. Í athugasemd við ákvæðið segir: „*Í ákvæði þessu er að finna almennar reglur um bankaleynd. Til viðbótar ákvæðum þessara laga gilda almenn ákvæði laga nr. 77/2000, um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga. Meginreglan um þagnarskyldu starfsmanna fjármálfyrirtækis kemur fram í 1. mgr., og samsvarar hún efnislega ákvæði núgildandi 43. gr. laga nr. 113/1996. Með breyttu orðalagi er hins vegar hnykkt á því að upplýsingar sem leynt eiga að fara geta bæði verið viðskiptalegs og persónulegs eðlis. Enda þótt beiting ákvæðisins hljóti ávallt að vera háð mati líkt og núgildandi ákvæði yrði í vafatilvikum að telja að upplýsingar sem fjármálfyrirtæki byggja yfir um viðskiptamann sinn félli undir þagnarskyldu, nema atvik bentu til annars.*“ Af þessu má sjá að löggjafinn lítur á þær upplýsingar sem fjármálfyrirtæki hafa undir höndum sem viðkvæmar persónuupplýsingar sem bæði geta varðað fjármál viðkomandi sem og önnur persónuleg málefni. Þagnarskylduákvæði laga um fjármálfyrirtæki, oft nefnt bankaleynd í daglegu tali, á sér langa sögu í forverum þeirra laga og er grundvallað á réttareglum sem almennt þekkjast í Evrópu og hinum Vestræna heimi. Stöku ríki í Evrópu, s.s. Lúxemborg og Sviss, hafa hins vegar gengið mun lengra í þeirri vernd sem í þagnarskyldunni felast. Brot gegn ákvæðum um bankaleynd varða stjórnvaldssektum allt að 50 milljónum

króna ef um er að ræða lögaðila og 20 milljónir króna ef um er að ræða einstakling sbr. 110. gr. laga um fjármálafyrirtæki.

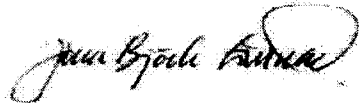
- Mikilvægt er að hafa í huga að þagnarskyldu um málefni viðskiptamanna er ekki ætlað að takmarka eðlilegar heimildir eftirlitsaðila til að sinna eftirlitsskyldu á þann hátt sem lög mæla fyrir um. Dómaframkvæmd hefur ítrekað staðfest að slík ákvæði takmarka ekki rétt eftirlitsstofnana, s.s. skattýfirvalda, til að leita eftir upplýsingum um einstaka aðila.
- Bent er á að bankar og sparisjóðir hafa á liðnum árum í samvinnu við skattýfirvöld þróað upplýsingakerfi sem gerir öllum framteljendum sem þess óska kost á að haka með einföldum hætti við reit á skattframtali þar sem óskað er að fjárhagsupplýsingar þeirra verði færðar sjálfvirkt inná eigið framtal. Meginþorri viðskiptavina banka og sparisjóða hafa síðustu ár nýtt sér þennan kost, enda um mikla einföldun að ræða varðandi útfyllingu framtals. Bankakerfið hefur þannig lagt sig fram, með miklum tilkostnaði við þróun kerfa, að þjónusta sem best viðskiptavinum sína og skattýfirvöld.
- Í ljósi þess sem að framan segir er leggjast SFF gegn frekari útvíkkun á upplýsingaskyldu til skattýfirvalda að öðru leiti en því að mælt er með því að orðalag 3. mgr. 92. gr. verði útvíkkað þannig að það nái jafnt til innstæðu á bankareikningi sem yfirdráttar.

6. gr. – skrá yfir viðskiptavinum aðila sem stunda alþjóðlega skattaráðgjöf

- Í frumvarpinu er einnig lagt til að íslensk móðurfélög verði ábyrg fyrir að veita upplýsingar um viðskipti sem aðilar skattskyldir á Íslandi hafi átt við dótturfélög og útibú sem móðurfélagið á og rekur erlendis. SFF mótmæla því að svo víðtækt ákvæði verði leitt í lög. Fyrir liggur að slík upplýsingagjöf getur falið í sér brot á löggjöf þess ríkis þar sem dótturfélag er heimilisfast auk þess sem hún kann að stríða gegn reglum um persónuvernd og friðhelgi einkalífs.
- Í almennum athugasemdum frumvarpsins segir að ákvæði í þessa veru þekkt víða erlendis án þess þó að nokkur dæmi séu nefnd í sambandi. SFF telja að þar sem um svo víðhlutamikil ákvæði er að ræða sé nauðsynlegt að kanna betur fordæmi og framkvæmdina erlendis.
- Í frumvarpinu er einnig lagt til það nýmæli að fjármálafyrirtæki, endurskoðendur, lögmenn og aðrir sem veita alþjóðlega skattaráðgjöf og þjónustu verði skyldugir til að halda skrá yfir þá viðskiptavinum sem þiggja slíka ráðgjöf og þjónustu. SFF leggja áherslu á að brýnt er að íslensk lög um þetta efni séu í samræmi við löggjöf nágrannalöndanna og upplýsingaskylda verði ekki ríkari en tíðkast í nágrannalöndunum.
- Í fljótu bragði má benda á að neikvæð áhrif svona ákvæðis fyrir efnahagslífið gætu orðið útflæði peninga úr hagkerfinu. Þrátt fyrir hrun efnahagslífsins er enn til í landinu efnafólk sem gæti ákveðið að flytja fjármuni sína úr landi verði ákvæðið lögfest m.a. vegna ótta við að umræða um fjármál þeirra rati í fjölmiðla en eins og nýleg dæmi sanna virðast slíkar upplýsingar leka með einhverjum hætti í fjölmiðla. Þá má einnig gera ráð fyrir því að afleiðingar ákvæðisins hafi það í för með sér að starfsemi við alþjóðlega skattaráðgjöf fari úr landi.
- Í samræmi við framangreint er mælt með því að löggjafinn beiti sér fyrir því að stjórnvöld geri ítarlega úttekt á löggjöf nágrannalöndanna og kostir og gallar hennar verði metnir áður en ákvæðið verður lögfest. Í þeirri vinnu væri einnig litið til þess að

Ísland er nú að hefja sín fyrstu skref í að byggja aftur upp bankakerfi sem mikilvægt er að náí með tíð og tíma að vinna til baka tapað traust jafnt innanlands sem utan.

Virðingarfyllst,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jóna Björk Guðnadóttir', written in a cursive style.

Jóna Björk Guðnadóttir

Fylgiskjal 1

Ath. textinn er á ensku.

Heimild: http://www.deloitte.com/dtt/section_node/0%2C1042%2Csid%25253D11410%2C00.html

Norway

Norway does not levy withholding tax on interest.

Sweden

Sweden does not levy withholding tax on interest.

Denmark

Withholding tax is generally not imposed on interest paid to nonresident companies. However, a foreign company that controls a Danish company in certain cases will be taxable on interest received and capital gains on debt from a Danish company at a rate of 25% (reduced from 30% as from 1 April 2008). The rate may be reduced under an applicable tax treaty and there is no withholding tax if the payment is made to a qualifying associated company under the EC Interest and Royalties Directive.¹

Finland

Under domestic law, interest paid to nonresidents is subject to withholding tax only in exceptional cases. Interest paid on bonds, debentures (and other such debts), bank account deposits, accounts originating from international trade, or debt that is not equivalent to equity is exempt from tax. If interest is deemed to be a hidden profit distribution, withholding tax is levied on the payments at a rate of 28%, unless a tax treaty provides for a lower rate or an exemption.

Germany

Generally no withholding tax is levied on interest, except for interest on deposits with German banks/financial institutions (30%) and certain hybrid instruments.

France

Although domestic law provides for a 18% withholding tax, it also provides for a broad exemption mechanism, the conditions of which are easy to satisfy. As a result, interest generally is not subject to withholding tax. When this domestic exemption is not available, an exemption may be available under an applicable tax treaty or under the EC Interest and Royalties Directive if the payment is made to an associated company.

Belgium

Interest paid to nonresidents is subject to a 15% withholding tax unless the rate is reduced under an applicable tax treaty or paid to qualifying associated EU or Swiss companies under the EC Interest and Royalties Directive. Interest paid by Belgian banks and other financial institutions and certain other forms of interest are not subject to withholding tax.

The Netherlands

The Netherlands does not levy withholding tax on interest.

---

¹ "Council Directive 2003/49/EC of 3 June 2003 on a common system of taxation applicable to interest and royalty payments made between associated companies of different Members States.

United Kingdom

A 20% withholding tax is generally imposed on interest payments to nonresidents, unless the rate is lowered under an applicable tax treaty. Interest payments to qualifying EU companies may be exempt if they satisfy the conditions for application of the EC Interest and Royalties Directive.

From: Jóna Björk Guðnadóttir [mailto:jona@sff.is]
Sent: 17. mars 2009 15:48
To: Björgvin G. Sigurðsson
Cc: Guðjón Rúnarsson; Eiríkur Áki Eggertsson
Subject: punktar frá SFF eftir fund um skattafrumvarp

*Alþingi
Erindi nr. P 136/1265
komudagur 17.3.2009*

Sæll Björgvin.

Í framhaldi af fundi efnahags- og skattanefndar í morgun vil ég hnykkja á eftirfarandi atriðum.

- Því var haldið fram af hálfu fjármálaráðuneytis að tvísköttunarsamningar kæmu í veg fyrir að vaxtakostnaður innlendra aðila myndi hækka ef 1. gr. frumvarpsins yrði lögfest óbreytt. Það er margt til í því en þó er málið ekki alveg svo einfalt.

Eins og fram kom í yfirliti ráðuneytisins hefur t.d. tvísköttunarsamningur við Austurríki ekki tekið gildi. Austurrískir bankar hafa verið mjög virkir í að lána sambankalán til fjármögnunar íslenskra fjármálafyrirtækja og því ljóst að kostnaður vegna slíkra lána mun aukast sbr. athugasemdir SFF um „grosse up“ ákvæði. Þá hafa íslensku bankarnir einnig fjármagnað sig með skuldabréfaútgáfum í löndum eins og Japan, Mexíkó og Ástralíu. Þar sem ekki er í gildi tvísköttunarsamningur við þessi ríki myndu nýju ákvæðin leiða til aukins kostnaðar innlendu fjármálafyrirtækjanna. Þó fjármögnun á alþjóðlegum lánamarkaði sé vissulega erfið nú um stundir þá er vonandi að úr rætist og alls ekki víst að sú fyrirgreiðsla einskorðist við tvísköttunarsamningsríki.

Það væri því mun heppilegra að í frumvarpinu yrði eingöngu skattlagðir vextir til lágskattaríkja. Með því yrði markmiði laganna að koma í veg fyrir skattasniðgöngu fullkomlega náð. Að mati SFF væri heppilegast að fjármálaráðuneytið fái heimild til að ákveða með reglugerð hvaða ríki teljast til lágskattaríkja sbr. skilgreiningu í 3. gr. frumvarpsins.

- SFF ítreka vilja samtakanna til að koma að vinna að útfærslu/framkvæmd þessara reglna og CFC reglna og fresta því að klára þetta þar til í haust.
- Á fundinum var þeim tilmælum beint til skattyfirvalda að leggja fyrir nefndina tillögu um útvíkkun 2. gr. frumvarpsins sem miðaði að því að gera fjármálafyrirtækjum kleift að grípa strax inn í greiðsluvanda heimilanna með afskriftum án þess að slíkt færi fyrir dómstóla sem liður í nauðasamningaferli. SFF óska eftir að fá að sjá tillögu að slíku ákvæði, ef nefndin ákveður að fara þessa leið, þannig að sjónarmið fjármálageirans um þá útfærslu komist örugglega til nefndarinnar.

Bestu kveðjur / Best Regards,

Jóna Björk Guðnadóttir

Alþingi
Erindi nr. P 136/1214
komudagur 11.3.2009

11. mars 2009

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Með bréfi dags. 6. mars 2009, sem barst í tölvupósti sama dag, óskaði efnahags- og skattanefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, 366. mál.

Frumvarpið hefur það að markmiði að styrkja skattframkvæmd og vinna gegn skattundanskoti. Í því sambandi er *í fyrsta lagi* lagt til að aðilar sem ekki hafa heimilisfesti hér á landi og bera því takmarkaða skattskyldu, sæti hér skattlagningu vegna vaxta sem þeir fá greidda hér á landi. *Í öðru lagi* eru lagðar til breytingar á 3. tölul. 28. gr. laga um tekjuskatt til að taka af öll tvímæli um að eftirgjöf skulda samkvæmt nauðasamningi um greiðsluáðlögun skuli ekki teljast til skattskyldra tekna, sbr. fyrirbyggjandi lagafrumvarp um breyting á lögum um gjaldprotaskipti o.fl., sem hafa að geyma úrræði fyrir einstaklinga í greiðsluvanda. *Í þriðja lagi* er lagt til að lögfest verði ákvæði um skattlagningu aðila sem eiga beina eða óbeina eignaraðild að félögum, sjóðum eða stofnunum sem eru heimilisföst í lágskattaríkjum. *Í fjórða lagi* er mælt fyrir um að bæta skil banka og fjármálafyrirtækja á upplýsingum um skuldabréf, afleiðuviðskipti, eignastýringu, milligögnustarfsemi og fleira. *Í fimmta lagi* er lagt til að annars vegar verði kveðið á um skyldu fjármálastofnana sem starfa hér á landi til að veita upplýsingar um viðskipti sem íslenskir skattaðilar hafa við útibú þeirra erlendis eða dótturfélög þar, og hins vegar að þeir sem starfa við skattaráðgjöf og fjármálaþjónustu verði skyldaðir til að halda lista yfir viðskiptavini sína varði þjónustan beina eða óbeina eignaraðild að félagi, sjóði eða stofnun sem skráð er erlendis eða eignir þar.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

KALKOFNSVEGI 1 · 150 REYKJAVÍK
SÍMI: 569 9600 · NETFANG: sedlabanki@sedlabanki.is · BRÉFASÍMI: 569 9605

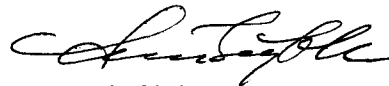
Í sjötta og síðasta lagi er lagt til að breytingar sem gerðar voru á ákvæði 15. gr. tekjuskattslaga á haustþingi og vörðuðu söluhagnað eigna hjá einstaklingum komi til framkvæmda við álagningu tekjuskatts á árinu 2010 í stað 2009 til að kom í veg fyrir mögulega afturvirkni.

Seðlabankinn gerir ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Svein Harald Öygard
seðlabankastjóri

Arnór Sighvatsson
aðstoðarseðlabankastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 136/1229
komudagur // 3. 2009

SKATTRANNSÓKNARSTJÓRI
RÍKISINS

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
Austurstræti 8 - 10
150 REYKJAVÍK

TILVÍSUN

DAGSETNING

BK/eeg/09/0595

12.03.2009

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, 366. mál.

Skattrannsóknarstjóra ríkisins hefur borist tölvupóstur frá Efnahags- og skattanefnd Alþingis, 6. mars 2009, þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, þingskjal 618, 366. mál. Af því tilefni er Efnahags- og skattanefnd Alþingis látin í té svohljóðandi

u m s ö g n

Skattlagning vaxtatekna

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að tekin verði upp skattlagning vaxtatekna aðila sem bera takmarkaða skattskyldu hér á landi. Ein leið til undanskots skapast við þær aðstæður þegar vextir eru ekki skattlagðir úr landi, sér í lagi þegar ekki er í gildi löggjöf um lágmarkseiginfjármögnun (thin capitalization) en slíkar reglur hamla því að félög séu fjármögnuð alfarið eða að meginhluta til með lánum. Slíkt ákvæði er ekki að finna í íslenskri löggjöf. Ákvæði frumvarpsins er því til þess fallið að vinna gegn skattundanskotum.

CFC-reglur

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að tekin verði upp svonefnd CFC-löggjöf (controlled foreign companies). Ákvæði frumvarpsins heimilar íslenskum skattyfirvöldum að skattleggja tekjur félags á lágskattasvæðum með tekjum þeirra íslensku aðila, félaga eða einstaklinga sem eiga og/eða stjórna þeim félögum. Gerir frumvarpið ráð fyrir því að tekjurnar séu skattlagðar sem tekjur af atvinnurekstri, hvort heldur hinn íslenski skattaðili er einstaklingur eða lögaðili. CFC-löggjöf er alþekkt á sviði skattaréttar og eitt það úrræði sem vel flest ríki OECD hafa tekið upp í sína löggjöf til að hamla gegn undanskoti tekna og flæði fjármagns til lágskattasvæða. Með slíkri löggjöf er komið í veg fyrir að skattalegt hagræði sé í því fólgið að flytja fjármagn frá heimaríki til lágskattasvæða. Er ákvæðið því til þess fallið að draga úr undanskotum og hvata til þess að færa fjármagn til lágskattasvæða. Ástæða er þó til að taka fram að beiting ákvæðisins er háð því að skattyfirvöld hafi í hverju tilviki upplýsingar og gögn um þær tekjur sem um er að ræða og tengsl hins erlenda félags við hinn íslenska gjaldanda, en oft á tíðum er verulegum erfiðleikum bundið að nálgast slíkar upplýsingar.

Upplýsingagjöf frá bönkum og fjármálafyrirtækjum án beiðni

Í 5. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 92. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt með því að reglubundin upplýsingagjöf banka og fjármálafyrirtækja til skattfirvalda er aukin. Ein grundvallarforsenda virks eftirlits og rannsókna með skattframkvæmd og skattskilum er að fyrir liggja sem gleggstar upplýsingar um fjármál og fjármálaumsvif skattaðila. Slíkar upplýsingar eru mikilvægar við mat á því hvort eignamyndum og önnur atriði skattskila séu eðlileg og yfirleitt grundvallargögn við rannsókn refsiverðra brota. Íslensk löggjöf um upplýsingagjöf banka og fyrirtækja til skattfirvalda án þess að eftir þeim upplýsingum sé gengið með beinum hætti er takmarkaðri en í nágrannaríkjum. Með lögum nr. 164/2008 var gerð breyting á fyrrnefndri 92. gr. og upplýsingagjöf til skattfirvalda aukin. Enn eitt skrefið til aukinnar upplýsingagjafar er ráðgert hér. Er ákvæðið líklegt til að renna styrkari stoðum undir allt skatteftirlit og þar með skattframkvæmd.

Upplýsingagjöf á grundvelli beiðni

Með 6. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir þrenns konar breytingum á 94. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt.

Með nokkurri einföldun er í a lið frumvarpsins lögð skylda á íslenska gjaldendur að veita skattfirvöldum upplýsingar um viðskipti sem dótturfélög þeirra eða útibú eiga við íslenska skattþegna. Sýnist ráð fyrir því gert að móðurfélaginu beri að hlutast til um það að afla upplýsinga frá dótturfélaginu eða útibúinu um viðskipti þess við íslenska gjaldendur. Fjöldi íslenskra einstaklinga og félaga hefur yfirráð yfir félögum erlendis, t.a.m. á grundvelli eignarhalds. Er þekkt að tekjum sé skotið undan lögboðinni skattlagningu hér á landi með því að tekjur er færðar í slík félög með einum eða öðrum hætti. Með ákvæðinu er skattfirvöldum veitt frekari úrræði til að ná utan um þær tekjur sem með þessum hætti kunna að vera haldið utan skattlagningar. Ástæða er til að taka fram að innanlandslöggjöf annarra ríkja einkum þar sem rík ákvæði gilda um bankaleynd geta skarast á við þetta ákvæði frumvarpsins.

Ýmsir aðilar, endurskoðendur, lögmenn og fleiri veita íslenskum gjaldendum alþjóðlega skattaráðgjöf. Með því að skylda þessa aðila að halda skrá yfir þá viðskiptavini sína er skattfirvöldum fengin aukin úrræði til eftirlits og rannsókna vegna mögulegra skattundanskota. Auk þess má ætla að slíkt ákvæði veiti aðilum sem bjóða slíka þjónustu aðhald.

Með frumvarpinu er lagt til að ákvæði annarra laga um trúnaðar- og þagnarskyldu víki fyrir ákvæðum 94. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Dæmi eru um það við rannsókn hjá skatttrannsóknarstjóra vegna ætlaðra refsiverðra brota að neitað sé um afhendingu gagna og upplýsinga, t.a.m. af hálfu endurskoðenda og lögmanna. Með frumvarpinu er tekið afdráttarlaust af skarið með það að ákvæði annarra laga um trúnaðar- og þagnarskyldu víki fyrir ákvæðum 94. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Er ákvæðið til bóta og líklegt til að styrkja alla skattframkvæmd og hraða rannsókn mála.

Skattrannsóknarstjóri ríkisins telur áformaðar breytingar vera réttarbót og til þess fallnar að styrkja með afdráttarlausum hætti alla skattframkvæmd og vinna gegn skattundanskotum. Er mælt með samþykkt þess.

Virðingarfyllst,

Bryndís Kristjánsdóttir

Alþingi
Erindi nr. P 136/1187
komudagur 11.3.2009

Til efnahags- og skattanefndar Alþingis.

Ég undirrituð geri ekki athugasemdir við fyrirliggjandi frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tækjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum.

Kveðja
Hanna Björnsdóttir
Skattstjóri Norðurlandsumdæmis vestra

Skattstjóri Suðurlandsumdæmis
Vegskálum 1 850 Hella Sí mi 488 5500
Netfang : sudurland@skattur.is Vefsíða: simnet.is/skattur Fax: 487 5844

Alþingi
Erindi nr. P 136/1129
komudagur 9.3.2009

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Hellu , 9.mars 2009

Umsögn um lagafrumvarp. Mál 366, tekjuskattur, breyting ýmissa laga

Með tölvupóstbréfi dagsettu 6.mars .sl óskið þér eftir umsögn minni um frumvarp á þingskjali 618, 366. mál yfirstandandi löggjafarþings.

Um er að ræða frumvarp í 10 efnisgreinum auk gildistökuákvæðis til breytinga á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda.

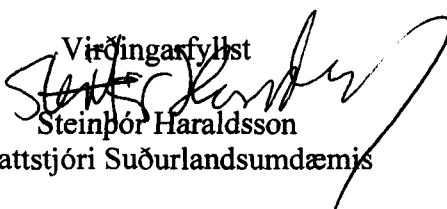
Skipta má frumvarpinu upp í tvo þætti. Annars vegar eru ákvæði sem lúta að skattlagningu sem slíkri. Þ.e.a.s.útvíkkun skattskyldu og aukinnar skattlagningar o.fl. . Hins vegar fjallar frumvarpið um bættu og aukna upplýsingagjöf skattaðila og aðila sem skattskil annast í atvinnuskyni og þeirra stofnana og fyrirtækja sem upplýsingar hafa undir höndum er varða skattskil.

Hvað fyrri þáttinn varðar þá hefur hann í fyrsta lagi för með sér stefnubreyting í þá veru að áformað er að taka upp skattlagningu hérlendis á **vaxtatekjur** sem greiddar eru frá Íslandi til erlendis skattskyldra aðila . Skattfrelsi erlendra eigenda slíkra vaxta virðist mega rekja a.m.k aftur til laga frá 1921 Öðru hvoru mun hafa borið á góma hvort eðlilegt væri að afnema það. Slíkt er pólitísk ákvörðun og með frumvarpinu er nú tekið af skarið í þessu efni. Er gerð ítarleg grein fyrir þessari breytingu í forsendum frumvarpsins. Ekki verður hér tekin afstaða til þessarar stefnubreytingar sem slíkrar. Tvísköttunarsamningar leiða til þess að í mörgum tilvikum er einungis um afdráttarskatt að ræða en ekki endanlega skattlagningu. Ljóst er að með samþykkt þessarar reglu verður um fjölgun skattaðila að ræða og það leiðir svo til aukinnar vinnu í skattkerfinu og hjá lánastofnunum sem henni nemur. Slíkt ætti þó ekki að íþyngja skattframkvæmdinni verulega og ætla má að meginþungi breytingarinnar varði þau skattumdæmi sem fjármálstofnanir og aðrir greiðendur vaxta eða milligöngumenn um greiðslur þeirra eiga lögheimili í .. Í öðru lagi er í frumvarpinu gert ráð fyrir töku skatta af aðilum sem telja sig **til heimilis í lágskattaríkjum** en eru í eigu eða umráðum Íslendinga. Yrðu slíkar tekjur skattlagðar hjá íslenskum eiganda á sama hátt og um tekjur af óskiptri sameign væri að ræða. Sjálfsagt gæti framkvæmd þessa ákvæðis reynst nokkrum vandkvæðum háð a.m.k. til að byrja með, en almennt séð er hér á ferðinni reglur sem ætla má að til

betri vegar horfi en núverandi fyrirkomulag skattlagningar á þeim tekjum sem hér um ræðir. Í þriðja lagi er í frumvarpinu gert ráð fyrir ákvæði í skattalög um afdráttarlaust **skattfrelsi eftirgjafar skulda** við nýja tegund nauðasamninga. Þetta ákvæði virðist sett ex tuto enda falla umræddir nauðasamningar alfarið að reglum þeirra laga sem nógildandi ákvæði tekjuskattslaga vísar til. Í þriðja lagi er lögð til **frestun á gildistöku** þeirrar breytingar sem gerð var á ákvæði laga um ákvörðun á stofnverði ófyrmanlegra fasteigna í hendi seljanda um sl áramót, sbr. 8.grein laga nr 164 sem dagsett eru 23.desember 2008 en birt í Stjórnartíðindum 31.des s.á. Um frestunina sem slíka hef ég ekkert að segja. Afnám reglunnar sjálfrar er svo skattapólitísk ákvörðun sem löggjafinn hefur þegar tekið afstöðu til og ekki telst því vera til umsagnar hér.

Um **hinn meginþátt frumvarpsins**, þann sem veit að **upplýsingagjöf**, ábyrgð á henni og afdráttarlausu skilaskyldu upplýsinganna til skattýfirvalda er hægt að vera fáorður. Það fyrirkomulag og sú mynd sem frumvarpið gerir ráð fyrir að þessi atriði taki á sig er til verulegra bóta fyrir allt skattaumhverfið og ætti að öllu jöfnu að létta undir með framkvæmd skattareglna þannig að réttur skattur verði á þegnana lagður með réttum hætti.

Það er niðurstaða mín að almennt séð séu áformaðar breytingar samkvæmt frumvarpinu til bóta og til þess fallnar að gera skattákvörðun eðlilegri og réttari en verið hefur.

Virðingarfyllt

 Steinþór Haraldsson
 Skattstjóri Suðurlandsumdæmis

Alþingi
Erindi nr. P 136/1188
komudagur 11.3.2009

SKATTSTJÓRINN Í
Hafnarstræti 1 - 400 Ísaförður - S

Ísaförður, 11. mars 2009

Efnahags- og skattanefnd Alþingis

**Efni: Umsögn á frv. til laga um
breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu
opinberra gjalda, með síðari breytingum.**

Skattstjóri Vestfjarðaumdæmis, gerir ekki efnislegar athugasemdir við fyrirleggjandi frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda.

Virðingarfyllst,

Rósa Helga Ingólfssdóttir
Skattstjóri Vestfjarðaumdæmis

TOLLSTJÓRI

Alþingi
Erindi n 136/1241
komudagur 10.3.2009

Nefndasviðs Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Málsnr: 200903-0039
Dags: 11. mars 2009

Afrit: Fjármálaráðuneytið, Arnarhvoli við Lindargötu, 150 Reykjavík
Einnig sent með tölvupósti á netfangið nefndasvid@althingi.is

Efni: Umsögn um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, 366. mál, þingskjal 618.

Embætti Tollstjóra hefur farið yfir efni frumvarpsins og gerir ekki athugasemdir við efni þess.

Virðingarfyllst,
f.h. Tollstjóra

Jóhanna L. Guðbrandsd.
Jóhanna Lára Guðbrandsdóttir

Alþingi
Erindi nr. P 136/1225
komudagur 12.3.2009

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og skattanefnd
b/t Eiríks Áka Eggertssonar
nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 11. mars 2009.

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, og lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum (366. mál).

Viðskiptaráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp sem felur í margvíslegar breytingar á ofangreindum lögum.

Meginhlutverk Viðskiptaráðs Íslands er að berjast fyrir bættri samkeppnishæfni íslensks viðskiptalífs, en stór áhrifaþáttur í þeim efnum er einmitt skattkerfið. Af þeim sökum hefur ráðið í gegnum árin lagt á það ríka áherslu að skattkerfið verði gert gagnsærra, einfaldara og skilvirkara enda væri það þjóðfélaginu öllu hvatning til aukinnar framleiðni. Flatt skattkerfi, afnám allra skatta sem fela í sér tvísköttun og afnám lágmarksútsvars sveitarfélaga eru á meðal þeirra tillagna sem ráðið hefur lagt fram á undanförunum árum. Margar af þeim tillögum eiga ef til vil ekki uppá pallborð ráðamanna um þessar mundir enda fjármögnunarpörf ríkissins næstu tvö árin slík að þeir hafa jafnvel talað um varanlega skattahækkun. Það hefur hins vegar marg sannað sig að bætt skattkerfi kallar á auknar skatttekjur – sem er öllum til hagsbóta – og því er það skylda ráðamanna að huga að slíku við þessar aðstæður í stað þessa að ráðast með óðagoti í aðgerðir sem fela í sér auknar álögur á íslensk fyrirtæki og heimili. Skattahækkningar eru ekki rétt leið úr núverandi vanda. Fyrst verður að huga að aðhaldi í ríkisfjármálum og niðurskurði, sérstaklega í ljósi þenslu undanfarinna ára.

Það ætti því ekki að koma á óvart að Viðskiptaráð gerir talsverðar athugasemdir við frumvarp þetta. Er það ekki vegna þess að ráðið styður skattaundanskot eða vill gera skattyfirvöldum erfiðara um vik með að sinna eftirlitsskyldu sinni. Ástæða afstöðu ráðsins byggir á því að frumvarp þetta mun hafa skaðleg áhrif á samkeppnisstöðu íslenskra fyrirtækja, sem þegar er vond efnahagsumhverfisins, með því að takmarka aðgengi þeirra að erlendu fjármagni og gera það litla fjármagn sem í boði er mun dýrara.

1. gr. Afdráttarskattur af vaxtagreiðslum til eriendra aðila

Í 1. gr. frumvarpsins er lagt til að aðilar sem bera takmarkaða skattskyldu á Íslandi skuli greiða skatta af þeim vaxtatekjum sem þeir fá greiddar hér á landi. Við ákvæðið gerir Viðskiptaráð nokkrar athugasemdir.

Í fyrsta lagi er vert að leiðrétta greinargerð frumvarpsins þar sem segir að skattlagning vaxta sé „nær almenn regla í skattalöggjöf í okkar heimshluta“. Ef við lítum einungis til helstu samanburðarlanda okkar, Norðurlandanna, þá innheimtir ekkert þeirra almennt skatt af vaxtagreiðslum til aðila sem eru með takmarkaða skattskyldu. Ef litið er til Evrópusambandsins þá er þar í gildi tilskipun, vaxta og þóknanatilskipunin nr. 2003/49/EC, sem hefur það beinlínis

að markmiði að afnema afdráttarskatta á vaxtagreiðslur milli félaga innan sambandsins. Þessi fullyrðing greinargerðar frumvarpsins virðist því vera úr lausu lofti gripin.

Í öðru lagi er það ekki rétt sem segir í greinargerð frumvarpsins að verið sé að skattleggja móttakanda vaxtagreiðslna, þó það sé vissulega tilgangur ákvæðisins. Það verða í raun íslensk fyrirtæki og einstaklingar sem bera afdráttarskattinn af vaxtagreiðslunum. Ástæðan fyrir þessu er sú að lánveitandi leggur upp með að fá visst endurgjald af lánsfjármagninu og ef kostnaður eykst við lánveitingu, t.a.m. vegna afdráttarskatts á vaxtagreiðslur til lánveitenda, þá er þeim kostnaði velt á lántakann.

Í skuldabréfum útgefnum á alþjóðlegum fjármálamarkaði og almennum lánasamningum eru t.a.m. stöðluð ákvæði í þessa veru, svonefnd „gross-up“ ákvæði. Þau fela það í sér að ef eigandi skuldabréfsins, þ.e. lánveitandi, þarf að greiða afdráttarskatta af vaxtagreiðslum þá skuldbindur útgefandi bréfisins, þ.e. lántaki, sig til að greiða hærri vexti svo lánveitandi verði jafn settur og ef engum skatti væri haldið eftir. Hærra vaxtaálag leiðir eðli málsins samkvæmt til aukins fjármögnunarkostnaðar hjá lántakanda. Það er því íslenskt atvinnulíf sem á eftir að bera kostnaðinn við afdráttarskattinn sem ákvæði þetta leggur til að lagður verði á. Ekki þarf að fjölyrða um bagalegar afleiðingar þess, sérstaklega í ljósi núverandi efnahagsástands þar sem erlent fjármagn er af skornum skammti og fjármögnunarkostnaður nú þegar að sliga skuldsett innlend félög. Um þessar afleiðingar afdráttarskattlagningar á vaxtagreiðslur úr landi er fjallað með greinargóðum hætti í 7.1.-7.7 mgr. 11. gr. í greinargerð tvísköttunarmódelis OECD (bls. 165).

Ætla má að þetta hafi haft áhrif þegar ákveðið var að undanþiggja vaxtagreiðslur frá Seðlabanka Íslands og vaxtagreiðslur til erlendra ríkja og alþjóðastofnana, enda væri það ótækt að hækka fjármögnunarkostnað Seðlabankans og ríkissjóðs við þessar aðstæður. Það sama gildir um íslensk fyrirtæki og einstaklinga.

Í þriðja lagi er mikilvægt að leiðrétta ummæli í greinargerð frumvarpsins þar sem segir að í þeim tilfellum þar sem tvísköttunarsamningar eru í gildi þá ætti skattbyrði móttakanda vaxtanna ekki að aukast því þeir eiga „rétt á endurgreiðslu/frádrætti í sínu heimaríki“. Raunin er sú að veruleg hætt er á tvísköttun vaxtatekna þrátt fyrir tvísköttunarsamninga þar sem Ísland innheimtir afdráttarskattinn af brúttó vaxtagreiðslu á meðan heimaríki miðar aftur á móti endurgreiðsluna eða frádráttinn yfirleitt við nettó vaxtatekjur. Vegna þessa getur heildarskattlagning vegna vaxtagreiðslna jafnvel orðið hærri en nettótekjur lánveitandans voru vegna lánsins. Afar ólíklegt er að lánveitendur myndu sætta sig við slíkt.

Að auki eru ýmis vankantar á endurgreiðslurétt/fráttarheimildum sem móttakendur vaxtagreiðslna geta nýtt sér. Einn þeirra er í tengslum við fjárstreymi lánveitandans, en endurgreiðslan og frádrátturinn eiga sér yfirleitt stað mun síðar en afdráttarskatturinn er greiddur. Þar sem peningar mótteknir í dag eru meira virði en þeir sem mótteknir eru á síðar þá er vaxtaálag yfirleitt aukið til að mæta þeim kostnaði.

Í fjórða lagi þá er talsverður fjöldi lánveitanda á alþjóðlegum mörkuðum ekki skattskyldir í sínu heimaríki, t.d. erlendir lífeyrissjóðir og ýmsir fjárfestingasjóðir. Vegna þess þá er ekki um að ræða neinar skattgreiðslur þessara aðila í þeirra heimaríki og því enginn skattur í heimaríkinu sem hægt er að nota til að draga greiddan afdráttarskatt hérlendis frá. Afdráttarskatturinn hérlendis er því ófrádráttarþær/óendurgreiðsluhæfur kostnaður fyrir slíka aðila. Af þessum

sökum leitast þeir við að veita lán í ríkjum þar sem enginn afdráttarskattur er lagður á vaxtagreiðslur þeim til handa. Ákvæði þetta væri því í raun að fækka þeim aðilum sem tilbúnir væru að fjármagna íslensk fyrirtæki og ekki eru þeir margir fyrir um þessar mundir.

Óþarfi er að fjölyrða um siæmar afleiðingar þessa ákvæðis fyrir íslenskt atvinnulíf, verði frumvarpið að lögum þá mun aðgengi innlendra fyrirtækja að fjármagni á erlendum fjármagnsmörkuðum versna og það litla fjármagn sem stæði til boða yrði dýrara. Íslenskt atvinnulíf þarf nú, sem aldrei fyrr, á virku aðgengi að erlendu lánsfjármagni á viðunandi kjörum að halda og mun það skipta sköpum fyrir endurreisn þess. M.v. áherslur ríkisstjórnarinnar á endurreisn íslensks atvinnulífs til að bæta atvinnustig þá skýtur þetta frumvarp skökku við. Er þetta sérstaklega bagalegt í ljósi þess að áhrif frumvarpsins á tekjur ríkissjóðs eru talin óveruleg, skv. umsógn fjárlagaskrifstofu fjármálaráðuneytisins. Frumvarpið hefur því neikvæð áhrif á íslenskt viðskiptalíf, algerlega til einskis.

Ef markmiðið var að loka fyrir skattaundanskot, líkt og rætt er í athugasemdum frumvarpsins, er rétt að benda nefndinni á að íslensk skattayfirvöld hafa nú þegar heimildir til þess að líta framhjá viðskiptum sem fela í sér skattasniðgöngu.

Viðskiptaráð leggur til að 1. gr. frumvarpsins verði felld brott.

2. gr. Eftirgjöf skulda

Í 2. gr. frumvarpsins er kveðið á um að eftirgjöf skulda við nauðasamninga um greiðsluaðlögun myndi ekki skattskyldar tekjur hjá þeim sem eftirgjöfina hlýtur. Er þetta til bóta enda með öllu óeðlilegt að einstaklingar sem standa uppi eignalausir þurfi að bera þungar skattbyrðir.

Þrátt fyrir það gerir Viðskiptaráð athugasemd við ákvæði, einkum ummæli í greinargerð þess þar sem segir að nógildandi 3. tl. 28. gr. tsl. beri að skýra í samræmi við orðanna hljóðan. Þetta er ekki í samræmi við skattframkvæmd undanfarinna ára þar sem niðurfelling afskriftarnefnda fjármálaafyrirtækja, þ.m.t. opinberra, hafa ekki verið taldar til skattskyldra tekna. Samkvæmt eldra orðalagi þessa töluliðs taldist eftirgefin skuld ekki til tekna þegar sannaðist á „annan fullnægjandi hátt“ en við gjaldþrot eða nauðasamninga að eignir voru ekki til fyrir. Er það einmitt staðan þegar afskriftarnefndir fjármálaafyrirtækja fella niður skuldir viðskiptavina en það er ekki gert nema að undangengnu ítarlegu mati á raunverulegri greiðslugetu skuldara. Er því ekki um niðurfellingu að ræða þar sem raunveruleg greiðslugeta er ekki til staðar og er staðan þannig hliðstæð því sem gerist í nauðasamningum.

Með því að breyta ákvæðinu, líkt og Viðskiptaráð leggur til, er verið að tryggja að fleiri aðilar sem fá eftirgjöf skulda sitji ekki eftir með umtalsverða skattbyrði. Verði ákvæðinu ekki breytt er í raun verið að knýja einstaklinga í greiðsluaðlögun, sem engin þörf er á.

Viðskiptaráð leggur til að orðalag ákvæðisins verði breytt þannig að eignaauki sem stafar af eftirgjöf skulda sem sannast hefur um við gjaldþrot, nauðasamninga, nauðasamninga um greiðsluaðlögun eða á annan fullnægjandi hátt að eignir voru ekki til fyrir, t.a.m. við eftirgjöf afskriftarnefnda fjármálaafyrirtækja á hreinum skuldum viðskiptavina, teljist ekki til skattskyldra tekna hjá viðkomandi.

4. gr. Skattlagning hérlendis vegna íslensks eignarhalds á félögum á lágskattasvæðum (CFC)

Í 4. gr. frumvarpsins felst innleiðing á CFC löggjöf (Controlled Foreign Corporation tax) í íslenska skattalöggjöf. Ýmis afbrigði af slíkri löggjöf í flestum samanburðarlöndum okkar en svo virðist sem fyrirmynd þessa ákvæðis séu norsku CFC reglurnar.

Að mati Viðskiptaráðs var afar misráðið að sækja fyrirmyndina til Noregs þar sem CFC reglur þar í landi hafa lengi vel verið mjög slakar og leitt til margvíslegra vandamála, verður nú fjallað um þau helstu þar sem ganga má út frá því að þau hin sömu munu brátt koma upp hérlendis.

Í fyrsta lagi hafa norsku CFC reglurnar verið taldar of víótækar og óskýrar. Það hefur leitt til þess að norskum félögum hefur reynst erfitt að meta hvort fjárfestingar þeirra falli undir CFC reglurnar eða ekki. Þeim er því gert erfiðara með að stunda viðskipti yfir landamæri. Óskilvirkar skattareglur skapa kostnað bæði fyrir fyrirtækin sjálf en ekki síst vegna aukinnar umsýslu skattfyrivalda, þær ber því að varast.

Í öðru lagi hefur skilgreining á lágskattalandi verið vandamál í norsku reglunum. Ákvæði þeirra eru afar ófyrirsjáanleg vegna óskýrleika og eru þau því háð mati skattfyrivalda hverju sinni, sérstaklega þar sem horft er til raunskattlagningar (líkt og gert er í íslenska ákvæðinu). Í sumum tilfellum taka reglurnar jafnvel yfir tilvik sem ættu ekki að falla undir þær samkvæmt markmiðum þeirra, t.a.m. fjárfestingar í þróunarlöndum sem veita erlendum fjárfestum ákveðnar skattaívilnanir og í ríkjum innan EES sem veita ívilnanir sem ekki ganga gegn ríkisstyrkjareglum ESB. Félög í þessum ríkjum gætu, skv. íslenska ákvæðinu, verið talin CFC félög og því skattlögð á Íslandi. Ákvæðið skerðir því samkeppnishæfni íslenskra aðila því verið er að setja íslenskar skattareglur og skatthlutföll fyrir fjárfestingar þeirra í erlendum félögum sem þessum á meðan fjárfestar frá öðrum löndum falla einungis undir skattalöggjöf meints CFC félags.

Viðskiptaráð leggur til að gerður verði listi yfir ríki og félagaform sem teljast falla undir CFC reglurnar og að þar sé kveðið á um að félög stofnuð í ríkjum sem hafa undirritað tvísköttunarsamning við Ísland falli ekki þar undir.

Í þriðja lagi er viðmið ákvæðisins er varðar beitingu CFC reglnanna háð verulegum annmörkum, en samkvæmt því eiga CFC reglurnar við um innlenda aðila ef sameiginlegt eignarhald þeirra í félaginu í lágskattaríkinu fer yfir 50% eða ef þeir fara með stjórnunarleg yfirráð einhvern tímann innan tekjuársins.

Fyrir það fyrsta felur ákvæðið í sér talsverða óvissu fyrir íslenska aðila hvort CFC reglurnar eigi við um fjárfestingu þeirra eður ei enda alls óvíst að íslenskur aðilarnir viti yfir höfuð af hverjum öðrum, t.a.m. ef þeir hafa fjárfest í erlendum sjóði. Í annan stað er talsverð hættu á því að ákvæðið muni hafa í för með sér aukinn kostnað fyrir litla fjárfesta. Þannig getur íslenskur aðili sem á 2% hlut í félagi á lágskattasvæði í tvo mánuði þurft að greiða skatt af tekjum þess félags ef tveir aðrir íslenskir aðilar eignast einhvern tímann (t.d. annar í janúar og hinn í desember) á tekjuárinu 51% í félaginu. Ólíklegt er að ákvæðið sé sett til að ná fram slíkri niðurstöðu.

Viðskiptaráð leggur til að CFC reglurnar verði látnar gilda þegar aðilar fara með eignarhald eða stjórnunarleg yfirráð í félögum í lágskattalöndum yfir ákveðnu lágmarkshlutfalli, t.a.m. 10%.

Í fjórða lagi er gerð athugasemd við að íslenskur aðili sem á í CFC félagi eigi að greiða tekjuskatt af hagnaði félagsins líkt og um starfsemi sé að ræða hér á landi, þ.e. atvinnurekstrartekjur. Er kveðið á um þetta í greinargerð frumvarpsins. Að mati Viðskiptaráðs er ekki rétt að túlka ákvæðið svo afdráttarlaust þar sem slíkt kemur t.a.m. niður á einstaklingi sem á hlut í eignasafni erlendis. Tekjur hans af þeim eignarhlut, ef þær yrðu taldar sambærilegar hérlendis, væru væntanlega skattlagðar sem fjármagnstekjur þ.e. 10%.

Í fimmta lagi er gerð athugasemd við umfjöllun í greinargerð með 5. mgr. ákvæðisins þar sem segir að „hafi hluti hagnaðar hins erlenda aðila verið skattlagður hér á landi hjá millilið“ skuli taka tillit til þess. Að mati ráðsins eru líkur til þess að framkvæmd sem þessi, þar sem erlendum milliliðum er mismunað á þann hátt að þeir sæta skattlagningu í sínu ríki án tillits hérlendis, yrði talin brot á þeim skuldbindingum sem leiða af EES samningnum.

Í sjötta og síðasta lagi telur Viðskiptaráð að ákvæði þetta standist ekki þær kröfur sem Evrópudómstóllinn (ECJ) hefur mótað í dómaframkvæmd sinni sem skilyrði fyrir heimild ríkja til að beita CFC reglum. eru þessi skilyrði eftirfarandi:

- Að CFC reglur verði að vera þannig úr garði gerðar að þeim sé eingöngu ætlað að taka á sýndargerningum.
- Að CFC reglur hafi takmarkað gildissvið og hafi jafnframt að geyma undanþágur þar sem reglunum verður ekki beitt.
- Að CFC reglur verði að veita skattaðilum tækifæri til að sýna fram á að viðskiptin við meint CFC félag fari fram í góðri trú og byggist þannig ekki á skattasniðgöngusjónarmiðum.

Af þessum athugasemdum Viðskiptaráðs er ljóst að ákvæði þetta er háð talsverðum annmörkum sem virkileg þörf er að gera bragarbót á. Af þeim sökum telur Viðskiptaráð að rétt væri að fella ákvæðið brott og að ráðuneytið leggi í frekari vinnu við útfærslu þess. Mikilvægt er að sú vinna leiði til reglna sem eru fyllilega sambærilegar því sem best gerist á EES svæðinu. Bretar töldu að endurskoðun á CFC reglum þar í landi tæki tvö ár, engin ástæða er til að ætla að það taki styttri tíma hér.

Er hér minnt á að ráðuneytið hefur áður, í vefriti sínu, bent á ýmsa erfiðleika tengda CFC löggjöf og mikilvægi þess að gætt sé meðalhófs við setningu þeirra svo tryggt sé að þær nái því markmiði sínu að taka til raunverulegra sýndargerninga í skattalegu tilliti. Án þess er hætt við að reglurnar bitni á innlendum aðilum og erlendum fyrirtækjum í innlendra eigu sem rekin eru á heilbrigðum og eðlilegum viðskiptagrundvelli.

Viðskiptaráð leggur til að 3. gr. frumvarpsins verði felld brott.

5. og 6.gr. Upplýsingagjöf til skattfirvalda

Í 5. og 6. gr. frumvarpsins er að finna víðtækar upplýsingaskyldur á fjármálafyrirtæki, endurskoðendur, lögmenn og aðra aðila. Viðskiptaráð hyggur að það þurfi ekki að minna nefndina á að vel flestir þessara aðila eru bundnir trúnaðarskyldu gagnvart sínum viðskiptavinum og er sú skylda grundvöllur þeirra viðskipta, þar sem traust skiptir öllu enda í mörgum tilfellum um afar viðkvæmar persónuupplýsingar að ræða.

Að mati ráðsins er í 5. gr. verið að víkka út upplýsingaskyldu fjármálafyrirtækja vel umfram það sem skattfirvöld hafa eðlilega eftirlitshagsmuni af. Eins og löggjöfin er í dag, sem stutt er

dómaframskyldum, þá eiga þagnarskylduákvæði almennt ekki að takmarka eðlilegar heimildir eftirlitsaðila til að sinna lögbundnum eftirlitsskyldum sínum. Vegna þessa þurfa sterk rök og skýr fordæmi að vera fyrir viðtækari upplýsingaskyldu en ríkir nú þegar. Algjör skortur er á samanburði við löggjöf nágrannaríkja okkar í greinargerð frumvarpsins. Viðskiptaráð hefur ávallt lagst gegn séríslenskum reglum og er ekki gerð undantekning hér á. Ef við skerum okkur úr á þessu sviði er hætt við að það hafi áhrif til útflæðis á fjármagni úr hagkerfinu, hvatinn til fjármagnsflóttu er nú þegar ríkur vegna töluverðs skorts á trúverðugleika hagkerfisins.

Að auki er gerð athugasemd við a. lið 6. gr. þar sem innlend móðurfélög eru gerð ábyrg fyrir að veita upplýsingar um viðskipti sem aðilar skattskyldir á Íslandi hafi átt við dótturfélög og útibú þeirra. Að mati ráðsins felur þetta ákvæði í sér talsverðar brotalamir. Í fyrsta lagi þá getur upplýsingagjöf af þessu tagi falið í sér brot á löggjöf þess ríkis þar sem dótturfélagið er heimilsfast. Í annað stað er því hafnað að þetta fyrirkomulag „gerist víða erlendis“, líkt og haldið er fram í greinargerð frumvarpsins. Ekki er vísað í nein fordæmi í greinargerðinni því til stuðnings og ráðið kallaði eftir álit helstu sérfræðinga hérlendis og enginn þeirra kannaðist við álíka ákvæði í löggjöf annarra ríkja. Séríslenskar lausnir eru ekki rétta leiðin og því þarf að kanna hvernig þessu málum er háttað annars staðar. Ef fordæmi er að finna og framkvæmd liggur fyrir þá er hægt að læra af þeirri reynslu og þar með stytta leiðina að settu marki.

Lokaorð

Eins og athugasemdir Viðskiptaráðs bera með sér þá er full ástæða til að endurskoða frumvarp þetta. Af þeim sökum er það tillaga ráðsins að Alþingi falli frá samþykki frumvarpsins og að ráðuneytið taki það aftur til gagngera endurbóta. Sé frestun af einhverjum ástæðum ekki talin möguleg þá hefur umsögn þessi að geyma ýmsar tillögur að breytingum sem ráðið vonast til að nefndin taki til alvarlegrar skoðunar.

Viðskiptaráð leggur til að frumvarpið nái ekki fram að ganga og hvetur til þess að ráðuneytið taki sér næga tíma í gagngera endurskoðun á ákvæðum þess.

Virðingarfyllt,

Haraldur I. Birgisson

Haraldur I. Birgisson
Lögfræðingur Viðskiptaráðs

Þingmál 366 – frumvarp til breytinga á tsl.

Vegna ofangreinds þingmáls þar sem m.a. er kveðið á um skattlagningu vaxtagreiðslna úr landi vill Viðskiptaráð Íslands koma eftirfarandi á framfæri við efnahags- og skattanefnd:

1. Í umsögn VÍ kom fram að í hefðbundnum lánasamningum milli ríkja væru ákvæði þess efnis að ef afdráttarskattur yrði lagður á vaxtagreiðslur þá myndu vaxtakjör hækka. Hér að neðan fer málgrein sem tekur til þessa og er (eins eða hliðstæð) að finna í flestum lánasamningum:

Taxes

All payments to be made by the Borrower under this Agreement shall be made in EUR to the Lender as directed by the Lender and shall be made without set-off or counterclaim or any deductions for, and free and clear of any Taxes. In the event that the Borrower is required by law or regulation to deduct or withhold any such Taxes the sums to be paid shall be increased by such amounts as shall be necessary to ensure that the amount received by the Lender after such deduction or withholding, is equal to the amount which would have been received under this Agreement had no such deduction or withholding been required.

2. Þetta samningsákvæði er fyllilega í samræmi við það sem fjallað er um í tvísköttunarmódeli OECD og nefnt var í umsögn VÍ, en þar segir á bls. 165:

“In certain cases, the approach adopted in paragraph 2, which is to allow source taxation of payments of interest, can constitute an obstacle to international trade or may be considered inappropriate for other reasons. For instance, when the beneficiary of the interest has borrowed in order to finance the operation which earns the interest, the profit realised by way of interest will be much smaller than the nominal amount of interest received; if the interest paid is equal to or exceeds the interest received, there will be either no profit at all or even a loss. The problem, in that case, cannot be solved by the State of residence, since little or no tax will be levied in that State where the beneficiary is taxed on the net profit derived from the transaction. That problem arises because the tax in the State of source is typically levied on the gross amount of the interest regardless of expenses incurred in order to earn such interest. In order to avoid that problem, creditors will, in practice, tend to shift to the debtor the burden of the tax levied by the State of source on the interest and therefore increase the rate of interest charged to the debtor, whose financial burden is then increased by an amount corresponding to the tax payable to the State of source.”

3. Í umsögn VÍ var lögð áhersla á að innan ESB væri lögð áhersla á afnám skattlagningar á vaxtagreiðslur milli ríkja, en um það segir m.a. í aðfararorðum tilskipunar ESB (2003/49/EC):

“(1) In a Single Market having the characteristics of a domestic market, transactions between companies of different Member States should not be subject to less favourable tax conditions than those applicable to the same transactions carried out between companies of the same Member State.

(2) This requirement is not currently met as regards interest and royalty payments; national tax laws coupled, where applicable, with bilateral or multilateral agreements may not always ensure that double taxation is eliminated, and their application often entails burdensome administrative formalities and cash-flow problems for the companies concerned.

(4) The abolition of taxation on interest and royalty payments in the Member State where they arise, whether collected by deduction at source or by assessment, is the most appropriate means of eliminating the aforementioned formalities and problems and of ensuring the equality of tax treatment as between national and crossborder transactions; it is particularly necessary to abolish such taxes in respect of such payments made between associated companies of different Member States as well as between permanent establishments of such companies.”

4. Ef frumvarp þetta verður að lögum eru næsta víst að:

- innlendir aðilar munu í reynd bera þann skatt sem frumvarpið hyggst leggja á móttakanda vaxtagreiðslunar
- skattlagningin mun að öllum líkindum hindra viðskipti milli Íslands og helstu viðskiptalanda (sbr. OECD) þar sem erlendir fjárfestar munu veigra sér við að fjárfesta hér á landi og þar sem það litla fjármagn sem í boði er verður dýrara og
- hér verður við líði skattlagning sem þekkist ekki innan innri markaðar Evrópu (sbr. framangreind tilskipun)